

SÍNDICA

INFORME
AL PARLAMENT

2024

Març 2025

VOLUM II

ÍNDEX GENERAL

Volum II (en línia a www.sindic.cat)

ACTUACIONS D'OFICI	3
Administració pública i drets	3
Consum i serveis públics	25
Cultura i llengua	28
Educació i recerca	29
Habitatge	51
Igualtat	57
Infància i adolescència	59
Medi ambient i qualitat de vida	106
Salut	111
Seguretat ciutadana i justícia	117
Serveis socials	129
Transports	144
Tributs	146
Urbanisme	152
RESOLUCIONS NO ACCEPTADES	155
Administració pública i drets	155
Consum i serveis bàsics	180
Educació i recerca	181
Infància i adolescència	184
Medi ambient i qualitat de vida	190
Mobilitat	194
Salut	195
Seguretat ciutadana i justícia	197
Serveis socials	198
Transports	210
Tributs	211
Urbanisme	213

Administració pública i drets

AO 00007/2024

Finalitzada

Protocol per regular el procés d'empadronament al municipi de Lleida per a residents sense domicili fix o en situació d'ocupació irregular

Objecte

Hem tingut coneixement de l'aprovació del Decret d'alcaldia 11208/2023, de 17 de novembre, pel qual s'aprova el nou Protocol de funcionament per regular el procés d'empadronament al municipi de Lleida de residents que no disposin de domicili o que es trobin en situació irregular. La redacció d'aquest protocol suscita alguns interrogants, especialment els apartats B i C. Ho estudiem en aquesta actuació d'ofici.

En primer lloc, en l'apartat B del Protocol, relatiu als casos en què la persona que demana empadronar-se viu de manera habitual en un habitatge o similar no disposa del títol jurídic per poder-s'hi empadronar, s'introdueixen nous tràmits: audiència i notificació de la resolució al propietari de l'habitatge. Aquests tràmits comporten que l'Ajuntament atorgui automàticament la condició de persona interessada al propietari de l'habitatge, que és una tercera persona aliena al procediment d'empadronament. Tot i això, l'article 4.1 b) de la Llei 39/2015 disposa que es consideren parts interessades en el procediment administratiu les persones que, sense haver iniciat el procediment, tinguin drets que puguin resultar afectats per la decisió que s'adopti.

Consideracions

Cal tenir en compte que el padró és un registre administratiu que té com a objectiu deixar constància de la residència habitual d'una persona al municipi. No suposa el reconeixement de la titularitat de l'immoble, raó per la qual el legítim propietari manté intactes les accions civils i penals que li corresponguin contra les persones que viuen de forma il·legítima a l'immoble. Per aquest motiu, des del punt de vista de procediment administratiu, considerem que no està justificada la participació del propietari de l'habitatge en un procediment que no ha iniciat, atès que els seus drets com a propietari no queden afectats per la resolució d'inscripció.

D'altra banda, des del punt de vista de la protecció de dades personals, cal recordar que, d'acord amb la normativa vigent, el tractament de les dades personals de les sol·licituds d'inscripció i de les resolucions d'empadronament i la comunicació d'aquestes dades a una tercera persona requereixen el consentiment de la persona afectada o que es compleixi alguna de les condicions establertes en l'article 6.1 del Reglament general de protecció de dades.

Consideracions	<p>A més, la normativa reguladora del padró no preveu l'accés dels particulars a les dades del padró d'altres persones, sens perjudici que aquest accés pugui estar habilitat en aplicació de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.</p> <p>En segon lloc, en l'apartat C del Protocol, relatiu als casos en què la persona que demana empadronar-se ho fa en un domicili en el qual consten empadronades altres persones, es fa una remissió a la necessitat de disposar d'una autorització de la persona que estigui empadronada i que tingui un títol que acrediti la possessió efectiva de l'habitatge. Sorprèn que s'hagi incorporat aquest apartat en un protocol d'empadronament de persones sense títol d'ocupació, ja que és clar que una persona empadronada en un domicili sense títol d'ocupació mai no podrà autoritzar-ne una altra perquè s'empadroni en el mateix domicili.</p>
Recomanacions	<p>☒ Adreçar-se a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades perquè emeti un dictamen sobre el tràmit d'intervenció del propietari de l'habitatge en la tramitació de la sol·licitud d'inscripció en el padró, que s'ha incorporat a l'apartat B del Protocol aprovat.</p> <p>☒ Informar-nos de la posició que s'adoptarà amb relació a les consideracions formulades sobre el tràmit d'intervenció del propietari des del punt de vista de l'article 4 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.</p> <p>☒ Aclarir el propòsit que persegueix amb l'apartat C del Protocol.</p>
Tancament	<p>L'Ajuntament de Lleida trasllada al Síndic de Greuges la següent proposta:</p> <p>1. Apartat B</p> <p>En els casos en què la situació és coneguda pels serveis socials, l'Ajuntament proposa prescindir del tràmit d'audiència al propietari. Aquest tràmit es manté, en canvi, quan la situació no sigui coneguda pels serveis socials. En ambdós casos es dicta una resolució d'empadronament que ha de ser notificada al propietari. L'Ajuntament assenyala que el fet que la sol·licitud d'empadronament es comuniqui al propietari via tràmit d'audiència no comporta considerar-lo persona interessada, ni constitueix un dret d'accés a les dades concretes dels tercers sol·licitants, que han d'estar anonimitzades.</p>

El Síndic de Greuges, però, exposa la conveniència d'eliminar el tràmit d'audiència al propietari i la notificació de la resolució, perquè comporten incorporar la participació d'un tercer en la tramitació d'un procediment, i això, a la pràctica, el converteix en persona interessada. Tot i això, proposa la possibilitat d'enviar la comunicació al propietari com una actuació d'entre les moltes que pot fer l'Ajuntament a l'empara de l'apartat 1.10 de les Instruccions tècniques als ajuntaments sobre la gestió del padró, per comprovar la veracitat de les dades consignades a la sol·licitud i per confirmar la realitat de la residència a l'habitatge, sempre que es mantingui l'anonimització de les dades. Pel que fa a la notificació de la resolució de la inscripció, assenyalem la possibilitat de substituir-la per una comunicació que informi el propietari del dret a sol·licitar l'accés a la informació sobre el nombre de persones inscrites al seu habitatge, establert en la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

2. Apartat C

Tancament

L'Ajuntament entén que quan a l'habitatge hi constin empadronades persones sense títol jurídic per poder-se empadronar i s'hi vulguin empadronar altres persones, aquestes darreres han d'aportar l'autorització de la persona major d'edat que figuri empadronada al domicili, la qual ha de disposar d'algun títol acreditatiu de la possessió efectiva de l'habitatge, d'acord amb l'apartat 3.1 de la Resolució de 17 de febrer de 2020 per la qual es dicten instruccions tècniques als ajuntaments sobre la gestió del padró municipal.

El Síndic de Greuges, però, entén que quan una persona sol·licita empadronar-se en un habitatge en què ja hi ha altres persones empadronades que no disposen d'un títol jurídic d'ocupació, sembla difícil complir l'apartat 3.1 de les Instruccions. Per tant, hem demanat que s'examini de nou aquest punt i que, en tot cas, s'incorpori com a tràmit obligatori la comprovació prèvia de la residència de la persona que demana empadronar-se.

Finalment, l'Ajuntament de Lleida ha acceptat introduir la major part dels canvis proposats per la institució del Síndic de Greuges en el Protocol d'empadronament, els quals han quedat recollits en el text refós aprovat per Decret d'alcaldia de 12 d'abril de 2024.

AO 00009/2024

Finalitzada

Possible error en la custòdia del material de les proves de la convocatòria 626**Objecte**

Obrim aquesta actuació d'ofici per investigar una convocatòria pública en què es va penjar l'examen de tipus test (preguntes i respostes) en una carpeta de Teams d'accés públic per als treballadors de l'Administració. Es tracta de la convocatòria 626 del cos de diplomatura, enginyeria tècnica de forests (grup A, subgrup A2). Les proves van tenir lloc el 8 de juliol de 2023 i l'acte d'adjudicació de les cinc places convocades està previst per al 23 de gener de 2024.

En un primer moment, la institució demana informació de les actuacions fetes i recomana que se suspengui l'adjudicació de la convocatòria mentre no es dicti una resolució sobre la certesa dels fets denunciats i el seu abast.

Posició de l'Administració

La Secretaria d'Administració i Funció Pública informa de la suspensió de l'execució fins a aclarir la situació. No informa de cap protocol específic sobre aquest tema i indica que queda reportat qualsevol intent d'accés al OneDrive corporatiu o la compartició de documentació per part de persones no autoritzades. No remetrà a la síndica la còpia de l'informe emès per la Inspecció General de Serveis de Personal perquè l'accés al document és limitat (art. 21.1 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre).

Finalment, el 23 de juliol de 2024 la Direcció General de Funció Pública (DGFP) aixeca la suspensió cautelar perquè no s'ha acreditat la difusió activa del contingut de les proves selectives, ni l'entrada i sortida de persones alienes al tribunal qualificador a l'adreça web del grup de treball del tribunal qualificador abans de les proves selectives.

Consideracions

En primer lloc, no es pot invocar la Llei 19/2014, de 29 de desembre, per limitar l'accés a la documentació que la institució demani en l'exercici de les seves funcions. De fet, hem rebut l'informe de la Inspecció a través d'una de les persones que ha presentat recurs de reposició i conclou que és aconsellable la suspensió immediata del procés selectiu.

Constata la possibilitat d'accedir a la documentació confidencial i que dos membres del tribunal formaven part del Grup de Treball ETF-EF (oposicions).

Pel que fa als resultats de la prova, dues de les persones aptes van contestar totes les preguntes dels dos exercicis correctament i van assolir la màxima puntuació. Es detecta una diferència de punts anòmala amb la resta dels 21 aspirants declarats aptes.

Pel que fa a l'auditoria d'accessos, només es van acreditar els accessos entre el 28 de juny i el 28 de setembre de 2023 (noranta dies), tots posteriors a la celebració de la prova. Indica: "[és possible que] hi hagi hagut accessos en data anterior a la celebració de la prova de la fase d'oposició" i [...] "no es pot garantir que s'hagin preservat els principis d'igualtat, mèrit i capacitat exigibles en qualsevol procés d'accés a l'ocupació pública".

D'altra banda, considerava necessari posar en coneixement del Ministeri Fiscal l'objecte de les actuacions per determinar les possibles responsabilitats penals dels delictes tipificats en els articles 417.1 i 418 del Codi penal, dins del capítol IV, del Títol XIX, sobre la infidelitat en la custòdia de documents i de la violació de secrets.

Consideracions

En definitiva, la decisió d'aixecar la suspensió per procedir a l'adjudicació dels llocs s'ha basat exclusivament en el resultat dels procediments disciplinaris incoats pel Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural contra els membres del tribunal. Aquestes resolucions han fonamentat la decisió de sobreseure i arxivar les actuacions en el fet que el coneixement dels membres del tribunal de les eines ofimàtiques corporatives és la pròpia d'un usuari mitjà. Consideren que no s'ha pogut acreditar que actuessin incomplint les ordres encomanades, ni el deure de reserva professional, ni incomplint les seves funcions de forma dolosa, imprudent, negligent ni amb una ignorància inexcusable.

Aquesta institució estima que el paràmetre per dilucidar la responsabilitat dels membres del tribunal ha de recaure en el nivell de diligència exigible pel fet de tenir aquesta condició i no en el nivell d'expertesa en les eines ofimàtiques com a usuari.

Recomanacions	<ul style="list-style-type: none">☑ Iniciar les actuacions pertinents per anul·lar el procediment selectiu de concurs oposició, codi de la convocatòria 626.☑ Rebre informació sobre si la possible responsabilitat penal es va posar en coneixement del Ministeri Fiscal i quina ha estat la resposta obtinguda. En el cas que no s'hagués fet, recomana fer-ho de manera immediata.☑ Rebre informació sobre les raons per les quals no s'ha efectuat una auditoria d'accessos des que es va constituir el grup de treball.
Tancament	<p>El Departament de la Presidència no accepta les nostres recomanacions. Ho justifica perquè considera que no hi ha elements probatoris ni indicaris suficients per acordar la nul·litat de les proves selectives i la seva consegüent repetició, ni per posar els fets en coneixement del Ministeri Fiscal. No considera necessari sol·licitar una nova auditoria perquè ja la va sol·licitar la Inspecció General de Serveis de Personal. A més, de l'Informe de la Inspecció General de Serveis de Personals no es dedueix que no s'hagin garantit els principis constitucionals d'accés a l'ocupació pública, i no s'ha acreditat una difusió activa del contingut de les proves selectives.</p>

AO 00026/2024

Finalitzada

Mesures per garantir la mobilitat de les persones en barris de circulació restringida**Objecte**

En els carrers de Barcelona on es restringeix la circulació de manera permanent o temporal (activitat "Obrim carrers"...), es garanteix el pas dels vehicles de serveis municipals i d'emergència, dels vehicles de càrrega i descàrrega, dels veïns que es dirigeixen als seus aparcaments privats, dels taxis en cas d'emergència i dels vehicles de persones amb mobilitat reduïda. Ara bé, no sabem si s'ha previst que els veïns puguin entrar amb el vehicle el temps indispensable en casos excepcionals, com ara el transport de persones grans. Per saber si es preveu aquesta possibilitat, obrim aquesta actuació d'ofici i ens adreçem a l'Ajuntament de Barcelona.

Tancament

L'Àrea de Mobilitat, Infraestructures i Serveis Urbans informa que el Reglament General de Circulació preveu la possibilitat que un vehicle pugui fer una parada complint aquestes dues condicions: durada inferior als dos minuts i amb el conductor present.

L'accés excepcional a les zones de trànsit restringit i l'aplicació de l'esmentat criteri de parada d'un vehicle s'adapten a les necessitats i a la situació particular dels ocupants del vehicle, així com a les situacions de configuració urbana dels carrers, de forma que no està previst generar cap mena de permís per encotxar o desencotxar.

D'acord amb això, donem per finalitzada la nostra intervenció.

AO 00059/2024

Finalitzada

Dret a la informació i a la formació d'un criteri polític informat: la garantia del pluralisme polític i social, la igualtat, la proporcionalitat i la neutralitat informativa en la programació informativa i en els debats electorals**Objecte**

En diferents ocasions la sindicatura s'ha pronunciat sobre la importància de garantir el dret a la llibertat d'informació en tant que peça essencial de l'Estat democràtic. Permet la formació d'una opinió pública lliure i la realització del pluralisme polític, i és un principi bàsic per garantir el dret de llibertat de vot.

D'acord amb la normativa electoral, correspon als òrgans de direcció dels mitjans de comunicació de titularitat pública garantir el pluralisme polític i social, la igualtat, la proporcionalitat i la neutralitat informativa, per la qual cosa poden decidir sobre la programació informativa en període electoral. A aquest efecte, a l'Estat espanyol s'ha aplicat la doctrina dels coneguts com a blocs electorals, a partir de la qual s'ordena el repartiment dels espais informatius durant els períodes electorals, delimitant-los en el temps en funció de la representativitat obtinguda per cada força política en les eleccions precedents de la mateixa naturalesa. Aquesta mesura ha estat àmpliament criticada, des de fa més d'una dècada, pel col·lectiu de professionals de la informació.

La sindicatura vol traslladar a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisual les seves consideracions sobre aquest assumpte i, per això, obrim aquesta actuació d'ofici.

Els mitjans de comunicació de titularitat pública gaudeixen d'un marge de discrecionalitat per decidir sobre el contingut dels plans de cobertura informativa en els períodes electorals. Sempre, però, amb garantia dels principis de pluralisme polític i social, igualtat, proporcionalitat i neutralitat informativa. Han de coadjuvar en la formació d'un coneixement informat sobre les opcions polítiques rellevants i afavorir que els electors es puguin formar, lliurement, una opinió política.

Consideracions

La proporcionalitat matemàtica estricta en els temps d'emissió de les notes informatives electorals, en aplicació del sistema de blocs electorals, fa que l'electorat rebi més informació sobre les forces polítiques majoritàries. Això suposa un greuge comparatiu per a les forces minoritàries.

Els debats entre candidats (televisats o radiofònics) tenen una especial rellevància en el marc del conjunt de la informació electoral, atenent l'especial interès que susciten entre l'electorat.

Consideracions

La Instrucció 4/2011 de la JEC no exclou la possibilitat que en els debats electorals hi puguin participar totes les candidatures (les que tenen representació parlamentària, les que es considerin grups polítics significatius, i les que no compleixen cap dels anteriors requisits, però que han estat vàlidament constituïdes com a tals) en un debat multilateral.

També seria desitjable comptar amb una previsió concreta sobre la celebració de debats electorals que estableixi, entre altres, com es determina quines són les formacions polítiques que hi han de participar.

Suggerim a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i als altres mitjans de comunicació catalans de titularitat pública:

- Adoptar fórmules de ponderació dels tempos de la informació electoral més flexibles, diferents o complementàries a les del sistema de blocs electorals, per decidir sobre la cobertura de la informació electoral i garantir a la ciutadania prou informació sobre totes les candidatures constituïdes sense deixar de banda l'objectiu de la igualtat, la proporcionalitat i la neutralitat informativa en la programació informativa electoral.
- Garantir a totes les candidatures vàlidament constituïdes la possibilitat de participar almenys en un dels debats electorals televisats i radiofònics que ofereixin durant el període electoral.

Recomanacions

Insistim en la possibilitat d'incloure fórmules més flexibles que els blocs. En aquesta línia, recomanem al Govern de la Generalitat:

- Incentivar els partits polítics i les coalicions electorals a facilitar la superació del sistema de blocs electorals en els mitjans de comunicació públics, mitjançant un acord sobre la no aplicació dels blocs electorals, en la línia del que preveu la JEC i en els termes establerts en els punts 3 a) de la Moció 231/X, aprovada pel Parlament de Catalunya el 24 de juliol de 2015.
 - Convidar totes les candidatures proclamades definitivament per a les eleccions al Parlament de Catalunya convocades per al dia 12 de maig de 2024 a arribar a un acord per superar el sistema de blocs electorals en els mitjans de comunicació de titularitat pública, en la línia dels acords establerts per la JEC.
-

AO 00101/2024

En tramitació

L'empadronament sense domicili fix a l'Ajuntament de Barcelona**Objecte**

La síndica de greuges ha rebut diferents queixes pels retards amb els informes de coneixement de residència (ICR). L'Ajuntament de Barcelona ha configurat els ICR com a requisit per demanar la inscripció padronal sense domicili fix i ha establert un termini d'emissió de tres mesos que, un cop superat, fa que s'apliqui el silenci negatiu.

La imposició del tràmit d'ICR com a requisit en aquest cas pot vulnerar el dret a adreçar-se a l'Administració per tramitar una sol·licitud d'inscripció, i obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.

Consideracions

La sol·licitud d'informes preceptius recau en l'òrgan municipal competent per resoldre la sol·licitud d'empadronament sense domicili fix i el procediment d'inscripció padronal es regeix per unes disposicions específiques que fixen en tres mesos el termini per tramitar i notificar la resolució de la sol·licitud d'inscripció en el padró. Un cop superat aquest termini, s'aplica el silenci negatiu.

Per comprovar la residència, es fan trucades de comprovació, però seria convenient establir un protocol que recollís les garanties per respectar els drets de les persones. Per exemple, caldria fixar el nombre de trucades que cal fer; enviar un correu electrònic a la persona sol·licitant, en cas que s'hagi identificat en el formulari de la sol·licitud, i incloure un telèfon o correu electrònic de contacte en els missatges dels serveis municipals perquè el sol·licitant es pugui adreçar a l'Administració per comunicar qualsevol incidència.

Una de les condicions per als empadronaments sense domicili fix és que els serveis socials indiquin l'adreça que ha de constar a la inscripció i que els serveis socials es comprometin a intentar la pràctica de la notificació quan es rebí una comunicació d'alguna Administració. Per tant, convindria implementar un protocol que permetés deixar constància dels intents de localització i del lliurament de la correspondència i de les notificacions a les persones destinatàries que hi estan empadronades, així com de les devolucions i destrucció dels avisos de correus.

Consideracions

En aquest punt, podria ser d'utilitat que, en formalitzar l'empadronament, s'acredités l'entrega al ciutadà de la informació sobre com es gestiona el lliurament de la correspondència que el centre rebí al seu nom. Per exemple, adreçar-se un cop per setmana al centre per saber si ha rebut alguna notificació, sens perjudici que el centre pugui enviar-li un SMS o correu per informar-lo que té notificacions pendents de recollir.

Incorporar el tràmit "sol·licitud d'empadronament de persones en infrahabitatsges o per manca de sostre" en el catàleg de tràmits de la seu electrònica i en la carta de serveis d'atenció ciutadana.

Identificar els punts on es pot formalitzar la sol·licitud en la descripció del tràmit "sol·licitud d'empadronament de persones en infrahabitatsges o per manca de sostre"; en el cas de presentació per via presencial, informar que es pot registrar sense necessitat de cita prèvia.

Recomanacions

Requerir a l'Institut Municipal de Serveis Socials (IMSS) la sol·licitud d'ICR per l'òrgan instructor en el marc de la tramitació de la sol·licitud d'empadronament.

Així mateix, recordem a l'Ajuntament de Barcelona que cal:

Tenir en compte que el termini per a la resolució de les sol·licituds d'inscripció padronal és de tres mesos i que el silenci és positiu.

Estudiar l'establiment d'un protocol per a la gestió de la correspondència i per a les comprovacions de residència.

AO 00111/2024

En tramitació

Anomalia en les dates de cotització de la vida laboral d'empleats públics**Objecte**

Aquesta institució constata contradiccions entre l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS) i la Tresoreria General de Seguretat Social (TGSS) en relació amb la data de còmput de les altes a la Seguretat Social a efectes de la prestació de jubilació. Obrim aquesta actuació d'ofici perquè l'Administració examini, de forma proactiva la situació i posi en marxa les actuacions necessàries per regularitzar, quan calgui, els seus períodes de cotització. Ens adrecem al Departament de la Presidència i al Departament d'Economia i Hisenda.

Posició de l'Administració

La Secretaria d'Administració i Funció Pública afirma que les persones afectades han de demanar als seus departaments la regularització de les dates de cotització i, en el cas que no rebin resposta satisfactòria, les organitzacions sindicals poden adreçar-se a la Subdirecció General de Relacions Sindicals i Polítiques Socials. S'han rebut peticions individualitzades d'empleats i de moment no es té retorn sobre les actuacions dutes a terme per regularitzar-ne la situació.

El Departament de la Presidència informa que hi estan treballant. Per l'INSS la data vàlida és la real de l'alta, la que consta a la TGSS, no la data d'efectes, sempre que el període estigui cotitzat. Passa el mateix amb les bases de cotització: es computen les efectivament cotitzades en els períodes de discrepància entre la data real i la data d'efectes de l'alta. En definitiva, la incidència detectada no afecta la prestació de jubilació dels treballadors.

Consideracions

Malgrat aquesta resposta, la conclusió del Departament es basa en el fet que el període des de la data d'alta estigui cotitzat, però no es confirma que sigui així en tots els casos.

Les notes aclaridores dels conceptes "data d'alta" i "data d'efectes d'alta" de qualsevol informe de vida laboral indiquen que és la data d'efectes d'alta la que regeix a l'hora de tenir dret a les prestacions del sistema de la Seguretat Social, llevat de les excepcions que s'hi recullen entre les quals no hi és la jubilació. Això sembla contradir-se amb el que diu l'INSS. Per tant, entenem que cal aclarir aquesta aparent contradicció i comptar amb un document públic que avaluï la decisió de l'INSS.

Consideracions

D'altra banda, quan el Departament de Justícia demana regularitzar la situació i igualar les dates d'alta i d'efectes d'alta de l'informe de vida laboral d'un treballador, la TGSS desestima la sol·licitud per una normativa posterior a les dates del decalatge en qüestió. A més, el Departament de Justícia trasllada la informació perquè el treballador exerceixi les accions legals que estimi oportunes. Ara bé, entenem que és l'Administració de la Generalitat la que ha de defensar els seus treballadors en aquest cas.

Recomanacions

Aclarir les possibles contradiccions detectades entre l'INSS i la TGSS en relació amb la data de còmput de les altes a la Seguretat Social a efectes de la prestació de jubilació.

Traslladar aquesta informació a les secretaries generals de tots els Departaments i fer-ne difusió a tots els treballadors, un cop es confirmi que el decalatge entre les dates d'alta i les dates d'efecte de l'alta no tenen repercussió sobre la prestació de jubilació sempre que el període estigui cotitzat, i un cop es confirmi l'efectiva cotització en tots aquells empleats públics que tinguin decalatge.

Vetllar perquè s'elabori un document públic per confirmar que tots els períodes estan cotitzats des de la data d'alta, malgrat els decalatges entre la data d'alta i la data d'efectes de l'alta que els treballadors puguin detectar.

Valorar, un cop es pugui confirmar l'apartat anterior, la possibilitat de fer-ne la difusió pels canals oportuns perquè els treballadors públics en siguin coneixedors.

AO 00115/2024

Finalitzada

Terminis de pagament d'una sanció en relació amb la data d'emissió del document i la veritable notificació de l'ORGT**Objecte**

Aquesta actuació d'ofici pretén resoldre un expedient obert per la Sindicatura Municipal de Greuges de Sant Boi de Llobregat, que ens trasllada el cas. L'objecte té a veure amb una sanció de trànsit i els terminis de pagament en relació amb la data d'emissió del document i la veritable notificació.

Consideracions

D'una banda, s'ha escurçat ostensiblement el període de pagament perquè la notificació ha trigat més del compte. Considerem que no es pot reduir el termini establert a l'article 93 de la Llei de seguretat viària (LSV): un cop notificada la denúncia, el denunciat disposa de vint dies naturals per fer el pagament voluntari amb la reducció de la sanció de la multa, o per formular al·legacions i proposar o aportar les proves que estimi oportunes.

D'altra banda, en un peu de pàgina del document de pagament es diu que, si la notificació arriba en data vençuda, es pot obtenir un nou document per pagar en un web que es dona. L' anotació a peu de pàgina, doncs, és confusa i no facilita les gestions a la ciutadania; a més, exclou les persones que no tenen ordinador i telèfon. A més, es parla de la reducció segons el termini de pagament, però el termini s'escurça si no es té en compte la notificació.

Tancament

L'ORGT confirma que el dia 9 de maig de 2023 es va emetre el document per pagar una multa amb data límit de pagament el dia 29 de maig. Aquesta notificació va ser rebuda dins del termini de pagament, el 26 de maig, i va ser pagada amb bonificació el dia 29 de maig. El mateix document indicava que si la notificació hagués arribat amb data vençuda, es podia haver obtingut un nou document per pagar; s'estendria la data de pagament i no s'incompliria l'article 93 de l'LSV.

D'acord amb l'article 93, com que es va procedir al pagament dins del període voluntari de la multa, es va renunciar a formular al·legacions i es va finalitzar el procediment sense necessitat de dictar resolució expressa.

Respecte al document necessari per estendre el pagament, es pot obtenir per diversos mitjans, no limitant-se a ordinadors i telèfons, sinó tenint a disposició l'atenció telefònica o presencial a les oficines de l'ORGT que estan distribuïdes en els diversos municipis on té delegades les seves funcions.

Tancament

Pel que fa a l'expedició de documents de pagament, l'article 134 de l'Ordenança general de gestió i recaptació dels ingressos de dret públic, estableix textualment que:

1. Si l'obligat al pagament disposa de document expedit per l'ORGT per a efectuar el pagament, pot optar per una de les modalitats detallades a l'article 18 d'aquesta ordenança.
2. En cas de no disposar de document de pagament, l'interessat podrà sol·licitar-lo a la seu electrònica de l'ORGT.
3. Si l'interessat desitja rebre el document de pagament en el seu domicili, se li remetrà al domicili fiscal que consti en els registres de l'ORGT.

Adicionalment, s'indiquen els diversos mitjans de pagament establerts a l'article 18 de la mateixa ordenança:

- ▶ La Seu electrònica de l'ORGT a l'adreça <http://orgt.diba.cat> pels mitjans admesos: Domiciliació bancària, banca electrònica, targeta de crèdit o dèbit i Bizum.
- ▶ Presencialment, a les oficines de les entitats financeres que figuren en el document de pagament. Mitjans admesos: Pagament en els caixers automàtics habilitats a l'efecte.
- ▶ Centre d'Informació Tributària de l'ORGT, trucant al telèfon 932 029 802. Mitjans admesos: domiciliació bancària i targeta de crèdit o dèbit.

El pagament amb targeta de crèdit o dèbit només es podrà utilitzar quan l'import del deute no superi els 6.000 euros. El pagament amb Bizum només es podrà usar quan l'import del crèdit no superi els 3.000 euros.

AO 00189/2024

Possible indefensió per un semàfor de Torelló**Finalitzada****Objecte**

Al carrer Sant Bartomeu de Torelló hi ha un semàfor que sembla que ocasiona indefensió als conductors i considerem adient obrir una actuació d'ofici per obtenir-ne informació. Sembla que no queda clar si els vehicles que reben la sanció han passat en groc o en vermell.

Consideracions

Quan hi ha dos vehicles en fila i el darrer supera la velocitat permesa, sembla que el semàfor no té previst un temps de reacció suficient per al vehicle que va davant. Per tant, quan passa en groc (de manera correcta), la part del darrere del cotxe passa en vermell. El semàfor no té tres elements de color (verd, taronja i vermell), sinó que passa de groc a vermell. A més, l'Ajuntament només envia un únic fotograma (foto-vermell), en què no es veu si el semàfor ja estava en vermell quan el vehicle va passar o si es va posar en vermell mentre passava.

La sentència del Tribunal Suprem número 1978/2015, de 14 de desembre, estableix que el sistema de "foto-vermell" està subjecte a control metrològic per garantir la regularitat tècnica i no manipulació de l'aparell. La Llei de seguretat viària (LSV) es pronuncia en la mateixa línia.

Per això, ens adrecem a l'Ajuntament de Torelló i li demanem informació sobre el nombre de denúncies des del 10 de gener de 2022 (data en què es va tornar a sancionar un cop es va senyalitzar el semàfor amb un cartell de videovigilància); l'activació del semàfor i l'acreditació que l'aparell està homologat i es troba en perfecte estat de funcionament; les proves que s'envien sobre la infracció (com s'acredita la situació del vehicle abans de la línia de parada, passant la línia de parada i sobrepassant la línia de parada, i el temps en què el semàfor s'ha posat en vermell i el vehicle ha travessat la línia de parada). Considerem que, si hi ha gravació, s'ha de facilitar als interessats per no generar indefensió.

Tancament

L'Ajuntament envia un informe complet per respondre a la informació demanada.

Des del 10 de gener de 2022 al 31 d'octubre de 2024, s'han posat 4.891 infraccions (4,8 vehicles denunciats cada dia). Des de l'1 de gener de 2024 fins al 31 d'octubre de 2024, hi ha passat 605.612 vehicles, amb una mitjana de pas diari de 2.018 vehicles. Hi ha hagut 1.454 vehicles denunciats (0,24 %).

Els temps de reacció estan perfectament calibrats. Es passa d'una fase en què no hi ha cap llum al groc quan es detecta un vehicle a més de 20 km/h. El groc s'activa tres segons i passa a llum vermella fixa. Aquest temps és suficient per a un vehicle que s'apropa a una velocitat reduïda de més o menys 20 km/h o fins i tot a velocitats superiors.

Tant és quina sigui la seqüència per arribar a la llum vermella. Indica l'obligació de l'aturada. Les fotografies obtingudes es revisen una a una, i si hi ha dubtes en la infracció comesa, no es tramita la denúncia.

El sistema de tramitació de l'ORGT no permet adjuntar més d'una fotografia. Ara bé, si l'interessat ho sol·licita a les oficines de la policia local, se li lliura per correu electrònic un vídeo d'uns 10 segons des d'abans d'arribar al semàfor fins a sobrepassar-lo.

Vista aquesta informació, donem per finalitzada la nostra intervenció i s'arxiva l'expedient de referència.

AO 00197/2024

Convocatòria de subvencions de pagament de lloguer per al 2023**Finalitzada****Objecte**

Aquesta actuació d'ofici analitza les convocatòries de subvencions per al pagament del lloguer de la Generalitat de Catalunya durant els darrers anys per comprovar el nombre de persones que s'hi han pogut acollir i els obstacles que han impedit que moltes altres no s'hi hagin pogut acollir, tot i tenir-ne necessitat.

Consideracions

Les subvencions per al pagament del lloguer són una mesura pal·liativa quan falten habitatges socials (a Catalunya el parc social no arriba al 2 % del parc d'habitatges construït); permeten mitigar la sobrecàrrega que experimenten moltes famílies quan han de pagar el lloguer de l'habitatge habitual. A més, són una mesura preventiva de situacions molt més traumàtiques i difícils de resoldre, com ara les situacions d'emergència residencial per pèrdua de l'habitatge. Aquesta actuació preventiva és molt més efectiva i econòmica i, sobretot, és menys traumàtica.

Tothom que n'acrediti la necessitat ha de poder accedir a les subvencions per pagar el lloguer. Això no sempre és possible per problemes de pressupost i per certs requisits de les bases de les convocatòries que poden ser excloents i que, per tant, cal revisar.

Cal garantir la participació més gran possible en les convocatòries de subvencions per al pagament del lloguer, amb informació pròxima a les persones i terminis més llargs per presentar les sol·licituds i la documentació. També cal oferir suport i acompanyament per superar la fractura digital que afecta moltes persones.

D'altra banda, s'ha de reforçar la comunicació dels actes de tràmit i resolutoris. Legalment, s'efectua a través dels taulers d'anuncis de les oficines gestores i del tauler electrònic de la Generalitat de Catalunya, però caldria potenciar un contacte més proper (trucades telefòniques, concertació de visites a les oficines d'habitatge...). També s'hauria d'implementar al portal web de l'AHC un sistema més fàcil i accessible per trobar les resolucions de les subvencions.

Pel que fa als terminis de resolució, sis mesos és massa llarg. L'AHC ha millorat notablement el termini mitjà de resolució dels recursos de reposició al llarg dels darrers anys, però cal garantir la resolució expressa dels recursos en el termini legalment establert d'un mes. I si no es pot complir aquest termini legal de resolució, cal informar les persones afectades i avisar-les de quan es preveu la resolució.

Mantenir i potenciar les subvencions per al pagament del lloguer, en tant que constitueixen una mesura pal·liativa a la manca d'un parc d'habitatges social suficient i, alhora, una mesura preventiva de situacions d'emergència residencial.

Dotar les convocatòries de subvencions per al pagament del lloguer d'un pressupost suficient perquè ningú que hagi acreditat el compliment dels requisits legalment establerts es vegi privat de la possibilitat d'accedir-hi.

Analitzar els principals motius de denegació de les subvencions per al pagament del lloguer per remoure aquells obstacles que condicionen l'accés a les subvencions. Entre d'altres, seria convenient:

a) Ampliar l'actual termini de deu dies per aportar documentació i garantir l'acompanyament de les persones interessades.

b) Valorar una revisió a l'alça dels topalls establerts de renda de lloguer de l'habitatge per accedir a la subvenció, tenint en compte l'increment dels preus de lloguer del mercat immobiliari.

Recomanacions

c) Valorar una revisió a l'alça del requisit d'ingressos econòmics màxims per accedir a la subvenció, tenint en compte la repercussió que la inflació i l'increment de preus dels productes bàsics ha tingut en la capacitat econòmica de les llars.

d) Informar les persones interessades sobre la possibilitat d'assumir de forma fraccionada el pagament de deutes tributaris o amb la Seguretat Social per acreditar el compliment de les seves obligacions tributàries i amb la Seguretat Social.

Garantir la participació més gran possible en les convocatòries de subvencions per al pagament del lloguer, mitjançant l'ampliació dels terminis de presentació de sol·licituds i amb la publicitat més àmplia possible de les convocatòries a través de vies i mitjans de comunicació més propers a les possibles persones interessades.

Garantir més suport i acompanyament a les persones interessades per donar resposta a situacions de fractura digital o a qualsevol altra dificultat en la presentació de les sol·licituds o de la documentació requerida, sigui telemàticament sigui presencialment.

Recomanacions

- ☑ Reforçar la comunicació, més enllà de la notificació legal, dels actes de tràmit i resolutoris de les subvencions per al pagament del lloguer per exemple, amb trucades telefòniques o concertació de visites a l'oficina amb les persones interessades.
- ☑ Implementar al portal web de l'AHC un sistema de recerca més fàcil i accessible de les resolucions de les subvencions.
- ☑ Ecurçar el termini de resolució de sis mesos de les sol·licituds de subvenció de les convocatòries, perquè es considera que és excessivament llarg.
- ☑ Complir amb el termini legal de resolució d'un mes dels recursos de reposició presentats contra les resolucions de denegació de les subvencions. Si l'Administració no pot garantir la resolució expressa i motivada del recurs en termini, ha d'informar les persones afectades de les circumstàncies que ho impedeixen i de l'acord sobre l'ampliació del termini establert.

Tancament

L'AHC comparteix les consideracions traslladades sobre la necessitat de mantenir i potenciar les subvencions per al pagament del lloguer, com a mesura pal·liativa a la manca d'un parc d'habitatges social suficient i sobre la necessitat de disposar del pressupost necessari per atendre totes les sol·licituds que compleixen els requisits establerts.

Tanmateix, també indica que, a hores d'ara, no es consideren viables altres de les mesures proposades, com ara ampliar el termini de presentació de sol·licituds o escurçar el termini màxim de resolució de sis mesos, sens perjudici que, quan el volum de sol·licituds presentat ho ha permès, els expedients favorables s'han resolt amb més celeritat.

AO 00204/2024

Finalitzada

Consideració de les corporacions locals de Catalunya de nivell d'educació infantil com a Administració educativa**Objecte**

La Sala del Contenciós Administratiu del Tribunal Suprem, el 19 de setembre de 2024, va concloure que les corporacions locals d'educació infantil de Catalunya són "Administració educativa", d'acord amb l'Estatut d'autonomia. Es posa punt final, així, al procés iniciat per una aspirant d'un procés selectiu per ingressar a la professió docent: el tribunal qualificador li havia valorat el temps de serveis prestats en centres infantils del Consorci d'Educació de Barcelona, titularitat de l'Ajuntament de Barcelona, com a experiència en altres especialitats del mateix cos, en centres públics (0,7 punts per any treballat), en lloc de "centres públics titularitat d'una administració educativa" (0,15 punts per any treballat).

Obrim aquesta actuació d'ofici perquè aquesta sentència està relacionada amb diverses queixes presentades a la institució i considerem adient adreçar-nos al Departament d'Educació i Formació Professional perquè valori una actuació proactiva en relació amb la valoració d'aquests mèrits en el concurs excepcional de mèrits per a l'ingrés a la funció pública docent (Resolució EDU/2563/2022, de 16 d'agost).

Consideracions

L'annex 1 de la resolució de la convocatòria esmentada indicava que els centres de titularitat de l'Administració local, tot i ser centres públics, no formaven part de la xarxa de centres públics d'una administració educativa i, per això, s'havien d'incloure en la categoria "altres centres". Pel que fa als centres municipals que tenien dependència del Consorci d'Educació de Barcelona, també es va considerar que s'havien d'incloure en la categoria d'altres centres. Això va comportar la revocació de persones aspirants inicialment proposades com a seleccionades en el concurs excepcional de mèrits per a l'ingrés a la funció pública docent.

Tanmateix, a parer de la institució, la decisió del Tribunal Suprem esmentada hauria de comportar una actuació proactiva del Departament d'Educació i Formació Professional. Considerem que caldria examinar quins dels mèrits al·legats pel conjunt de les 84 persones aspirants, les puntuacions de les quals van ser objecte de revisió, es corresponen amb serveis prestats en centres públics titularitat d'una Administració local de Catalunya, amb l'objecte de dur a terme les revisions i l'adopció de les decisions de revocació pertinents.

Consideracions

Entenem que aquesta actuació s'inscriu en el marc del dret a la bona administració exigible a les administracions, que en aquest cas ha de situar els aspirants afectats per la decisió dels tribunals qualificadors en el centre de les seves actuacions i evitar-los d'haver de recórrer a la via judicial per sol·licitar l'extensió dels efectes de la sentència.

Recomanació

Tenir en compte que, en matèria tributària i de personal al servei de l'Administració pública, els efectes d'una sentència ferma que hagi reconegut una situació jurídica individualitzada a favor d'una o diverses persones poden estendre's a altres, en execució de sentència, quan concorrin les circumstàncies fixades a l'article 110 de la Llei de la jurisdicció contenciosa administrativa: a) que les persones interessades es trobin en idèntica situació jurídica que les persones afavorides per la decisió judicial; b) que el jutge o el tribunal sigui competent, per raó del territori, per conèixer les pretensions de reconeixement de la situació individualitzada, i c) que se sol·liciti l'extensió dels efectes de la sentència en el termini d'un any des de la darrera notificació d'aquesta a les persones que van ser part en el procés.

Consum / Serveis públics

AO 00064/2024

Incidències en la facturació d'Endesa**Finalitzada****Objecte**

Hem tingut coneixement que el Departament d'Acció Climàtica de la Generalitat de Catalunya obrirà dos expedients sancionadors a les empreses comercialitzadores del grup Endesa (Energía XXI i Endesa Energía) pel retard en l'emissió de les factures corresponents a consums efectuats el 2023.

Aquest retard comporta l'aplicació de tipus impositius corresponents a la data efectiva d'emissió. Sembla que Endesa reconeix que el perjudici s'ha originat pel retard en l'emissió de factures, que és responsabilitat de l'empresa, i assegura que retornarà el sobrecost als clients afectats.

En conseqüència, hem obert una actuació d'ofici per analitzar com es garanteixen els drets de les persones afectades i de quina manera les empreses comercialitzadores corregiran la situació o compensaran les persones afectades.

Tancament

El Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural ha informat que la Direcció General d'Energia va recordar a ambdues empreses que les facturacions que es poden reclamar als usuaris no poden excedir l'import que s'hauria d'haver facturat inicialment si aquestes factures s'haguessin emès en el termini i la forma previstos a la normativa reguladora. Les empreses comercialitzadores van respondre que els consums de l'any 2023 que es facturin el 2024 tindran una compensació equivalent a l'increment d'ambdós impostos, per no generar cap perjudici econòmic derivat de la pujada d'impostos.

A més, Endesa ha informat que continua treballant per solucionar les incidències que afecten alguns dels seus clients, i que està implantant accions per millorar l'atenció al client, tant amb comunicacions proactives com a través dels canals d'atenció habituals.

AO 00130/2024

Problemes de servei de Movistar a Vilanova de Meià**Finalitzada****Objecte**

Els veïns de Vilanova de Meià que tenen telefonia mòbil i internet amb Movistar estan sense servei des del dia 4 de juny de 2024 i l'empresa no els facilita informació de les previsions de reparació de l'avaria. A les persones que han presentat reclamació a l'empresa se'ls diu que s'està treballant per a reparar l'avaria, però no se'ls indica quant es pot trigar.

Consideracions

El Codi de consum de Catalunya considera que les comunicacions són un servei bàsic, és a dir, un servei de caràcter essencial i necessari per a la vida quotidiana o que té un ús generalitzat entre els consumidors. A més, el mateix Codi identifica uns col·lectius de protecció especial en les relacions de consum, com ara els infants i adolescents, les persones grans, les persones malaltes, les persones amb discapacitat i qualsevol altre col·lectiu en situació d'inferioritat o indefensió especials.

En conseqüència, s'ha obert una actuació d'ofici per analitzar l'actuació de les administracions públiques i les empreses amb relació als fets exposats, les mesures que s'han implementat o estan previstes per garantir el servei bàsic de telecomunicacions i les formes de compensació o reparació previstes.

Tancament

L'Agència Catalana del Consum informa que l'Oficina Comarcal d'Informació al Consumidor de la Noguera, no ha rebut cap reclamació dels veïns de Vilanova de Meià sobre aquesta incidència. En cas que se'n rebin, s'informarà de com reclamar a l'empresa. Si les reclamacions no es poden resoldre directament entre l'empresa i els clients, s'informarà les persones sobre la possibilitat d'iniciar una mediació de consum en via administrativa.

Per la seva banda, Telefónica informa de les dades que han d'aportar els consumidors per presentar una reclamació, i indica que no es pot considerar un ajuntament un consumidor inclòs en l'àmbit de la Llei 26/1984, de 19 de juliol, general per a la defensa dels consumidors i usuaris.

En vista de les dues respostes, tanquem l'actuació d'ofici.

AO 00143/2024

Desplegament reglamentari de la Llei 24/2015**Finalitzada****Objecte**

El 29 de juliol de 2015 el Parlament va aprovar la Llei 24/2015 de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, que imposa a les empreses subministradores l'obligació de no tallar els subministraments bàsics per impagament a les persones que es trobin en situació d'exclusió residencial i ho acreditin amb un informe dels serveis socials. Tanmateix, transcorreguts nou anys de la seva vigència, urgeix l'aprovació del seu desplegament reglamentari. Obrim aquesta actuació d'ofici per insistir en aquest tema.

Consideracions

S'han fet diverses reclamacions en aquest sentit, la darrera en l'informe "La pobresa energètica a Catalunya 2023", on es recomanava aprovar el desplegament reglamentari de l'art. 6 de la Llei 24/2015, per desenvolupar el procediment que han de seguir les empreses subministradores i els serveis socials; garantir de manera efectiva els drets de les persones vulnerables que empara la Llei; concretar la documentació, el format i la durada de l'informe emès pels serveis socials, i definir la garantia de la seguretat jurídica a persones usuàries, administracions públiques i empreses subministradores. També s'hi recomanava constituir un òrgan específic sobre pobresa energètica a l'Administració de la Generalitat per definir, impulsar o coordinar les polítiques públiques referents a la pobresa o vulnerabilitat energètica.

Recomanacions

- Aprovar el desplegament reglamentari de l'art. 6 de la Llei 24/2015 per desenvolupar el procediment que han de seguir les empreses subministradores i els serveis socials.
- Constituir un òrgan específic sobre pobresa energètica a l'Administració de la Generalitat que defineixi, impulsi o coordini les polítiques públiques referents a la pobresa o vulnerabilitat energètica.

Cultura i llengua

AO 00148/2024

En tramitació

Revisió de la normativa sobre titulacions equivalents als certificats de coneixements de llengua catalana

Objecte

Els darrers anys s'han rebut nombroses queixes a la institució que posen de manifest la necessitat de revisar els criteris normatius sobre titulacions equivalents als certificats de coneixements de llengua catalana. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.

Educació i recerca

AO 00016/2024

Expulsió d'una alumna amb trastorn de l'espectre autista d'un centre educatiu privat**Finalitzada****Objecte**

Obrim una actuació d'ofici arran de l'expulsió d'un centre educatiu privat d'una alumna amb diagnòstic de trastorn de l'espectre autista (TEA) fins que els progenitors no es comprometin a pagar un vetllador o vetlladora. Sembla que el centre fa responsable l'alumna dels conflictes a l'aula i li prohibeix l'entrada fins que no vagi acompanyada d'un professional de suport. Els progenitors, però, neguen les acusacions i diuen que el centre ha tergiversat la realitat. Assenyalen que la seva filla és víctima d'assetjament per part de la resta d'alumnat.

Tancament

El Departament d'Educació ha informat que l'actuació del centre s'ajusta a les previsions de la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació, i del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, malgrat tractar-se d'un centre privat al qual no li són d'aplicació. També ha informat que ja han intervingut els serveis educatius, intervenció que considerem correcta i adequada a les necessitats plantejades.

AO 00018/2024

Possible tancament de l'escola Juan Salamero**En tramitació****Objecte**

Sembla que el Departament d'Educació ha proposat el tancament de l'escola Juan Salamero, de Gavà, per al curs 2024/2025. Es tracta d'un centre de màxima complexitat, ubicat en un barri fortament guetitzat, amb una demanda molt baixa en els darrers processos d'admissió d'alumnat. Gavà compta amb una situació de sobreoferta que pot afectar centres públics i concertats, i la previsió de futur consolidarà aquesta tendència. Per estudiar aquest assumpte, s'ha decidit obrir una actuació d'ofici.

Posició de l'Administració

L'Ajuntament és contrari al tancament del centre i al procés d'integració en un únic centre del municipi (amb el centre Marcel·lí Moragues). Finalment, Educació ha rectificat i no es tanca el centre per al curs vinent, tot i que hi ha preocupació per al futur. Considera que cal fer un estudi aprofundit de la situació. Vista la situació de Gavà, qualsevol canvi cal que sigui molt meditat.

El director dels Serveis Territorials al Baix Llobregat, per la seva banda, informa de les decisions de la taula de planificació del municipi; la valoració de la continuïtat del centre; la programació de l'oferta per al curs 2024/2025 per centres; les sol·licituds rebudes en el procés d'admissió; la programació de l'oferta i les sol·licituds del curs 2023/2024. A més, informa de les reunions de coordinació sobre aquest tema.

AO 00031/2024	La coeducació i l'educació afectivosexual als centres educatius
En tramitació	
Objecte	Obrim aquesta actuació d'ofici (AO) per fer seguiment de les mesures preses pel Departament d'Educació per garantir la coeducació i l'educació afectivosexual als centres educatius.
Consideracions	<p>Hem recordat al Departament d'Educació, en diverses ocasions, el dret d'infants i adolescents a rebre educació afectivosexual en els centres educatius (AO 275/2017 i 241/2021). Als nostres informes anuals d'infància (2019 i 2023) també s'ha fet constar un nivell mitjà de compliment de les recomanacions relatives al Pla de coeducació i educació afectivosexual als centres educatius.</p> <p>El projecte Coeduca't havia d'haver arribat a 300 centres durant el curs 2019/2020, i a tots els centres públics de Catalunya i als concertats que s'hi volguessin afegir durant el curs 2020/2021. Ara bé, el curs 2021/2022 només s'impartia en un 21,4 % dels centres de primària i de secundària.</p> <p>El 26 d'octubre de 2020, després de condemnar agressions en centres educatius, el Parlament va instar el Govern de la Generalitat a garantir que, en el termini de tres cursos, tots els centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya introduïssin l'educació sexual i afectiva i la perspectiva de gènere de manera transversal en totes les etapes de l'educació obligatòria.</p>
Recomanacions	<ul style="list-style-type: none"> ☑ Impulsar el Pla Coeduca't i informar-nos del seu desplegament, i de l'abast de les actuacions planejades des d'aquest curs 2023/2024 per garantir l'educació afectivosexual i la coeducació a tot l'alumnat de primària i secundària. ☑ Garantir la participació i escolta de l'alumnat en aquests temes a través dels consells de participació o d'altres plataformes, vetllant per la diversitat en la seva composició. ☑ Sistematitzar les dades sobre la qualitat i el nivell de l'educació afectivosexual de l'alumnat en els centres educatius per valorar-ne el desenvolupament, el nivell de satisfacció, les observacions o les necessitats no cobertes.
Tancament	El Departament d'Educació ha respost i el tancament està en estudi.

AO 00036/2024 **Aplicació del Protocol d'assetjament sexual en una denúncia a un professor de la UdG**
En tramitació

Arran de la denúncia presentada per dues alumnes de la Universitat de Girona (UdG), amb el suport de la plataforma feminista i el col·lectiu Les Metzines, decidim obrir aquesta actuació d'ofici per interessar-nos sobre el cas. La UdG ha comunicat que ha obert un expedient per investigar i determinar els fets, i el professor ha fet públic un escrit on admet haver fet proposicions sexuals a les dues alumnes.

Objecte

Hem demanat informació sobre les situacions denunciades; l'activació del protocol de prevenció i actuació davant de situacions de violència o assetjament sexual a la universitat, moment i motius pels quals s'hauria decidit activar o no el protocol i per qui; valoració del cas i mancances detectades en l'activació i posada en funcionament del protocol. També demanem una valoració recollida de les víctimes i avaluació que se'n fa, així com possible enfocament de tipus restauratiu que s'ha proposat, si escau. Finalment, demanem conèixer l'estat en què es troba el procés de reforma de l'articulat del protocol i valoració que feu de les actualitzacions introduïdes a la llum dels casos plantejats. Recordem que tenim oberta també l'AO 107/2023 per fer un seguiment del procés d'actualització de la normativa de convivència i dels protocols contra l'assetjament sexual, d'acord amb les darreres modificacions normatives i la voluntat de millora i actualització de les eines de què disposen totes les Universitats per millorar la convivència a les universitats i preservar-les com espais lliures de violència.

AO 00037/2024 **Escolarització d'una alumna no empadronada resident al municipi de Vic**
Finalitzada

Objecte

Hem sabut que una noia de catorze anys resident a Vic no està escolaritzada, suposadament per no estar empadronada al municipi.

Tancament

S'ha constatat que el motiu que la noia no estigués escolaritzada no era que no estigués empadronada, sinó que la família tenia dificultats per completar la sol·licitud d'admissió al sistema educatiu.

El març de 2024, el Síndic de Greuges es va posar en contacte amb el Departament d'Educació, que, en col·laboració amb l'Ajuntament de Vic i l'Oficina Municipal d'Escolarització, ha assignat l'alumna a un institut, d'acord amb els procediments establerts.

AO 00038/2024

Increment de baixes de professorat al sector públic**En tramitació****Objecte**

El curs 2022/2023, un cop superat l'impacte de la pandèmia en les baixes de professorat, s'han fet 38.146 nomenaments de professorat substituït. En relació amb el curs 2019/2020, just abans de la pandèmia, les substitucions s'han incrementat enguany un 19,4 %. Per estudiar aquest assumpte, s'ha decidit obrir aquesta actuació d'ofici.

AO 00045/2024

Estabilització del personal d'atenció educativa**En tramitació****Objecte**

Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el procés d'estabilització del personal d'atenció educativa per cobrir més de 300 vacants. Segons les queixes rebudes, sembla que prop de 400 professionals poden veure's obligats a canviar de centre a mig curs a causa d'aquest procés. L'estabilitat en les dotacions de personal d'atenció educativa, però, és especialment rellevant per la funció que desenvolupen; la importància del vincle amb l'alumnat amb necessitats educatives especials i perquè els canvis a mig curs dificulten aquesta atenció.

AO 00046/2024

Finalitzada

Presumpta mala praxi en la gestió de pràctiques d'estudiants en empreses externes i en la compra de material informàtic a l'Institut de l'Ebre de Tortosa

Objecte

Arran de la informació apareguda als mitjans de comunicació, obrim una actuació d'ofici per conèixer les actuacions dutes a terme per esclarir les presumptes irregularitats en la gestió de pràctiques d'estudiants en empreses externes i en la compra de material informàtic a l'Institut de l'Ebre de Tortosa.

Tancament

El Departament d'educació ha informat que una vegada es va tenir coneixement de presumptes irregularitats al centre, es van exigir explicacions i es va obrir un expedient informatiu. Arran d'aquest expedient informatiu, la Secretaria General va aplicar dues mesures: encarregar una auditoria a la Intervenció General del Departament i iniciar un procediment d'informació reservada per establir si hi ha responsabilitats que puguin derivar en mesures disciplinàries.

Paral·lelament, el Departament va encarregar a la Inspecció educativa que revisés els expedients i s'entrevistés amb els alumnes afectats per les possibles pràctiques irregulars per defensar els seus drets i comprovar que no haguessin patit cap perjudici. Es va comprovar que tots els alumnes han acabat correctament els seus estudis. Actualment, el Departament està pendent de la finalització de l'auditoria encarregada a la Intervenció General i del procediment d'informació reservada.

En vista d'aquesta informació, el Síndic de Greuges tanca l'expedient, però demana al Departament que l'informi del resultat de l'auditoria i de la informació reservada per establir si hi ha responsabilitats que hagin pogut derivar en mesures disciplinàries.

AO 00050/2024

En tramitació

Absentisme escolar als centres amb elevada complexitat

Objecte

La síndica ha constatat, en el marc de l'actuació d'ofici 22/2018, que s'han adoptat mesures específiques per combatre l'absentisme de l'alumnat en els centres educatius amb elevada complexitat. Obrim aquesta actuació d'ofici per analitzar les raons que expliquen la dificultat de reduir l'absentisme escolar i per identificar les actuacions que caldria desenvolupar per superar aquestes dificultats i que no es realitzen amb prou intensitat en l'actualitat.

AO 00055/2024	Conflicte en un centre del Penedès entre part del claustre de professorat i la direcció del centre
En tramitació	
Objecte	<p>Hem tingut coneixement d'un conflicte en un centre educatiu del Penedès entre part del claustre i la direcció del centre. Segons sembla, els sindicats han reclamat la dimissió del director per suposades coaccions. Quaranta professionals del centre acusen d'assetjar laboralment una treballadora, de no respectar les decisions dels òrgans del centre, d'instaurar canvis sense justificació pedagògica, de destituir càrrecs de l'equip directiu sense justificació i de pressionar els docents interins. Per estudiar aquest assumpte, s'ha decidit obrir una actuació d'ofici.</p>
AO 00056/2024	Derivació d'un alumne amb NEE a un centre de màxima complexitat
En tramitació	
Objecte	<p>El Síndic de Greuges ha rebut una queixa relacionada amb la suposada expulsió definitiva d'un alumne de 1r d'ESO amb necessitats educatives específiques (NEE). Se l'ha expulsat dos mesos després d'admetre'l i se l'ha derivat a un centre de màxima complexitat. Podria ser que aquesta derivació estigués relacionada amb una manca de disponibilitat del centre original d'escolaritzar l'alumnat amb més dificultats conductuals. Per estudiar-ho, s'ha decidit obrir aquesta actuació d'ofici.</p>
AO 00080/2024	Formació dels docents sobre inclusió i atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials
En tramitació	
Objecte	<p>La institució del Síndic rep un elevat nombre de queixes per les dificultats per atendre l'alumnat amb NEE en centres ordinaris. Entre altres coses, s'han detectat carències en la formació dels docents respecte al model d'escola inclusiva. Per exemple, una part del professorat considera que l'educació inclusiva afecta només l'alumnat amb NEE, que l'atenció d'aquest alumnat és responsabilitat principal del personal de suport i que la seva inclusió depèn fonamentalment de la provisió d'aquests suports específics addicionals, sense modificar la seva pràctica professional i la dinàmica de l'aula. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar la situació. En l'informe monogràfic "L'educació inclusiva a Catalunya" (setembre de 2021) ja recomanàvem la necessitat d'assegurar formacions als professionals educatius.</p> <p>Amb aquesta AO volem fer seguiment del compliment de les recomanacions efectuades i obtenir informació per elaborar un informe monogràfic d'actualització sobre l'aplicació del model d'escola inclusiva.</p>

AO 00083/2024

En tramitació

Cobertura del mòdul addicional per a l'alumnat d'Infantil (I) 2 en situació de vulnerabilitat**Objecte**

Diferents associacions de llars d'infants privades de Catalunya s'han adreçat a la institució per denunciar que hi ha infants de zero a dos anys que no poden accedir a les escoles bressol públiques per manca de places, especialment a I2, i que, a causa del cost d'escolarització, tampoc ho poden fer a les escoles bressol privades, malgrat disposar de places vacants.

Consideracions

L'anàlisi de la resolució de la convocatòria de subvencions destinades a l'escolarització d'infants de zero a tres anys a les llars d'infants de titularitat privada posa de manifest una baixa cobertura del mòdul addicional. Això s'explica perquè l'alumnat en situació de vulnerabilitat no s'escolaritza en aquest sector educatiu per la diferència entre el cost de la plaça escolar (3.850 euros/alumne/curs, sense menjador) i la subvenció (800 euros/alumne/curs o 1.600 euros/alumne/curs per a l'alumnat en situació de vulnerabilitat). A més, el llindar de renda per tenir la consideració d'infant en situació de pobresa o vulnerabilitat és molt baix.

La gratuïtat de l'I2 al sector públic, en canvi, comporta un lleuger increment dels infants escolaritzats; una lleugera reducció de les desigualtats socials d'accés; un increment de la demanda de plaça al sector públic, però també una certa substitució del sector privat pel sector públic, i un increment de la demanda pública no coberta. Cal tenir en compte, també, que una part significativa de l'alumnat ja està escolaritzat a I1.

Davant d'aquestes evidències, la síndica convidava el Departament d'Educació a reflexionar sobre si la gratuïtat universal a I2 és la mesura més eficaç i eficient per promoure l'escolarització dels col·lectius absents de l'educació infantil de primer cicle, si hi ha mesures més efectives i eficients, com podria ser la gratuïtat de l'alumnat socialment desfavorit al llarg de tota l'etapa educativa, o si es pot millorar aquesta eficàcia i eficiència amb mesures complementàries. La prioritització en l'accés de l'alumnat socialment vulnerable permetria incrementar l'impacte d'aquesta mesura en la reducció de desigualtats.

Recomanacions

- Estudiar la possibilitat de redissenyar la subvenció del mòdul addicional per a l'alumnat d'I2 en situació de vulnerabilitat en llars d'infants de titularitat privada a fi de garantir-ne la gratuïtat.
- Revisar el llindar de renda establert per determinar qui té la consideració d'alumnat en situació de vulnerabilitat.

AO 00084/2024

En tramitació

Seguiment de les recomanacions referides als equips d'assessorament psicopedagògic**Objecte**

L'any 2021 la institució del Síndic va presentar al Parlament l'informe "L'Educació inclusiva a Catalunya", que analitzava els principals dèficits estructurals detectats dins el sistema educatiu i formulava propostes orientades a garantir el desplegament d'aquest model. Una part de les recomanacions contingudes en aquest informe feia referència als equips d'assessorament psicopedagògic (EAP), com a agents clau per detectar les necessitats educatives de l'alumnat i orientar els centres educatius.

Es proposa iniciar una actuació d'ofici per actualitzar aquesta informació perquè hem continuat rebent un elevat nombre de queixes sobre les dificultats per atendre l'alumnat amb NEE en centres ordinaris. La informació que recollim es tindrà en compte en l'actualització de l'informe sobre escola inclusiva, per fer seguiment de les recomanacions efectuades el setembre de 2021 i completar el diagnòstic elaborat per l'Administració.

AO 00086/2024

En tramitació

Sobreoferta en la programació de la reserva de places per a alumnat amb necessitats educatives específiques**Objecte**

La Fundació Escola Cristiana ha manifestat la seva disconformitat sobre la programació de l'oferta escolar perquè considera que hi ha centres amb sobredemanda de places ordinàries que tenen una reserva de places amb necessitats educatives específiques que no s'omple amb les sol·licituds rebudes i amb les assignacions fetes per l'Administració. Proposen que els centres que es trobin en aquesta situació puguin escolaritzar l'alumnat que ha sol·licitat el centre en primera opció amb la reconversió de places de reserva en places ordinàries.

Consideracions

El Decret 11/2021, de 16 de febrer, de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió en els centres del Servei d'Educació de Catalunya, no preveu la possibilitat d'adoptar mesures orientades a garantir que tot l'alumnat que ha sol·licitat un centre hi pugui accedir al marge de les mesures orientades a promoure l'escolarització equilibrada d'alumnat. La programació de l'oferta en general, i de l'oferta de reserva de places en particular, a més, s'ha de realitzar prenent en consideració el conjunt de l'oferta de la zona educativa, no només la situació d'un determinat centre educatiu que ha tingut més sol·licituds que places. I la reserva de places, alhora, es manté vigent fins pocs dies hàbils abans que finalitzi el període de vigència de la llista d'espera o, alternativament i en tot cas, fins a l'inici del curs escolar (art. 55.4). No és possible, doncs, desactivar la reserva abans d'aquestes dates.

Fetes aquestes consideracions, però, la síndica també recorda que el Decret 11/2021 estableix el deure d'evitar situacions de sobreoferta que perjudiquin l'escolarització equilibrada d'alumnat i que, en el cas que hi hagi sobreoferta, el Departament d'Educació pot modificar l'oferta en acabar la fase de presentació de les sol·licituds de preinscripció, per atendre les necessitats d'escolarització i per afavorir l'equitat escolar.

Adicionalment, el Decret 11/2021 també preveu que el Departament estableix amb caràcter general una reserva de llocs escolars, i que pot modificar la reserva en tots o en alguns dels centres d'una mateixa zona educativa, en funció del nombre d'alumnes amb necessitats educatives específiques i de la previsió d'aquest alumnat que caldrà escolaritzar fins a l'inici del curs.

En general, en relació amb la determinació de la reserva de places, el Síndic de Greuges ha traslladat al Departament d'Educació que en determinats indrets la reserva de places no s'utilitza de manera prou efectiva per combatre la segregació escolar, en bona part, per la no adequació de places reservades en funció de la quantitat d'alumnes amb necessitats educatives específiques resident a la zona, fet que no permet combatre la concentració d'aquest alumnat en determinats centres.

Consideracions

En els municipis amb més alumnes amb necessitats educatives específiques que places reservades, aquestes places no tenen capacitat per escolaritzar el conjunt de la demanda d'aquest tipus d'alumnat, de tal forma que la demanda d'alumnat amb necessitats educatives específiques que es queda fora de la reserva es distribueix inequitativament entre els centres, generalment concentrant-se en els centres socialment desfavorits, que ja rep una proporció més gran de sol·licituds d'alumnat amb necessitats educatives específiques.

I en els municipis que tenen una reserva de places globalment més nombrosa que la quantitat d'alumnes amb necessitats educatives específiques residents a la zona, els centres que tendeixen a escolaritzar més alumnes d'aquest tipus matriculen en el procés ordinari d'admissió més alumnes amb necessitats educatives específiques, perquè ocupen places reservades sense que puguin ser derivades a altres centres, que els centres amb una proporció més baixa d'aquest tipus d'alumnat, que no exhaureixen la reserva. Una situació de sobreoferta de la reserva de places perjudica la lluita contra la segregació escolar.

Recomanació

Dimensionar la reserva de places globals de cada zona en l'oferta final publicada el 7 de juny de 2024 al volum global d'alumnat amb necessitats educatives específiques present en cada zona educativa, d'acord amb la detecció que s'hagi fet i amb la previsió de matrícula fora de termini fins a l'inici de curs (amb el benentès que les places de reserva es distribueixen de manera equitativa entre els diferents centres de la zona per garantir l'escolarització equilibrada d'alumnat).

AO 00088/2024

Mapa dels centres d'educació especial proveïdors de serveis i recursos (CEEPSIR)**Finalitzada**

El Departament d'Educació va desplegar el Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, i va incrementar tant la detecció d'alumnat amb necessitats de suport educatiu (NESE) com la dotació de personal docent especialista i de personal d'atenció educativa als centres ordinaris.

Objecte

L'any 2023 el Departament d'Educació ha finalitzat el seu procés de diagnosi gràcies a la Taula de Participació per un Sistema Inclusiu (TAPSEI), concebuda com un òrgan de participació social i institucional que s'orienta a promoure el canvi amb una mirada inclusiva en els àmbits social i institucional, i a definir línies d'actuació per continuar avançant cap a un sistema d'educació inclusiu.

Aquesta actuació d'ofici fa un seguiment del compliment de les recomanacions efectuades al Departament d'Educació en relació amb la implementació dels centres d'educació especial proveïdors de serveis i recursos (CEEPSIR) per als centres ordinaris.

Recomanacions

☑ Treballar per definir de manera clara el model de recurs i el seu encaix amb els projectes educatius de centre, per evitar que esdevingui un recurs de suport individualitzat no integrat a l'aula.

☑ Adoptar mesures per garantir l'encaix de les dotacions CEEPSIR com a recursos destinats a garantir l'educació inclusiva de l'alumnat amb necessitats educatives especials a l'aula ordinària i al conjunt del centre. No es tracta de recursos destinats a atendre només l'alumnat amb NEE mentre el personal docent atén la resta d'alumnat. Per això, cal garantir també que els professionals CEEPSIR tinguin l'experiència i la formació necessària.

☑ Treballar per millorar el desplegament dels CEEPSIR en els CEE que encara no han fet el pas de transformació cap a aquest recurs.

☑ Aprofundir en el procés de transformació dels centres d'educació especial en recursos CEEPSIR per avançar en la inclusió de l'alumnat amb necessitats educatives especials en entorns ordinaris, i reduir progressivament l'alumnat que s'hi escolaritza, sempre que aquest pugui ser atès en centres ordinaris.

Recomanacions

☑ Establir un pla general de reducció de l'escolarització de l'alumnat als centres d'educació especial que acompanyi la conversió dels CEE en CEEPSIR i crear una comissió interdisciplinària de valoració tècnicament qualificada per a l'admissió d'alumnat amb necessitats educatives especials a aquests centres, que hauria de formular la proposta d'escolarització.

A més, demanem al Departament que comuniqui sobre l'estat de l'informe que s'espera elaborar, on es defineixin les funcions del CEEPSIR i es proposin itineraris per als centres, depenent del seu punt de partida i situació, per tal de transformar-se en CEEPSIR.

AO 00089/2024

Funcionament i mapa de servei dels SIEI**En tramitació****Objecte**

L'any 2023 el Departament d'Educació va finalitzar el procés de diagnosi gràcies a la Taula de Participació per un Sistema Inclusiu (TAPSEI), concebuda com un òrgan de participació social i institucional que s'orienta a promoure el canvi amb una mirada inclusiva en els àmbits social i institucional, i a definir línies d'actuació per continuar avançant cap a un sistema d'educació inclusiu.

A més, tenim previst elaborar un informe monogràfic d'actualització sobre l'aplicació del model d'escola inclusiva, per completar el diagnòstic elaborat per l'Administració a través de la TAPSEI i, alhora, fer seguiment de les recomanacions fetes a l'informe "L'educació inclusiva a Catalunya" (2021). Aquesta actualització es fa, també, perquè continuem rebent queixes sobre les dificultats per atendre l'alumnat amb NEE en centres ordinariis. Una part significativa de les carències detectades tenen a veure amb la dificultat d'assumir una nova mirada inclusiva dels processos educatius i amb la manca de personal especialitzat i de diferents disciplines per atendre les necessitats de l'alumnat amb NESE. Es proposa l'obertura d'aquesta actuació d'ofici per fer seguiment de tot plegat.

AO 00090/2024

En tramitació

Funcionament dels CREDA i atenció a l'alumnat amb trastorns i altres dificultats del llenguatge i audició en el context educatiu

Durant els darrers anys, hem rebut queixes de famílies per la insuficiència de recursos de logopèdia a les escoles i les llargues llistes d'espera per accedir a aquest servei. En el marc de la tramitació de casos concrets i en l'estudi de l'AO 176/2019, ja vam constatar que l'atenció logopèdica en el marc del sistema educatiu només abastava els casos més greus i al sistema públic es deixaven sense tractament infants amb patologies del llenguatge menys greu. De fet, hi ha infants valorats per l'EAP i el centre educatiu als quals se'ls reconeix la necessitat d'atenció logopèdica prioritària, però no han pogut ser atesos per manca de recursos. El gener de 2023 hi havia 967 menors en llista d'espera.

Objecte

A més, segons el Col·legi de logopedes de Catalunya, la manca d'atenció logopèdica adequada en la primera infància repercuteix en el desenvolupament de les habilitats lingüístiques, en el desenvolupament general i en les capacitats d'aprenentatge. D'altra banda, el Col·legi planteja que el personal del CREDA que presta atenció de logopèdia o teràpia de llenguatge als centres educatius, majoritàriament, no tenen la titulació de logopedes, sinó que es tracta de mestres d'audició i llenguatge formats en magisteri.

Per estudiar aquest assumpte, s'ha considerat oportú obrir la present actuació d'ofici.

AO 00091/2024

En tramitació

Llançament al buit d'una alumna de segon curs d'ESO des de l'escola**Objecte**

El 23 d'abril una noia de dotze anys, alumna de primer curs d'ESO d'un centre educatiu de Lleida, es va llançar al buit des d'un segon pis, en acabar les classes. La noia ha patit ferides greus, però es troba fora de perill i es desconeixen els motius que poden haver concorregut. L'escola informa que no hi ha indicis d'assetjament escolar i que se n'està fent un seguiment. La institució del Síndic, però, considera necessari fer un estudi d'aquest assumpte i de les seves possibles causes.

AO 00106/2024 Finalitzada	Canvi de tipologia del centre d'educació especial Pont del Dragó
Objecte	Hem sabut per alguns usuaris que el centre d'educació especial (CEE) Pont del Dragó deixarà de funcionar com a CEE i passarà a ser l'Institut del Disseny i Arts Gràfiques de Barcelona. El canvi de tipologia del centre comporta, entre altres coses, que no oferirà servei de menjador, i sembla que tampoc no tindrà oferta formativa o d'activitats després de l'espai del migdia.
Tancament	El Consorci d'Educació de Barcelona exposa que ha atès la queixa de les famílies que reclamaven mantenir alguns dels serveis del CEE per a l'alumnat dels programes de formació i inserció, amb la qual cosa el menjador escolar amb els serveis de suport per a l'alumnat amb necessitats educatives especials es mantindrà fins al curs 2025/2026 com a mínim.
AO 00109/2024 En tramitació	Atenció i acompanyament de l'alumnat transgènere en els centres educatius
Objecte	Una psicòloga sanitària del servei Trànsit, d'atenció a la salut de les persones trans, manifesta la seva preocupació per la manca de mesures d'inclusió (disseny universal) d'alguns espais dels instituts on se segrega per gènere (lavabos, vestidors). La manca d'espais mixtos i la prohibició d'ús dels lavabos i vestidors assignats al gènere amb què s'identifica la persona trans genera una sensació de malestar emocional que se suma a les complexitats derivades del procés de trànsit o a situacions de discriminació i manca d'inclusió d'aquest alumnat. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar la situació de l'alumnat trans en els centres educatius.

AO 000126/2024

Anàlisi dels equipaments educatius**En tramitació****Objecte**

La institució del Síndic de Greuges ja va demanar al Departament d'Educació elaborar un pla d'auditoria i millora de climatització dels centres educatius, a partir de criteris de sostenibilitat i eficiència energètica. Això hauria de permetre conèixer les necessitats dels centres educatius, identificar pràctiques inadequades d'ús o conservació dels equipaments escolars, i definir les actuacions i les inversions progressives per millorar el confort tèrmic per a l'alumnat i el personal docent i de suport, especialment en els centres de zones amb més calor. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.

Posició de l'Administració

El Departament d'Educació ha informat que està treballant amb infraestructures.cat per crear un programa global per conèixer l'estat actual dels equipaments educatius, tant des del punt de vista arquitectònic com d'instal·lacions i eficiència energètica, tenint en compte també el confort tèrmic.

AO 00141/2024

Incorporació de la formació en educació inclusiva en els plans d'estudi dels graus d'Educació Infantil i Primària**En tramitació****Objecte**

Arran de l'elaboració de l'informe d'educació inclusiva a Catalunya, s'ha plantejat la necessitat de revisar la formació del personal docent per poder implementar el model d'educació inclusiva que s'està desplegant a Catalunya amb el Decret 150/2017. En aquest sentit, hem valorat convenient demanar informació a les diferents universitats sobre els plans d'estudi dels graus d'educació infantil i primària per analitzar i valorar com es fa aquesta formació.

AO 00155/2024

Procés d'admissió en els cicles formatius**En tramitació****Objecte**

L'any 2022, el Síndic de Greuges va posar sobre la taula problemes en la planificació del procediment de preinscripció als cicles formatius: hi havia diferents fases en el procés d'admissió per ajustar oferta i demanda de places, i la segona fase s'acabava un cop ja havia començat el curs escolar. Per al curs 2022/2023, la data d'assignació de les places de la segona volta va ser el 21 de setembre i això va afectar 3.785 alumnes de CFGM i CFGS. Vist això, vam demanar que es fessin els canvis necessaris perquè tot l'alumnat preinscrit disposés de la plaça abans de l'inici del curs.

De cara al procés d'admissió per al curs 2023/2024, el Departament d'Educació va escurçar els terminis de reassignació de plaça i va avançar al juliol la matriculació als cicles formatius, de manera que cap alumne no hagués d'incorporar-se amb el curs ja començat, tal com havia demanat la institució. De cara al procés d'admissió per al curs 2024/2025, però, el Departament d'Educació ha definit un procés amb dues fases, i la segona té la preinscripció del 12 al 16 de setembre, amb una llista de places assignades el 25 de setembre i un període de matriculació del 26 al 30 de setembre. El curs escolar, però, comença el 12 de setembre; és a dir, torna a passar que l'alumnat accedeix als centres prop de tres setmanes més tard.

Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.

AO 00157/2024

Admissió de l'alumnat amb necessitats educatives especials**En tramitació****Objecte**

El Síndic de Greuges rep queixes sobre la manca de transparència del procés d'assignació de plaça de reserva en el supòsit que no s'hagi pogut accedir a la primera opció triada. També hi ha queixes sobre la no existència de llista d'espera per a les places reservades, de tal forma que, si s'ha assignat plaça i s'ha matriculat, no hi ha possibilitat d'accedir a una plaça vacant sobrevinguda sol·licitada en un centre triat en millor opció en la preinscripció. Les garanties d'igualtat de condicions i de transparència en el procés que es donen en les places ordinàries no es donen en l'admissió a les places de reserva.

Aquestes mancances també es constaten en l'accés als centres d'educació especial. La normativa vigent no deixa clar quins criteris es fan servir per procedir al desempat en el cas que el centre rebi més sol·licituds que places. Fora de la ciutat de Barcelona, no hi ha una normativa que reguli l'assignació de plaça als centres d'educació especial amb criteris objectius i amb garanties d'igualtat i de transparència. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.

AO 00159/2024

Models de gestió dels conflictes als centres educatius**En tramitació**

En el marc d'un estudi que està duent la sindicatura sobre la convivència als centres educatius, interessa conèixer si el Departament d'Educació i el Consorci d'Educació de Barcelona han activat algun mecanisme per conèixer els models de gestió dels conflictes en els centres educatius.

Objecte

El Consorci d'Educació de Barcelona ha reforçat l'observació de l'EAP a l'aula per millorar l'atenció de la diversitat i la inclusió, i l'enfortiment d'estratègies preventives de situacions de conflicte i assetjament, amb més continuïtat a les intervencions. S'està treballant també en una guia d'actuació i protocol per prevenir i gestionar situacions de violència entre iguals en l'àmbit educatiu. La guia incorpora millores proposades pel personal del Consorci i recomanacions de les sindicatures de greuges de Catalunya i de Barcelona, especialment potenciar la prevenció i la protecció de les víctimes, i assegurar l'assessorament extern, i la comunicació i la participació de les famílies en determinats moments. Ens interessa conèixer la metodologia de la guia, com es garanteix la participació de la comunitat educativa i si s'ha establert algun mecanisme d'escolta de l'alumnat.

AO 00161/2024

En tramitació

Retard en la tramitació de les subvencions de finançament addicional als centres concertats per atendre l'alumnat vulnerable

El curs 2023/2024, el Departament d'Educació atorga els ajuts relacionats amb l'escolarització equilibrada d'alumnat previstos a l'article 63 del Decret 11/2021 (motxilla escolar, mòdul d'igualtat d'oportunitats) per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques escolaritzat a 3r, 4r, 1r d'ESO i 2n d'ESO. Per als centres amb un percentatge d'alumnat amb NEE derivades de situacions socioeconòmiques o socioculturals desfavorides superior al 10 %, el Departament d'Educació preveu un finançament addicional. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar la situació.

Objecte

Segons els representants de les organitzacions de titulars de centres concertats, el mòdul d'igualtat d'oportunitats ja s'està tramitant a través del mòdul de despeses de funcionament dels centres, però denuncien el retard en la convocatòria de la subvenció de finançament addicional (constatem que es fa al març); el retard en el pagament del finançament addicional per atendre l'alumnat socialment desfavorit als centres concertats per al curs 2023/2024 (sembla que no s'ha fet el pagament d'aquesta subvenció tot i que el curs ja ha acabat); el retard en el pagament del mòdul d'igualtat d'oportunitats (s'ha fet el gener de 2024, no pas a inici de curs); la manca de consideració de tot l'alumnat escolaritzat al llarg del curs, per efecte de la matrícula viva, tant en el mòdul d'igualtat d'oportunitats com també en el finançament addicional.

AO 00164/2024

En tramitació

Demanda no coberta de plaça d'Infantil (I) 2 a les escoles bressol públiques

L'abril de 2022, el Departament d'Educació i les entitats municipalistes van signar un acord marc per finançar el cost per a les famílies d'I2 a les llars d'infants i a les escoles bressol municipals, i també per avançar cap al finançament del primer i segon curs del primer cicle d'educació infantil (I0 i I1). L'acord va fer possible garantir la gratuïtat del P2 al sector públic, però hem tingut constància que ha augmentat la demanda i, consegüentment, s'ha produït un increment de la demanda no coberta. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar la situació.

Objecte

AO 00167/2024

En tramitació

 criteris de denegació d'ajuts de menjador escolar del Consell Comarcal de la Noguera

Objecte

L'Ajuntament d'Artesa de Segre ha informat que, el curs 2023/2024, el Consell Comarcal de la Noguera va denegar la beca de menjador escolar a tres alumnes perquè els seus progenitors no tenien la situació administrativa regularitzada i, per tant, no tenien DNI o NIE. Tanmateix, l'ordenament jurídic no preveu cap limitació més enllà de les condicions socioeconòmiques, socioeducatives i geogràfiques. Establir com a requisit disposar de DNI, NIF o NIE limita la possibilitat d'optar als ajuts, tot i complir els requisits socioeconòmics per ser-ne beneficiaris. Aquesta institució ja va incidir, el curs 2017/2018, perquè situacions similars es resolguessin amb altres mecanismes de comprovació de la identitat de les persones sol·licitants i dels ingressos. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar la situació al Consell Comarcal de la Noguera.

AO 00168/2024

En tramitació

 Alumnat preinscrit a formació professional sense plaça

Objecte

31.404 alumnes preinscrits a formació professional estan pendents d'assignació de plaça escolar a la fase extraordinària de mitjan setembre. Si aquestes xifres s'ajusten a la realitat, la no assignació en la primera fase presenta una tendència creixent en els darrers cursos, tot i l'augment de l'oferta. Això també fa que les sol·licituds no assignades a la segona fase també vagin en augment. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar amb detall la situació.

AO 00175/2024

En tramitació

 Ús de tecnologia i accés a internet en horari lectiu als centres educatius

Objecte

Personal docent i famílies plantegen l'ús d'internet en l'espai lectiu. Es posa sobre la taula la idoneïtat de valorar, homogeneïtzar i paular l'ús de la tecnologia com a metodologia d'aprenentatge en alguns centres educatius, en termes de salut, equitat i millora en l'aprenentatge. A més, hi ha la supervisió, els límits i el suport tècnic al professorat per evitar l'accés a continguts inadequats.

Obrim aquesta actuació d'ofici per conèixer les actuacions que s'estan fent per intervenir en aquest àmbit i per garantir la seguretat, protecció i equitat en els centres educatius.

AO 00178/2024

En tramitació

Precinte de pistes esportives per superar el límit acústic sense tenir en compte que una escola en fa ús

Objecte

L'Escola Salesians Rocafort denuncia que han tancat pistes esportives que l'escola feia servir amb total respecte de la normativa perquè un club esportiu supera el límit acústic permès. L'escola sí que compleix el límit acústic permès per la normativa municipal per a centres educatius, però té les pistes precintades. Obrim aquesta actuació d'ofici per valorar les circumstàncies que s'han tingut en compte a l'hora de precintat les pistes.

AO 00185/2024

En tramitació

Gestió dels ajuts relacionats amb l'escolarització equilibrada d'alumnat

Objecte

Sembla que en un institut de Badalona s'està duent a terme una possible pràctica irregular en la gestió dels ajuts de "motxilla escolar": es fa triar les famílies entre pagar els llibres de text o les colònies escolars, amb l'argument que no tenen prou diners per a l'alumnat amb NEE escolaritzat.

La motxilla escolar, però, cobreix totes les despeses del curs associades a l'escolarització, com ara el material escolar didàctic i fungible, llibres (també llicències digitals o similars), bates, uniforme (també roba esportiva del centre educatiu) i sortides. En el cas dels centres públics, s'hi inclouen les colònies i, en cas dels centres concertats, s'hi inclou l'activitat complementària. Per estudiar el cas, doncs, obrim aquesta actuació d'ofici.

AO 00192/2024

En tramitació

Retard en la informació sobre els models de les proves d'accés a la universitat (PAU)

Objecte

Arran de les protestes pel retard en la informació sobre els models de les PAU de 2025, obrim aquesta actuació d'ofici per assegurar que la informació al professorat arriba amb prou antelació per preparar els estudiants.

AO 00193/2024

En tramitació

Manca de transport escolar per a una nena de Badalona assignada a un CEE en Barcelona

Objecte

Tenim coneixement que una nena de sis anys, veïna de Badalona i amb reconeixement d'un 70 % de discapacitat, fins al curs 2023/2024 estava escolaritzada al centre educatiu de Barcelona i el cost del transport escolar el cobria l'Ajuntament de Badalona. Per al curs 2024/2025 la nena ha obtingut plaça en un centre d'educació especial de Barcelona, però aquest curs l'Ajuntament de Badalona no es fa càrrec del servei de transport. El servei de transport escolar contractat per l'Ajuntament de Badalona no pot fer el canvi de parada de transport escolar d'un centre a l'altre per temes de contractació del servei. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas i la possible vulneració dels drets de la nena a una escolarització inclusiva i accessible.

AO 00196/2024

En tramitació

Pagament de les motxilles escolars als centres concertats

Objecte

Les escoles de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya denuncien que el Departament d'Educació no garanteix els ajuts a l'alumnat amb necessitats específiques assignat als centres previstos en l'article 63 del Decret 11/2021 i perquè el pagament dels ajuts es fa amb retard. A mitjan octubre, els centres van rebre una part de l'import de la subvenció de finançament addicional del curs passat, però queden pendents de pagament els ajuts del curs 2023/2024 de més de 13.800 alumnes. A més, no han rebut res per als alumnes que estan escolaritzats actualment. Consideren que aquesta situació posa en perill el Pacte contra la segregació escolar i la viabilitat de les escoles.

Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.

AO 00214/2024

En tramitació

Baixes mèdiques del professorat

Objecte

A través dels mitjans de comunicació, hem tingut coneixement que l'any 2023 es van incrementar substancialment les baixes mèdiques entre els docents (50.000 més, més del doble, que el 2018). Per estudiar aquest assumpte, atès que les baixes del professorat poden tenir una afectació sobre el dret a l'educació de l'alumnat, s'ha decidit obrir actuació d'ofici.

Habitatge

AO 00010/2024

Finalitzada

Pla de rehabilitació dels edificis d'habitatges del barri del Besòs de Barcelona

Objecte

L'Ajuntament de Barcelona porta retard en l'execució de les actuacions de rehabilitació dels edificis d'habitatges de propietat privada que es troben afectats per diverses patologies estructurals, possiblement relacionades amb la construcció amb ciment aluminós que es feia durant els anys cinquanta.

Al barri hi viuen persones en situació de vulnerabilitat i amb escassos recursos econòmics que difícilment poden afrontar el cost econòmic de les obres de rehabilitació i conservació necessàries.

A més, sembla que l'Ajuntament ha obert expedients administratius amb relació a l'incompliment dels propietaris dels deures legals que els corresponen amb relació a la conservació, rehabilitació i manteniment dels edificis d'habitatges.

Obrim l'actuació d'ofici per estudiar el cas.

AO 00011/2024

En tramitació

Actuació de l'Administració davant la venda i lloguer d'infrahabitatges

Objecte

Arran de les notícies aparegudes en els mitjans de comunicació, hem tingut coneixement que, a través de diversos portals immobiliaris, s'està fent publicitat de la venda i del lloguer d'espais que, aparentment, no compleixen amb les condicions mínimes d'habitabilitat, amb la consegüent afectació al dret a l'habitatge de les persones adquirents o arrendatàries.

La normativa en matèria d'habitatge i de consum disposa que, per llogar o vendre un habitatge, cal disposar de la cèdula d'habitabilitat corresponent o estar en condicions d'obtenir-la. A més, la cèdula d'habitabilitat també és necessària per donar d'alta els subministraments bàsics.

Amb la finalitat de conèixer quina és l'actuació de l'Administració en aquest sentit i, si escau, iniciar els corresponents expedients sancionadors, es proposa l'obertura d'aquesta actuació d'ofici.

AO 00054/2024

Desallotjament de l'edifici El Barco d'Esplugues de Llobregat**En tramitació****Objecte**

L'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat va acordar el desallotjament, per danys estructurals, de les 38 famílies que vivien de lloguer en l'edifici El Barco. L'Ajuntament ha declarat la ruïna de l'edifici i en té previst l'enderrocament. El reallotjament d'urgència de les persones afectades, en la majoria dels casos, es fa en un primer moment en establiments hotelers de municipis propers. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.

S'han mantingut reunions i contactes amb les persones afectades i amb responsables municipals.

Consideracions

L'Ajuntament ha informat que el 30 de juny de 2024 finalitza l'allotjament d'urgència, fins ara, a càrrec de l'Ajuntament. Això no obstant, encara no està garantida una solució residencial per a totes les famílies.

Recomanacions

☑ Garantir l'acompanyament de totes les famílies afectades pel desallotjament de l'edifici El Barco fins que tinguin garantida una solució residencial. Demanem a l'Ajuntament que informi sobre les actuacions previstes amb les 38 famílies per garantir l'accés a un habitatge assequible, amb indicació de les indemnitzacions econòmiques que s'hagin ofert i de la previsió de reallotjament.

☑ Vetllar per la col·laboració entre l'Agència de l'Habitatge de Catalunya (AHC) i l'Ajuntament per facilitar el reallotjament de les persones afectades, sigui mitjançant la cessió d'habitatges disponibles sigui mitjançant l'aplicació dels ajuts o programes públics necessaris per facilitar l'accés a un habitatge assequible.

☑ Agilitar al màxim la valoració i resolució de les sol·licituds d'habitatge presentades a la Mesa d'emergències de persones afectades pel desallotjament de l'edifici.

☑ Garantir l'acompanyament i el suport necessari a les famílies que encara no tenen resolta la seva situació residencial.

☑ Donar resposta escrita a la demanda d'informació del mes de març de 2024.

AO 00104/2024

En tramitació

Situacions d'emergència residencial quan hi ha en risc la integritat física de població gitana

Objecte

Aquesta actuació d'ofici té per finalitat analitzar la problemàtica que afecta la població gitana a l'hora d'accedir a un habitatge alternatiu en situacions d'emergència motivades per situacions de risc per a la integritat física (intents d'agressió, amenaces) que les obliguin a marxar de forma precipitada del seu habitatge habitual.

Es preveu analitzar els mecanismes de valoració de la situació d'emergència residencial per garantir la seguretat de les persones mitjançant l'accés a un habitatge social, sobretot quan hi ha infants afectats per la situació de violència.

AO 00105/2024

En tramitació

Actuació de l'Ajuntament de Badalona amb relació a les situacions de desnonaments al municipi

Objecte

L'entitat Badalona Acull planteja la insuficient actuació de l'Ajuntament de Badalona per donar resposta a les persones en situació de vulnerabilitat quan es veuen afectades per una situació de desnonament. No es recorre a la mediació per evitar la pèrdua de l'habitatge habitual i no té una actuació clara per donar resposta un cop s'ha perdut l'habitatge, ni per oferir acompanyament social o garantir el real·lotjament d'urgència. Aquesta actuació té per finalitat analitzar l'actuació de l'Ajuntament de Badalona amb relació a la situació de vulnerabilitat en què es troben aquelles persones que han perdut el seu habitatge habitual i que no disposen de cap alternativa d'habitatge.

AO 00142/2024

Finalitzada

Suïcidi de dues germanes que havien de ser desnonades a Barcelona

Objecte

Aquesta actuació d'ofici s'inicia en tenir coneixement del suïcidi de dues germanes, de seixanta-quatre i cinquanta-quatre anys, hores abans de ser desnonades per la finalització del contracte i l'impagament de les rendes del lloguer. Van deixar una nota al costat de la notificació judicial que assenyalava el llançament.

Els serveis socials municipals van assabentar-se del desnonament per la comunicació del jutjat i no els va ser possible establir cap contacte ni comunicació amb les persones afectades. L'habitatge és propietat d'un particular i només una de les germanes hi estava empadronada.

Es preveu analitzar les circumstàncies del cas i si l'Ajuntament de Barcelona disposa d'un protocol de prevenció de suïcidis en situacions de pèrdua o risc de pèrdua de l'habitatge habitual.

AO 00163/2024

Prevenió de suïcidis en situacions de desnonament**En tramitació****Objecte**

Les situacions de risc de pèrdua o de pèrdua efectiva de l'habitatge habitual, principalment motivades per situacions de desnonament, impacten de forma directa en la salut física i psíquica de les persones afectades, fins al punt de produir-se situacions de suïcidi. Aquesta actuació d'ofici té per objecte analitzar les mesures d'acompanyament i de suport que ofereix l'Administració en aquest cas i la suficiència de les mesures establertes per prevenir situacions de suïcidi.

AO 00187/2024

Desnonament d'una família amb dos infants a càrrec**En tramitació****Objecte**

La Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH) de Badalona informa del cas d'una família amb menors que té un desnonament programat el 8 d'octubre. La família manifesta la seva disponibilitat a pactar un lloguer social amb la propietat i pagar el cànon que es determini, però no se sap si els serveis municipals hi han intervingut, ja que, segons sembla, l'immoble és propietat d'un gran tenidor. La família no té cap alternativa residencial, ni recursos per assumir un lloguer del mercat privat, i sembla que els serveis municipals no els han ofert cap alternativa residencial si no es pot ajornar el desnonament. Acordem obrir aquesta actuació d'ofici i informar la PAH de la nostra intervenció.

AO 00194/2024

Desallotjament de famílies per part de l'Ajuntament**En tramitació****Objecte**

Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas d'un edifici de Barcelona que l'Ajuntament de Barcelona té previst desallotjar per una situació d'infrahabitatge, agreujada per la manca de condicions de seguretat de l'edifici. Les persones afectades es queixen que disposen de recursos econòmics limitats i que l'Ajuntament els desallotja sense oferir-los una alternativa d'habitatge.

Les administracions públiques han de garantir el reallotjament adequat de les persones en situació de risc d'exclusió residencial que estiguin en procés de ser desnonades. La situació que ens ocupa hauria d'anar acompanyada d'una actuació pública que garanteixi el reallotjament de les persones afectades que no disposen d'una alternativa d'habitatge. A més, cal prestar una especial atenció a les persones en situació d'especial vulnerabilitat, com és el cas dels infants, les persones d'edat avançada o les persones amb situació de discapacitat.

Consideracions

La normativa vigent obliga les administracions a impulsar polítiques orientades a erradicar les situacions d'infrahabitatge, però també a protegir les persones afectades per situacions de frau en el lloguer o la venda d'espais que no poden ser considerats habitatges. En aquest cas, és una situació d'ocupació sense títol habilitant motivada per una situació de necessitat d'habitatge desatesa. Són persones que no han pogut accedir a un habitatge del mercat privat, per raó dels elevats preus, ni tampoc a un habitatge social, per manca de disponibilitat suficient.

Malgrat que l'edifici no disposi de cèdula d'habitabilitat ni pugui arribar a obtenir-la, l'edifici en qüestió constitueix, de fet, la llar d'aquestes persones; hi viuen des de fa més de deu anys. El desallotjament de l'edifici comportaria, per tant, la pèrdua de la seva llar habitual; per tant, l'Administració ha de preveure les mesures de protecció necessàries de les persones afectades.

Recomanacions

-
- ☑ Vetllar perquè els serveis socials municipals valorin la situació socioeconòmica de les persones afectades, per constatar la seva possible situació de vulnerabilitat i d'exclusió residencial.
 - ☑ Vetllar perquè els Serveis d'Habitatge i els Serveis Socials, d'acord amb la valoració social adient, facilitin l'accés de les persones afectades a un recurs residencial adequat a les seves necessitats. Cal prestar una especial atenció a les famílies amb infants i a aquelles altres persones en situació d'especial vulnerabilitat, com és el cas de les persones amb discapacitat o de les persones d'edat avançada. En tot cas, entenem que una hipotètica situació de desallotjament de l'edifici hauria d'anar aparellada de l'oferiment dels ajuts i dels recursos públics en matèria d'habitatge que s'escaiguin per facilitar l'accés de les persones afectades a un habitatge assequible.
 - ☑ Vetllar perquè els serveis socials municipals garanteixin l'acompanyament social de les persones afectades i la cobertura de les seves necessitats bàsiques, inclosa la de l'allotjament.
 - ☑ Informar les persones afectades, de forma clara i entenedora, de la previsió d'actuació de l'Ajuntament. Tant pel que es refereix a una hipotètica situació de desallotjament de l'edifici, com pel que fa a les condicions en què es portarà a terme el real·lotjament de les persones afectades que no disposen d'una alternativa residencial.
-

Igualtat

AO 00123/2024

Agressió LGTBI-fòbica en un tren de rodalies

En tramitació

Objecte

Quatre joves del col·lectiu LGTBI viatjaven en un tren de l'R16 de Cambrils a Barcelona i van patir una agressió: un home els va escridassar qualificant-los "d'andrògens" i els va llençar un plat de menjar per sobre. Sembla que van alertar el personal de seguretat de Renfe i que els van indicar que "no es podia fer res perquè no hi havia intervingut".

D'acord amb aquesta informació, a banda de condemnar l'incident ocorregut i oferir suport a les víctimes, es proposa obrir una actuació d'ofici per demanar més informació sobre els fets, la valoració que se'n fa i les actuacions que es preveu endegar per garantir els drets de les persones i protegir-les davant d'agressions d'aquest tipus.

AO 00156/2024

Agressió transfòbica durant un torneig de futbol a Manresa

En tramitació

Objecte

Una noia trans del Bages ha denunciat als Mossos d'Esquadra que una desena de joves (molts dels quals, menors) la van agredir durant un partit del Mundialitat intercultural de futbol de Manresa. Va rebre insults transfòbics, cops i puntades de peu que li van ocasionar ferides lleus. Els Mossos han obert una investigació per esclarir els fets.

L'Ajuntament de Manresa ha condemnat els fets, ha fet arribar el seu suport a la víctima, i s'ha compromès a treballar-hi. El Mundialet Intercultural de futbol de Manresa és una iniciativa de promoció esportiva que representa una convivència cívica. El consistori ha agraït la reacció ràpida de protecció a la víctima i la condemna dels fets.

L'esport viu un moment de transformació i cal adoptar mesures per garantir la lliure participació de persones LGTBI en les competicions i la seguretat de les instal·lacions esportives. Obrim aquesta actuació d'ofici per demanar informació i conèixer els protocols d'intervenció, les eines, i les accions impulsades i desplegades pel consistori. També volem conèixer les campanyes de l'entitat que organitza el torneig per sensibilitzar sobre el respecte, el joc net i l'LGTBI-fòbia.

AO 00176/2024

En tramitació

Circuit d'atenció i acompanyament a les dones que pateixen situacions de violència de gènere**Objecte**

Obrim aquesta actuació d'ofici per examinar i valorar el circuit d'atenció i acompanyament de les dones en situació de violència de gènere. Comportarà la recollida de dades i la visita als serveis i organismes que intervenen en l'atenció i acompanyament a les dones víctimes de violència de gènere.

Infància i adolescència

AO 00002/2024

En tramitació

Escapoliments de noies tutelades per la DGAIA en acolliment residencial

Objecte

El Col·lectiu d'Educadors i Educadores de Catalunya (CEC) denuncia la problemàtica dels escapoliments de les noies adolescents en tractament, en el circuit de protecció a la infància. Asseguren que el problema es dona arreu del territori i que és causa de preocupació del col·lectiu professional. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar la situació.

Posició de l'Administració

La DGAIA indica que quan l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA) fa una proposta d'ingrés en centre, cal tot un treball previ de l'equip que no sempre es pot fer al territori. En algunes de les visites a aquests recursos externs, els equips directius han exposat la preocupació pels escapoliments, la situació d'alt risc de les noies afectades i la dificultat per intervenir des dels recursos sense un suport específic de l'Administració protectora. Citen criteris que cal tenir en compte per reduir aquests escapoliments i alguns factors que poden tenir incidència positiva en la prevenció dels escapoliments.

Consideracions

Una de les preocupacions dels joves és la manca de contacte amb els EAIA i demanen, també, participar més en l'estudi familiar i tenir més informació sobre la seva situació i sobre el seu futur després dels divuit anys. En la "Guia de bones pràctiques per a centres del Sistema de protecció a la infància i l'adolescència" es recull el dret d'escolta i de participació dels infants i adolescents en les decisions que es prenguin en la seva situació personal.

A més, la resposta a les necessitats de l'infant o adolescent i a les de la seva família requereix que la intervenció tingui un caràcter interdisciplinari. Cap organització que tracti problemes socials té capacitat per donar totes les respostes. S'ha de garantir que l'actuació dels diferents equips i serveis amb un infant i amb la seva família resulti coherent i unitària. Part de l'efectivitat d'aquesta actuació estarà condicionada per conèixer quins són els seus límits i coordinar-se amb altres equips que han d'intervenir en el cas, amb l'infant o amb la família.

Tant l'infant com la família tenen dret que se'ls clarifiquin les responsabilitats i els papers de cadascuna de les persones i institucions que treballen amb ells.

Tenint en compte que la mesura d'ingrés en centre no és una mesura coercitiva, ni privativa de llibertat, cal treballar conjuntament amb els infants i adolescents, per evitar els escapoliments dels centres de protecció, introduint la perspectiva de gènere. En conseqüència, en la mateixa línia que l'AO 67/2023 destinada a estudiar els escapoliments, us demanem el següent:

☑ Fer-nos arribar la relació de totes les dades possibles relatives als escapoliments d'infants i adolescents tutelats, per mesos (gener-desembre 2023), edat dels nois i noies, situació actual (escapolits o retornats), amb el temps fora dels centres, les reiteracions, els noms dels centres de protecció, i tot allò que ajudi a fer el diagnòstic actual.

Recomanacions

☑ Incorporar als EAIA mecanismes d'escolta dels infants i adolescents ingressats.

☑ Emprendre un procés d'anàlisi dels casos d'escapoliments amb indicadors mesurables que desemboqui en resultats analitzables que ajudin a entendre les causes dels escapoliments a fi de planificar mesures de millora que puguin contribuir a prevenir-los.

☑ Valorar altres indicadors susceptibles de ser analitzats o mesures possibles per evitar la reiteració d'escapoliments que suposen un fracàs del sistema de protecció i generen encara més vulnerabilitat a infants i adolescents que han estat tutelats per l'Administració precisament per protegir-los i evitar-los situacions d'alt risc amb les seves famílies.

<p>AO 00003/2024</p> <p>Finalitzada</p>	<p>Finalització del recurs residencial d'emergència per a tres famílies amb infants a càrrec</p>
<p>Objecte</p>	<p>Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas de tres mares amb els seus fills que han estat allotjats en un recurs d'emergència i ara l'Ajuntament de Badalona deixarà d'assumir-ne el cost. L'Administració no ha cobert l'allotjament dels pares de les criatures. Dues de les mares estan en tractament mèdic, una per càncer de mama i l'altra per patir una discapacitat visual important. Sembla que vivien en un bloc de vuit minipisos i que van ser desallotjades al desembre per ordre judicial pel mal estat de l'estructura de l'edifici i per evitar un risc per a les persones. No eren usuàries dels serveis socials.</p>
<p>Tancament</p>	<p>Hem rebut l'informe de l'Ajuntament de Badalona i, en vista del que s'hi exposa, donem per tancades aquestes actuacions, en la seguretat que es continuaran garantint la cobertura de les necessitats bàsiques i dels drets dels infants implicats per part dels serveis socials municipals en atenció a les necessitats de cada nucli familiar.</p>
<p>AO 00020/2024</p> <p>En tramitació</p>	<p>Detenció d'un depredador sexual de menors a Argentina</p>
<p>Objecte</p>	<p>La policia ha detingut un home com a presumpte autor de diversos delictes contra la llibertat sexual d'infants i adolescents. Aquesta persona treballava en una entitat que desenvolupa activitats en l'àmbit educatiu i de lleure, amb infants entre tres i disset anys, i s'han identificat nou víctimes, tot i que a les imatges intervingudes apareixen més de setanta infants diferents.</p> <p>Tenint en compte que s'ha detectat un nombre significatiu de presumptes víctimes i que es tracta d'una persona que ha desenvolupat la seva carrera professional vinculada a la infància, es proposa iniciar una actuació d'ofici per conèixer els entorns en què s'han produït els presumptes abusos i valorar si s'han produït dèficits en l'actuació de l'Administració o els ens que en depenen.</p>
<p>AO 00029/2024</p> <p>En tramitació</p>	<p>Atenció i acompanyament a la salut sexual i reproductiva a adolescents</p>
<p>Objecte</p>	<p>Arran d'una reunió amb l'Observatori de Drets Sexuals i Reproductius, decidim obrir aquesta actuació d'ofici per estudiar l'atenció dels centres d'Atenció a la salut sexual i reproductiva (ASSIR) a adolescents i, en general, la informació i l'acompanyament a les adolescents sobre sexualitat des del sistema de salut arreu del territori. Es demanaran dades sobre edat, motius de consulta, prevenció i enquestes de satisfacció.</p>

<p>AO 00032/2024</p> <p>Finalitzada</p>	<p>Valoració de l'existència d'abús sexual infantil en casos en què un progenitor denuncia l'altre</p>
<p>Objecte</p>	<p>L'any 2021 vam obrir una actuació d'ofici per fer el seguiment de la metodologia de treball dels equips funcionals d'experts per valorar l'abús sexual infantil (ASI), ja que havíem rebut queixes sobre el procediment quan era un progenitor que acusava l'altre d'abús sexual. El Departament de Salut va informar que estava elaborant un document de consens sobre la metodologia de treball dels equips funcionals d'experts, i que es tindrien en compte els nostres suggeriments. Tot i això, recentment hem tingut coneixement d'un cas en què les unitats especialitzades d'abús sexual s'han negat a valorar un presumpte ASI per considerar que es tracta d'un conflicte entre adults. Finalment, el cas ha estat atès per la unitat integrada d'atenció als infants i adolescents víctimes d'abusos sexuals Barnahus.</p>
<p>Recomanacions</p>	<p>☒ Informar la institució sobre la metodologia de treball de les unitats especialitzades per valorar l'abús sexual infantil en els casos en què un progenitor denunciï l'altre, tenint en compte que són les situacions més complexes de valorar perquè ambdós són progenitors de l'infant i, per tant, es necessita un circuit i un abordatge específics, diferent dels d'altres casos de sospita.</p>
<p>Tancament</p>	<p>El Departament de Salut indica que la metodologia de treball dels equips funcionals especialitzats (EFE) es recull en el document "Equips funcionals d'expertesa per a l'atenció a la violència sexual i el maltractament greu a la població infantil i juvenil en l'àmbit de la salut". En aquest document es recullen les recomanacions que va fer el Síndic de Greuges.</p> <p>El model actual a Catalunya és el de les unitats d'atenció integrada per a les violències sexuals a infants i adolescents (Barnahus), liderat per la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA). A aquestes unitats s'integraran els EFE, i seran les que a partir d'ara establiran el procediment d'atenció en aquestes situacions.</p> <p>Indica també que el registre SINIA de la DGAIA, que recull tots els casos procedents dels serveis socials, serà el registre que centralitzarà tots els casos de violència sexual infantil/ ASI, que rebran les unitats integrades (Barnahus).</p>

AO 00033/2024

Atenció i educació afectivosexual en centres de protecció**En tramitació****Objecte**

L'any 2019, la sindicatura va obrir una actuació d'ofici (AO-104/2019) per estudiar l'atenció i educació afectivosexual que reben els infants i adolescents tutelats per la DGAIA i ingressats en centres de protecció i ara obrim aquesta actuació d'ofici per tornar a estudiar la situació. Recentment, també hem obert l'AO-67/2023 per analitzar els escapoliments d'adolescents dels centres de protecció, un factor de risc d'explotació sexual i violència, sobretot per a les noies.

La DGAIA indica que, juntament amb la Subdirecció General de Promoció de la Salut, promou la formació sobre educació afectiva i sexual amb població adolescent adreçada als equips educatius dels centres residencials d'acció educativa (CRAE). L'any 2019, el Projecte per un model d'abordatge de la salut afectiva sexual per a adolescents tutelats va propiciar un canvi gradual de model, basat en drets sexuals i reproductius amb perspectiva feminista, una mirada positiva de la sexualitat prioritzant l'autonomia, la intimitat, l'acompanyament a la presa de decisions sense jutjar.

Informa també que els projectes de formació i d'abordatge professional en educació afectivosexual requereixen un treball de reflexió, de revisió i de millores constants i progressives per garantir una intervenció consensuada dels professionals que s'adapti correctament a cada cas.

Consideracions

L'acolliment en centre residencial ha de proveir estabilitat als menors que no poden viure amb les seves famílies. Han de viure en un entorn segur, protector i educatiu, que respongui a les seves necessitats. L'Administració ha d'adoptar una postura proactiva, anticipar-se a situacions de risc, comportaments sexuals abusius i relacions abusives. Cal mantenir actualitzada, doncs, la formació afectivosexual i la sexualitat s'ha d'abordar com una dimensió fonamental de promoció, prevenció i atenció, no com un problema a gestionar.

Malauradament, a causa d'inèrcies o manca de formació, es poden acabar vulnerant drets dels infants i adolescents relacionats amb la seva sexualitat. Els i les adolescents que resideixen en CRAE presenten més vulnerabilitat en l'àmbit afectivosexualitat i això augmenta riscos com l'embaràs no desitjat, les infeccions de transmissió sexual, les relacions de poder i abusives, i la violència masclista. Per això, cal un acompanyament i una formació específica amb l'objectiu de crear relacions de confiança i preparar el desinternament.

Recomanacions

Informar sobre com s'està garantint l'acompanyament especialitzat als equips educatius dels centres de protecció en l'abordatge de l'àmbit afectivosexual dels menors ingressats en centres de protecció:

a) La DGAIA ha valorat signar algun acord de col·laboració amb alguna entitat especialitzada en salut afectivosexual?

b) Quines actuacions de formació s'han desplegat per a professionals de centres de protecció, i dels EAIA, per fomentar la incorporació de la perspectiva de drets sexuals i reproductius?

Valorar la regulació d'una directriu de la DGAIA per garantir el model de salut afectivosexual dels infants i adolescents tutelats ingressats en centres de protecció.

Obrir un procés de participació d'infants i adolescents ingressats en centres a fi d'escoltar-los i recollir la seva veu sobre les necessitats i problemàtiques en l'àmbit afectivosexual, amb una resposta integral.

AO 00034/2024

Violències a l'àmbit de l'esport**En tramitació**

En els darrers anys, la institució del Síndic de Greuges ha rebut diferents queixes relacionades amb situacions de violències en l'àmbit de l'esport protagonitzades per infants i adolescents esportistes, però també per les seves famílies o per personal entrenador i directiu dels clubs.

Objecte

De vegades no existeixen mesures prou efectives per prevenir aquestes violències contra els infants i adolescents, ni quan es manifesten en les competicions esportives ni quan es donen en la pràctica de l'esport (violències masclistes previstes en la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, conductes d'odi o de discriminació per raó d'origen previstes en la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, etc.).

Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar la situació.

AO 00035/2024

En tramitació

Cobertura i funcionament dels serveis tècnics de punt de trobada (STPT)

La sindicatura ha tingut coneixement de dilacions en l'assignació d'STPT i obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas, en defensa del dret de l'infant a mantenir el contacte estipulat judicialment o per la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA).

Objecte

La manca de recursos humans i materials, i la manca de desplegament territorial dels STPT en cap cas pot alterar l'inici i la freqüència del dret de relació familiar reconegut. El temps acumulat durant els diversos procediments judicials o administratius és un factor clau, per l'especial repercussió que té en els menors; té un paper decisiu en el procés de recuperació del vincle de l'infant o adolescent amb els progenitors.

Recomanacions

Informar la institució sobre:

a) el mapa d'STPT a Catalunya, i de la previsió d'obertura de nous serveis en els anys 2024-2027.

b) el nombre de casos en espera d'assignació en cada STPT, des de fa més d'un mes, de dos mesos, de tres mesos, de quatre mesos, i més de cinc mesos.

c) les possibles mesures alternatives davant la sobresaturació de determinats STPT per evitar la dilació en la provisió del recurs, i l'impacte que aquesta dilació té en el vincle infant/progenitors amb qui no conviu.

AO 00049/2024

En tramitació

Abordatge de l'Administració en un presumpte cas de violència masclista amb una menor**Objecte**

Entitats membres del programa Ocell de Foc Tangram denuncien el circuit seguit pel sistema de salut i el cos de Mossos d'Esquadra davant d'un cas de violència masclista d'una menor. Sembla que l'atenció rebuda va revictimitzar la noia i no va respectar la seva intimitat: se li van fer relatar els fets moltes vegades sense que fos necessari; els professionals es podrien haver coordinat. A més, l'actitud dels professionals i la cura en els espais d'atenció van ser inadequats, per la situació de màxima vulnerabilitat de la noia; van posar en risc el seu benestar emocional. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.

Consideracions

L'escrit de queixa rebut indica que l'abordatge seguit va contradir diverses lleis i protocols, i no es van garantir els estàndards que han d'incidir en la millora de l'atenció. Els equips professionals han de facilitar una atenció de qualitat que situï les dones en el centre de l'atenció per tal de potenciar les seves habilitats personals i evitar la victimització secundària.

Recomanacions

- Vetllar perquè els Departaments de Salut i d'Interior instin l'obertura d'un procés de revisió interna del cas exposat, concretament pel que fa a l'atenció rebuda.
- Informar sobre possibles millores per garantir un abordatge integral de casos similars en un futur, d'acord amb els protocols i la legislació vigent per fer front a les violències masclistes.

AO 00052/2024

En tramitació

Revisió, aparentment a la baixa i sense motiu, dels graus de dependència en casos de discapacitat intel·lectual

El març de 2023 l'associació en defensa dels drets de les persones amb discapacitat intel·lectual LADD posa de manifest que moltes famílies han estat citades per fer una revisió del grau de dependència o discapacitat dels seus fills i filles i que els han fet una valoració a la baixa. Assenyalen, també, que la metodologia no sembla respondre a l'esperit del nou barem del grau de discapacitat. A més, Catalunya és la comunitat on més es rebaixen les ajudes a la dependència i on es reconeixen menys graus de dependència III, segons dades de l'IMSERSO 2023.

Objecte

D'altra banda, l'Associació Avancem Junts, que agrupa famílies d'infants i joves amb trastorn de l'espectre autista (TEA) del Baix Penedès, també ens ha presentat una queixa en la mateixa línia: revisions de grau de dependència a la baixa. A més, el nivell de reconeixement de grau 3 de dependència en aquest col·lectiu amb problemàtiques de salut mental i discapacitat intel·lectual (no física) és molt baix en comparació amb les dades de l'IMSERSO per a altres comunitats autònomes (queixa 1773/2024).

Tenint en compte aquesta situació, obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.

AO 00057/2024

En tramitació

Creació i situació de consells locals d'infància**Objecte**

En la pràctica, la institució del Síndic de Greuges constata que nombrosos municipis no compten amb consells d'infància constituïts i actius. La normativa, però, n'estableix la creació i en regula el funcionament (Llei 14/2010, del 27 de maig i Decret 200/2013, de 23 de juliol). Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar la situació dels consells d'infància a través de l'estudi de diferents variables que demanem a l'Administració.

AO 00058/2024

En tramitació

Espais de participació i instruments d'escolta en els diferents àmbits de vida dels infants i adolescents

L'article 34 de la Llei 14/2010 estableix que els infants i els adolescents tenen el dret de participar en les decisions que els afecten i que els poders públics els han d'oferir les oportunitats necessàries perquè s'incorporin progressivament a la ciutadania activa, d'acord amb llur grau de desenvolupament personal. Alhora, també preveu que les administracions públiques han d'establir procediments per recollir les opinions dels infants i els adolescents amb relació a les polítiques, les normes, els projectes, els programes o les decisions que els afecten.

Objecte

Això es pot fer de les maneres següents: a) formació en drets dels infants i adolescents i també de les persones que s'ocupen de la seva cura i atenció; b) creació i promoció d'espais de participació en els diferents àmbits de la seva vida quotidiana; c) creació i promoció d'instruments d'escolta, i d) informació dels infants i adolescents en aquells aspectes que els afecten.

Per estudiar aquest assumpte, s'ha decidit obrir una actuació d'ofici.

AO 00060/2024

Finalitzada

Vacunació de la tos ferina

Objecte

Arran de la recomanació feta per l'Associació Espanyola de Pediatria i la Societat Catalana de Pediatria de reforçar la vacunació de la tos ferina abans de l'adolescència, després d'evidenciar-se un ascens dels casos, s'obre una actuació d'ofici per estudiar aquesta qüestió.

Tancament

El Departament de Salut informa que s'estan duent a terme els tràmits necessaris per fer les modificacions oportunes al calendari de vacunacions, per obtenir el pressupost necessari, per tramitar la contractació (el temps de tramitació aproximat d'aquest tipus de contracte és d'entre vuit i nou mesos) i per dur a terme la vacunació de la tos ferina. S'ha acceptat, doncs, la recomanació de l'Associació Espanyola de Pediatria i de la Societat Catalana de Pediatria, i finalitzem les nostres actuacions.

AO 00061/2024

Desproveïment d'alguns fàrmacs amb formulació pediàtrica**En tramitació****Objecte**

En una reunió amb la Societat Catalana de Pediatria ens demanen que intervinguem amb relació a l'alerta de desproveïment d'alguns fàrmacs amb formulació pediàtrica. L'alerta es va activar per part del Col·legi de farmacèutics a principi de 2023, però la Societat Catalana de Pediatria considera que el problema persisteix.

AO 00063/2024

Proves a joves migrants sols per determinar-ne l'edat tot i tenir documentació identificativa**En tramitació****Objecte**

Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar la pràctica de fer proves a joves migrants sense referents familiars a Catalunya per determinar-ne l'edat, tot i que tenen documentació que acredita que són menors.

Al llarg dels darrers anys hem rebut nombroses queixes sobre les proves per determinar l'edat que es fan als joves migrants. S'hi han detectat mancances en les garanties jurídiques i mèdiques, i dèficits en la funció protectora de l'Administració. En parlàvem ja a l'informe "La situació dels infants migrants sense referents familiars a Catalunya" (Síndic de Greuges, 2018). Quan aquestes proves s'apliquen a menors documentats, a més, la situació es complica.

Considerant el nombre de queixes rebudes, que continua creixent, i tenint en compte que el resultat del Decret de Fiscalia pot truncar el procés de protecció i inserció d'aquests joves, i implicar que deixin d'estar acollits per l'Administració i acabin al carrer, hem obert aquesta actuació d'ofici. Volem posar sobre la taula el circuit i la utilització d'aquestes proves; si són proporcionals, i si s'adeqüen a la normativa d'infància.

Consideracions

Si bé els organismes competents tenen el deure de comprovar la veracitat de la documentació, l'existència de possibles irregularitats no pot donar lloc a procediments que no garanteixin la protecció, l'acompanyament i el suport necessaris. Hi ha doctrina jurisprudencial en aquest sentit, tant del Tribunal Suprem com del Tribunal Constitucional i el Defensor del Poble també ha adreçat una resolució a la Fiscalia General de l'Estat sobre aquest tema (Resolució de 22 de febrer de 2024).

El Tribunal Suprem, per exemple, ha estat clar: l'immigrant amb passaport o document equivalent que demostrï la seva minoria d'edat no es pot considerar estranger indocumentat i ser sotmès a proves per determinar la seva edat.

Sense una justificació raonable, cal qüestionar que es facin aquestes proves si es té un passaport vàlid. Si es considera que el document no és fiable, cal fer un judici de proporcionalitat i ponderar adequadament les raons que justifiquen les proves de determinació de l'edat. En qualsevol cas, les tècniques mèdiques, especialment si són invasives, no es poden aplicar indiscriminadament per determinar l'edat en aquests casos (Sentència del Tribunal Suprem, Sala 1a, de 23 de setembre de 2014, Rec.1382/2013).

Consideracions

D'altra banda, cal tenir en compte que aquest col·lectiu es troba en una situació d'alta vulnerabilitat social i que l'Administració ha de protegir i donar suport a la integració social dels menors migrants. Així s'estipula en normativa autonòmica, nacional i europea. La Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (LDOIA), indica que no cal limitar-se a la minoria d'edat estricta. La persona que ha estat tutelada per l'Administració es pot acollir a un conjunt de mesures assistencials en el procés cap a la plena integració a la vida adulta.

Malgrat tots aquests arguments, les proves de determinació de l'edat es continuen practicant a menors migrants documentats i això els aboca a una situació legal que no té en compte l'interès superior del menor ni el principi de proporcionalitat. No tenim informació sobre el procés d'invalidació de la documentació que aporten aquests joves, i no sabem si es fan de manera sistemàtica les comprovacions oportunes amb les autoritats dels països d'origen dels joves.

Al Departament de Drets Socials:

Vetllar perquè la Direcció General d'Atenció a la Infància (DGAIA) tingui un paper més actiu en la defensa dels drets dels joves migrants sols a Catalunya amb documentació identificativa de minoria d'edat.

Recomanacions

Malgrat que hi ha organismes que per competència determinen l'edat d'aquests joves, aquesta determinació de l'edat presenta problemes significatius de fiabilitat, científicament reconeguts, i un impacte devastador en el procés d'integració social dels joves. Cal recordar el deure de l'Administració de donar suport a la integració social dels menors migrants (art. 43 LDOIA).

Garantir la continuïtat de la protecció de la DGAIA dels menors amb documentació identificativa de minoria d'edat que no hagi estat invalidada.

Recomanacions

- ☑ Vetllar perquè la DGAIA emprengui mesures assistencials (art. 151 LDOIA), de contingut econòmic, jurídic i social per atendre les necessitats d'aquests joves o perquè se'ls atorgui o mantingui una plaça en centre, mentre que la documentació identificativa no sigui invalidada.
- ☑ Facilitar que aquests joves puguin rebre l'acompanyament de l'Àrea de Suport al Jove Tutelat i Extutelat (ASJTET) de la DGAIA, davant les necessitats derivades de la seva situació d'alta vulnerabilitat social (habitatge, salut, feina, formació, tramitació de l'autorització de residència i treball, entre d'altres).
- ☑ Emprendre possibles coordinacions amb la Fiscalia de Menors per valorar el circuit que se segueix a Catalunya per garantir la protecció dels joves que es troben en aquesta situació, a fi d'evitar abocar-los a situacions de carrer.

A la DGAIA:

A criteri de la sindicatura, malgrat que la Fiscalia de Menors decreti l'edat per mitjà de procediments medicocientífics, la DGAIA no pot actuar com si l'edat decretada fos irrefutable i no existissin problemes de fiabilitat. Tampoc no pot actuar com si la minoria d'edat fos una condició única per protegir aquests joves, quan en realitat no és així, tenint en compte que la LDOIA preveu la possibilitat de desenvolupar mesures assistencials més enllà de la majoria d'edat. Per tot això, demanem a la DGAIA i el Departament de Drets Socials:

- ☑ Posicionar-se de manera més activa sobre aquesta qüestió.

També ens hem adreçat en aquest sentit a la Fiscalia de Menors.

<p>AO 00065/2024</p> <p>Finalitzada</p>	<p>No adequació d'ingrés en centre d'acolliment per a un jove amb múltiples afectacions</p>
<p>Objecte</p>	<p>Arran d'una visita al centre d'acolliment Oikia de Girona, constatem que tenien ingressada una persona que venia derivada de la Unitat d'Aguts de l'Hospital de Santa Caterina. Havia tingut brots psicòtics i conductes de deliris, es negava a prendre's la medicació i continuava consumint drogues. Segons exposaven, per la seva situació de salut mental, es feia molt difícil la convivència amb la resta de joves en un recurs com un centre d'acolliment. El centre d'acolliment en aquests casos no és un recurs adequat. Per poder fer un estudi i valoració de la situació, obrim aquesta actuació d'ofici.</p>
<p>Tancament</p>	<p>La DGAIA informa que la persona en qüestió va protagonitzar una sèrie d'incidents que es van comunicar a la Fiscalia de Menors i es va iniciar un estudi per valorar la millor mesura de protecció. Quan l'equip tècnic valorava com a mesura més idònia la d'ingrés a centre residencial d'educació intensiva (CREI) o centre terapèutic, el Jutjat de Menors de Girona va disposar l'ingrés del jove en un centre de justícia juvenil. A més, va complir la majoria d'edat al centre de justícia i, per tant, s'ha procedit al tancament i arxiu de l'expedient de desemparament.</p> <p>Atesa la informació facilitada, finalitzem aquí la nostra intervenció en aquest assumpte.</p>
<p>AO 00066/2024</p> <p>En tramitació</p>	<p>Mestres de català en centres d'acolliment</p>
<p>Objecte</p>	<p>A la visita al centre d'acolliment Oikia se'ns planteja que, malgrat que s'ha demanat en diverses ocasions, no reben cap suport d'educació ni de normalització lingüística per cobrir la formació en llengua catalana que requereixen per al perfil de jove migrat sol sense coneixement de l'idioma.</p> <p>De moment, l'entitat que gestiona el centre cobreix aquesta necessitat amb personal propi i s'han adherit al programa de parelles lingüístiques de la Universitat de Girona.</p> <p>Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas. Ens adreçarem a DGAIA, a Educació i també al Consorci de Normalització Lingüística per conèixer possibles mesures per facilitar el coneixement de la llengua a aquests joves migrants sols.</p>

AO 00067/2024

En tramitació

Servei de mediació intercultural o interpretació al CSMIJ per atendre joves migrats sols**Objecte**

A la visita al centre d'acolliment Oikia, la direcció ens indica que molts nois, especialment joves migrats sols, tenen dificultats de comunicació amb el CSMIJ perquè no entenen la llengua i, per tant, no poden rebre correctament el tractament que requereixen. Denuncien la dificultat de disposar de mediador/a intercultural o intèrpret. Ens adreçarem a Salut i DGAIA per demanar informació al respecte.

AO 00068/2024

En tramitació

Nombre de places en centres d'acollida de Girona i sobreocupació**Objecte**

En una visita al centre d'acollida Girona, la direcció del centre exposa que actualment hi ha 50 places ocupades al centre, malgrat que tenen 36 places. Segons se'ls ha explicat, l'any 2019 algú va demanar ampliació de places fins a 57, però no consten formalitzades i el personal del centre es correspon amb les 36 places oficials. Això fa que s'han de demanar reforços contínuament i no es poden consolidar els equips. D'altra banda, la petició de reforç s'ha de justificar per qüestions puntuals i fa més d'un any i mig que el centre està en sobreocupació.

A més, l'equip es veu desbordat pel nombre de menors al centre i per l'atenció individualitzada que requereixen (sovint tenen problemes de salut mental, discapacitats o trastorns de conducta). A l'avaluació de riscos psicosocials de l'any 2015, ja constatava el malestar dels professionals (estrès, pressió emocional). Hi ha nombrosos escapoliments i la gestió de la convivència és complexa per la diversitat d'edats (molts nadons i menors de sis anys). Ho qualifiquen de maltractament institucional.

Consideracions

Des de fa uns anys, el Síndic de Greuges insisteix en els dèficits d'adequació dels recursos que té el sistema protector per atendre les necessitats de protecció dels infants.

A través de les actuacions d'ofici 15/2017, 2622/2011, 9962/2016, 14/2017 i 226/2017, la institució ja es va pronunciar en contra del projecte d'ubicació dels dos centres d'acolliment, Misericòrdia i Oikia, en un mateix equipament, esdevenint un "macrocentre" que, a la pràctica, acull al voltant de 90 infants i adolescents. Actualment Misericòrdia és el centre Girona.

Una part dels infants i adolescents que estan dins del sistema de protecció no tenen assignat el recurs més adequat a les seves necessitats.

Consideracions

En aquest sentit, són diverses les propostes i recomanacions que consten a l'informe "Desinstitucionalització del sistema de protecció a la infància i l'adolescència" que donen resposta a la situació de fons que pot explicar la grandària i la situació de sobreocupació en què es troba el centre d'acolliment Girona actualment.

Pel que fa, concretament, a la situació del centre d'acollida Girona, recomanem:

Recomanacions

Valorar la idoneïtat de replantejar la dimensió i ubicació del centre d'acolliment Girona.

No ampliar i, per tant, no consolidar el nombre de places d'ocupació actual del centre, que en cas de ser certa la informació facilitada per part dels professionals del centre, podria arribar a establir-se en 57 places.

Prendre les mesures adequades, per tal que, en cas de mantenir-se el centre en la ubicació actual, s'aconsegueixi limitar la seva ocupació a les 36 places que consten previstes.

Dotar el centre de l'equip tècnic i dels professionals que preveu la cartera de serveis socials de forma estructural i garantint l'estabilitat que l'equip requereix per atendre els infants i adolescents ingressats de manera adequada.

Escoltar els professionals i la direcció del centre per valorar la situació actual del centre i les propostes de millora que plantegen.

AO 00069/2024

En tramitació**Perfil interdisciplinari en la contractació de personal per atendre les necessitats d'un centre d'acolliment****Objecte**

Arran de visita al centre d'acollida Girona, la direcció del centre, que prové de justícia juvenil, exposa la dificultat per contractar personal. Necessiten perfils professionals que s'ajustin a les necessitats dels menors del centre en l'àmbit del treball social, la psicologia, etc. Consideren que la seva situació és un greuge respecte als centres de gestió delegada.

AO 00070/2024

Onze noies escapolides del centre d'acolliment Girona**En tramitació****Objecte**

En la visita al centre d'acollida Girona s'exposa que hi ha onze noies que s'han escapat del centre. Algunes de les noies feia més de sis mesos que hi estaven ingressades i algunes fa més d'un any que se'n va escapar. A més, hi ha una noia amb què ja tenim una altra AO oberta i ens consta que ha tingut canvis freqüents de recurs de protecció i altres escapoliments.

Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.

Recomanacions

☑ Verificar la situació de cadascuna de les noies esmentades i prendre les decisions oportunes. Cal valorar si la mesura d'ingrés en el centre actual és la més adequada, un cop transcorregut un temps des de l'escapoliment i comprovada la situació en què de fet es troba la noia (lloc on viu, qui l'acompanya i l'atén, estat de salut, entre d'altres). Això pot permetre prendre mesures més adaptades d'acompanyament i protecció a la menor, amb una situació que, de fet, s'està consolidant en el temps. A més, cal valorar la família i escoltar l'adolescent.

☑ Reafirmar, si escau, la proposta d'acolliment o de la mesura que s'ha valorat més adequada, i prendre les mesures oportunes per garantir que es fa efectiva aquesta proposta de manera urgent. Això pot passar si es valora que la situació de les noies no garanteix la seva protecció, salut i seguretat, i no s'adequa a la voluntat de l'adolescent.

Pel que fa concretament a la situació de què teníem coneixement anteriorment a través d'una queixa, és una noia que fa molt de temps que va ser desemparada i ha estat orbitant en diferents recursos del sistema de protecció.

Recomanem:

☑ Revisar el cas i valorar el motiu pel qual va tornar a ser ingressada en un centre d'acolliment per fer l'estudi inicial del seu cas, amb el desgast que un recurs residencial provisional suposa per a una adolescent amb la vivència de canvis continus, escapoliments i desestabilització que ha tingut del sistema.

Pel que fa a la situació d'escapoliments d'adolescents dels centres de protecció i amb relació a les actuacions d'ofici relacionades 67/2023 i 2/2024, reiterem les recomanacions següents:

Recomanacions

- ☑ Fer-nos arribar la relació de totes les dades possibles relatives als escapoliments d'infants i adolescents tutelats, per mesos (gener-desembre 2023), edat dels nois i noies, situació actual (escapolits o retornats), amb el temps fora dels centres, les reiteracions, els noms dels centres de protecció, i tot allò que ajudi a fer el diagnòstic actual.
 - ☑ Incorporar als EAIA mecanismes d'escolta dels infants i adolescents ingressats.
 - ☑ Emprendre un procés d'anàlisi dels casos d'escapoliments amb indicadors mesurables que desemboqui en resultats analitzables que ajudin a entendre les causes dels escapoliments a fi de planificar mesures de millora que puguin contribuir a prevenir-los.
 - ☑ Explotar de manera qualitativa i estadística el nombre de contactes dels EAIA amb els i les adolescents tutelats ingressats en centres.
 - ☑ Valorar altres indicadors susceptibles de ser analitzats o mesures possibles per evitar la reiteració d'escapoliments que suposen un fracàs del sistema de protecció i generen encara més vulnerabilitat a infants i adolescents que han estat tutelats per l'Administració precisament per protegir-los i evitar-los situacions d'alt risc amb les seves famílies.
-

AO 00071/2024

Finalitzada

Manca d'accés dels professionals mèdics que depenen de la DGAIA a l'eCAP i a la història clínica dels infants i adolescents ingressats en centres

Objecte

Arran d'una visita al centre d'acolliment Girona se'ns informa que els metges del centre no tenen accés a la història clínica dels infants i adolescents ingressats al centre ni a l'estació clínica d'atenció primària (eCAP). Això implica que sovint es dupliquin els recursos, ja que hi ha d'intervenir el CAP

Recomanacions

Demanar l'autorització perquè aquests professionals puguin accedir a la història clínica dels infants i adolescents ingressats i puguin, si escau, diagnosticar-los i prescriure els fàrmacs que necessitin per resoldre problemes de salut que no requereixen consulta especialitzada. Tot això, en coordinació amb els metges de referència i amb les limitacions que es considerin necessàries, si escau.

Informar si s'han previst actuacions en aquest sentit amb el Departament de Salut, per si cal que ens hi adrecem.

Tancament

El Departament de Drets Socials i Inclusió informa que el 2022 es va establir el circuit per fer la sol·licitud d'accés a la història clínica compartida entre el Departament de Drets Socials i el Departament de Salut/CatSalut; que aquest circuit ja està vigent i ha permès millorar les funcions que desenvolupen els professionals de la salut als centres d'acolliment i els centres residencials d'educació intensiva de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) arreu del territori.

AO 00072/2024

En tramitació

Informe sobre el lleure educatiu a Catalunya

Objecte

El Síndic de Greuges ha iniciat els treballs per elaborar un informe sobre el lleure educatiu a Catalunya i això requereix unes peticions d'informació a les administracions que es duran a terme a través d'aquesta actuació d'ofici.

AO 00073/2024	Oportunitats formatives de les noies ingressades a la residència maternal Antaviana
En tramitació	
Objecte	<p>A partir de la visita al centre maternal Antaviana, constatem que en general les mares no s'estan formant. Només una de les noies assisteix a cursos de formació ocupacional i una altra fa educació domiciliària perquè té quinze anys. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.</p>
Posició de l'Administració	<p>Els fills no assisteixen a l'escola bressol fins als dos anys per afavorir el vincle mare/fill (la direcció assegura que, quan són mares adolescents, costa de crear el vincle). Les noies se solen quedar tot el dia al centre, amb sortides puntuals pels voltants, sense cap mena d'activitat programada. No hi ha cap conveni amb els serveis educatius municipals per facilitar l'escolarització 0-3 i tampoc hi ha cap programa per afavorir i promoure l'activitat esportiva de les noies.</p>
AO 00074/2024	Dificultat en les relacions familiars de les noies de la residència maternal Antaviana
En tramitació	
Objecte	<p>A partir de la visita al centre maternal Antaviana, constatem que els horaris de sortida i visites diàries dificulten que les noies que no són de municipis molt propers puguin veure la família o els pares dels nadons. No es detecta que hi hagi un pla de treball per treballar el vincle dels pares; se centra tot en les mares i no en la coresponsabilització.</p> <p>Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.</p>
AO 00075/2024	Manca de mediació cultural i interpretació en les valoracions de discapacitat del centre d'acollida Oikia
En tramitació	
Objecte	<p>En la visita al centre d'acollida Oikia, la direcció ens indica que molts nois tenen dificultats quan han de passar valoració de la discapacitat per manca de suport de mediació cultural i dificultats lingüístiques. Tenen nois de diferents nacionalitats africanes, molts dels quals només parlen llengües del seu territori i això dificulta les entrevistes de valoració de la discapacitat quan cal. També posen de manifesta la manca d'atenció a les particularitats culturals de cadascú.</p>

AO 00076/2024

En tramitació

Discriminacions i manca de mediació cultural en el centre d'acollida Oikia

Objecte

A la visita al centre d'acollida Oikia, la direcció posa de manifest la manca de suport intercultural: arriben nois de diferents nacionalitats i la barrera lingüística dificulta la intervenció (entre ells, s'intenten traduir). De fet, per atendre les necessitats culturals, necessitarien un suport de mediació cultural. Per exemple, la pràctica del Ramadà, la segueixen segons les pràctiques magrebines, que són diferents de les d'altres països, com ara Gàmbia o el Senegal. A més, els nois manifesten que se senten discriminats i víctimes de racisme per part d'alguns dels nois magrebins. Expliquen que no veuen que hi hagi un treball específic per evitar aquesta situació. Per estudiar aquesta situació, obrim aquesta actuació d'ofici.

AO 00079/2024

En tramitació

Accés dels adolescents migrants sols a les llicències federatives per a la pràctica del futbol

Objecte

Hi ha adolescents migrants sols que, malgrat estar tutelats per la Generalitat i tenir la residència regularitzada, tramiten la sol·licitud de llicència federativa a la Federació Catalana de Futbol sense obtenir-la per no reunir els requisits establerts, com ara el de dos anys mínims d'empadronament. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar-ho.

Aquests dos anys d'empadronament, per exemple, es deriven de les previsions del Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya, que estableix que tenen la consideració d'esportistes catalans, a efectes de la competició oficial de la federació catalana, els nascuts a Catalunya i els que hagin adquirit el veïnatge administratiu en aquest territori, i que l'acreditin en els dos últims anys d'acord amb les normes generals aplicables (art. 107.3).

Consideracions

La Secretaria General de l'Esport i de l'Activitat Física i la Federació Catalana de Futbol han recordat el deure de complir la normativa de la FIFA sobre la inscripció de jugadors estrangers, normativa que ha de ser observada en funció del que estableix l'article 9 de la legislació estatal 39/2022, de 30 de desembre, de l'Esport. Aquest article estableix el deure de promoure la pràctica esportiva de les persones estrangeres que tinguin residència legal a Espanya, especialment en el cas dels menors d'edat, com a via d'integració social, amb la reducció dels possibles obstacles normatius, reglamentaris o fàctics que puguin existir en les entitats esportives, de conformitat, però, amb la normativa federativa estatal i internacional aplicable en cada cas.

En concret, aquesta normativa federativa estatal i internacional preveu que es poden tramitar llicències per a jugadors procedents de l'exterior si s'acompleixen uns criteris concrets. Per l'experiència acumulada dels centres de protecció a la infància i l'adolescència, però, es deixa fora de la pràctica del futbol els adolescents migrants sols nouvinguts a Catalunya.

Consideracions

En relació amb l'aplicació del principi de no discriminació en l'àmbit de l'esport, el Decret 58/2010, de 4 de maig, de les entitats esportives de Catalunya, estableix que les competicions han d'estar obertes a totes les persones físiques i jurídiques amb la llicència federativa corresponent, i no s'admeten discriminacions de cap mena, i que només es poden establir diferències derivades de les condicions físiques o tècniques i esportives dels i de les participants. Les federacions esportives han de vetllar per l'especial protecció dels estrangers menors d'edat mitjançant les normes i fent possible en tot moment la seva integració social a través de les competicions esportives (art. 107).

Pel que fa a l'accés a les llicències federatives, la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, estableix que totes les persones estrangeres tenen el dret d'associació en les mateixes condicions que les persones espanyoles (art. 8), i també que les persones estrangeres gaudiran dels drets i llibertats reconeguts en el títol I de la Constitució, en condicions d'igualtat amb les persones espanyoles (art. 3). Entre aquests drets, hi ha el dret d'associació (art. 22.1 CE) i el dret a la salut i a beneficiar-se de les actuacions dels poders públics de foment de l'esport (art. 43 CE).

Recomanacions

En vista d'aquestes consideracions, la síndica demana a la Secretaria General de l'Esport i de l'Activitat Física, a la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència i a la Federació Catalana de Futbol:

- Treballar conjuntament per buscar una solució per a la tramitació de la llicència federativa dels adolescents migrants sols tutelats per l'Administració, d'acord amb les excepcions establertes per poder-la tramitar

Tancament

L'Administració afirma que les circumstàncies concretes dels adolescents migrants sols impedeixen, en la majoria dels casos, malgrat estar tutelats per l'Administració, que puguin acollir-se a les excepcions previstes per la FIFA per ser inscrits com a jugadors de futbol federat.

Pel que fa al criteri "El jugador es muda per raons humanitàries sense els seus pares" (Reglament sobre l'estatut i la transferència de jugadors), una de les excepcions previstes per la normativa a l'hora d'obtenir la llicència federativa, la Federació Catalana de Futbol exposa que queda restringida a aquells casos en què el jugador menor hagi de fugir del país del qual és natural, sense els seus pares, per motius específicament humanitaris que posen en perill la seva vida o llibertat per causa de la seva raça, religió, nacionalitat, pertinença a un determinat grup social o pel seu posicionament polític ("Protecció dels Menors. Guia per presentar Sol·licituds de Jugadors Menors d'Edat", aprovada el setembre de 2020).

En la majoria dels casos, els motius esgrimits per obtenir la llicència no solen fer referència a motius humanitaris. Tampoc sol aportar-se la documentació que exigeix la FIFA per acreditar la condició de refugiat o dret d'asil, o la condició de persona protegida en els casos en què la vida o llibertat del menor estiguin amenaçades.

La Federació Catalana de Futbol exposa haver format part d'una comissió de l'RFEF que pretenia, conjuntament amb les federacions francesa i grega, fer pressió a FIFA per flexibilitzar aquesta normativa, sense èxit malgrat el problema que genera per a l'atenció educativa d'aquests adolescents.

AO 00081/2024

Suport econòmic als joves extutelats amb estudis en curs**En tramitació**

L'Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats (ASJTET) té un programa de suport econòmic per a joves majors d'edat extutelats. Està pensat per desenvolupar el seu projecte d'emancipació i accedir a la formació superior o professional sense la pressió d'haver de treballar per mantenir-se. El principal requisit és que la persona ha d'acceptar un pla de treball individualitzat (PTI).

El problema és que hi ha joves extutelats que poden quedar fora d'aquest suport econòmic mentre segueixen la seva formació:

Objecte

- Els que s'estan formant més enllà dels vint-i-tres anys.
- Els que no han estat tutelats durant un període d'un any com a mínim (només tenen accés a una prestació de dotze mesos) o que han deixat d'estar tutelats l'any immediatament anterior a l'assoliment de la majoria d'edat.

Per estudiar com s'actua en el cas dels joves extutelats que es troben en aquesta situació per garantir l'acabament de la seva formació, obrim aquesta actuació d'ofici.

AO 00082/2024

Cobertura del servei d'habitatge de l'Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats (ASJTET)**En tramitació**

L'ASJTET posa a disposició dels joves extutelats majors de divuit anys recursos de suport a l'emancipació i a l'autonomia personal, com ara la prestació del servei d'habitatge. Hi ha joves extutelats, però, que no disposen del recurs d'habitatge tot i tenir-ne necessitat i haver-hi places buides. Per estudiar aquestes situacions, obrim aquesta actuació d'ofici.

Objecte

La prestació de servei d'habitatge es concedeix en règim de copagament en funció de la capacitat econòmica de la persona jove extutelada i la poden sol·licitar les persones extutelades amb un pla de treball individualitzat fins als vint-i-un anys. Per obtenir-la, han d'estar tutelades en el moment de la majoria d'edat o han d'haver deixat de ser tutelades en el darrer any immediat a l'assoliment de la majoria d'edat i han d'estar en situació de vulnerabilitat i exclusió social.

No hi tenen dret els joves extutelats que van estar tutelats anys, però que van assolir la majoria d'edat sense haver estat tutelats el darrer any, i els que fan vint-i-un anys, encara que percebin la prestació econòmica per estar en ple procés de transició a la vida adulta o d'estar cursant estudis.

AO 00085/2024

Expulsió d'un jove migrant d'un centre d'acollida de la Generalitat de Catalunya

En tramitació

Objecte

El Síndic de Greuges de Barcelona ens ha derivat el cas d'un noi gambià que ha sigut expulsat d'un centre d'acollida quan ha cessat l'acolliment per la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA). Segons el seu passaport, és menor d'edat, però té un procediment obert a la Fiscalia de Menors per practicar-li les proves de determinació de l'edat.

Els darrers anys hem rebut nombroses queixes sobre les proves per determinar l'edat que es fan als joves migrants. S'han detectat mancances en les garanties jurídiques i mèdiques, i dèficits en la funció protectora de l'Administració. Quan aquestes proves s'apliquen a menors documentats, a més, la situació es complica.

A criteri de la institució del Síndic de Greuges, malgrat que la Fiscalia de Menors decreti l'edat per mitjà de procediments medicocientífics, la DGAIA no pot actuar com si l'edat decretada fos irrefutable i no existissin problemes de fiabilitat. Tampoc no pot actuar com si la minoria d'edat fos una condició única per protegir aquests joves, ja que la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, preveu la possibilitat de desenvolupar mesures assistencials més enllà de la majoria d'edat.

Consideracions

Cal tenir en compte que els menors migrants es troben en una situació d'alta vulnerabilitat social i l'Administració els ha de protegir i donar suport a la seva integració social. Així ho estipula diferent normativa autonòmica, nacional i europea.

Si bé els organismes competents tenen el deure de comprovar la veracitat de la documentació, l'existència de possibles irregularitats no pot donar lloc a procediments que no garanteixin la protecció, l'acompanyament i el suport necessaris a aquest col·lectiu.

A la DGAIA i el Departament de Drets Socials:

Recomanacions

- Posicionar-se de manera més activa sobre aquesta qüestió.
- Facilitar informació sobre la situació del jove gambià expulsat del sistema d'acollida.

<p>Tancament</p>	<p>La DGAIA informa que la Fiscalia Provincial de Barcelona va incoar un expedient de determinació d'edat i, un cop emès l'informe forense corresponent, el va considerar major d'edat i va concloure que la data de naixement del passaport no era fiable.</p> <p>El febrer de 2024 es va fer efectiu el desinternament del recurs de protecció, i el maig del mateix any el jutjat de primera instància corresponent va acordar l'adopció d'una mesura cautelar d'ingrés en un centre. Dies després, el jove va ingressar a un recurs de la DGAIA. Actualment, es troba en un recurs del Servei d'Acompanyament Especialitzat per a Persones Joves Tutelades i Extutelades (SAEJ), cursa un programa de formació i inserció i rep classes de català, mentre espera la tramitació de la sol·licitud d'autorització de residència.</p> <p>Amb aquesta informació, tanquem l'expedient, tot i que es farà un seguiment de les consideracions emeses respecte al circuit actual de les proves d'edat.</p>
<p>AO 00092/2024</p> <p>En tramitació</p>	<p>Requisits perquè els joves extutelats obtinguin la prestació que els correspon</p>
<p>Objecte</p>	<p>Hi ha joves extutelats que es troben amb dificultats per les limitacions que implica la regulació de la prestació per a joves extutelats (Llei 13/2006, de 27 de juliol). Obrim aquesta actuació d'ofici per valorar la idoneïtat de la normativa en aquest sentit, tenint molt present que els joves extutelats són un col·lectiu amb un alt risc d'exclusió social i econòmica, ja que generalment no disposen de suport familiar ni de recursos en el procés de transició a la vida adulta.</p> <p>D'una banda, hi ha les causes d'extinció de la prestació:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Dur a terme una activitat laboral remunerada amb una retribució igual o superior a una vegada i mitja l'indicador de renda de suficiència, llevat que aquesta activitat laboral es dugui a terme de manera temporal (la prestació es reactiva un cop finalitzi l'activitat laboral). b) Incomplir el compromís de seguir el programa d'inserció, abandonar-lo o no seguir-ne les pautes. <p>D'altra banda, hi ha més població jove tutelada durant menys de tres anys pel sistema de protecció a la infància a Catalunya que, quan fa els divuit anys, queda al carrer o amb un ajut de sis mesos com a màxim, i amb processos d'inserció laboral o amb estudis a mig cursar. A més, la renda mínima d'inserció ha quedat eliminada amb l'entrada en vigor de la Llei 14/2017, del 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania. La nova llei, però, no regula el manteniment de l'excepció que es feia perquè el jovent extutelat pogués accedir a aquest tipus de garantia d'ingressos mínims des dels divuit anys si quedava sense cap d'ingrés.</p>

AO 00093/2024

Acompanyament emocional i psicològic a joves extutelats**En tramitació****Objecte**

Es planteja la possibilitat que es garanteixi un servei d'acompanyament emocional i psicològic a joves extutelats que ho requereixin. Els joves extutelats es troben en una situació d'especial vulnerabilitat, atesa la situació de desemparament que han viscut durant la seva infància i no solen disposar de suport familiar ni de recursos en el procés de transició a la vida adulta. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar la situació i demanar informació sobre la funció de suport i de derivació a recursos que fa l'Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats (ASJTET) i el referent assignat, així com els serveis socials de referència.

AO 00094/2024

Programa d'oposició de mesures de l'EATAF**En tramitació****Objecte**

Hem tingut coneixement que a una mare migrant a qui la DGAIA li han retirat la filla, sense garantir un sistema d'interpretació ni permetre que comparegués acompanyada, en el marc de la valoració del Programa d'oposició de mesures de l'Equip d'Assessorament Tècnic en l'Àmbit de Família (EATAF). Hi ha professionals que observen altres mancances en el Programa. Obrim aquesta actuació d'ofici amb l'objectiu d'analitzar aquestes presumpes mancances.

AO 00096/2024

Barraquisme a Montcada i Reixac amb presència d'infants**En tramitació****Objecte**

En els darrers anys, ha augmentat el barraquisme al municipi de Montcada i Reixac, entorn de la llera del riu Besòs. Sembla que hi ha prop de 200 persones residint-hi, algunes d'elles amb infants a càrrec. Ja vam tractar el tema amb l'AO 9857/2014.

Recomanacions

- Desenvolupar les mesures necessàries per real·lotjar les persones residents en situació de barraquisme al municipi, amb una prioritat especial per a les famílies amb infants a càrrec.
- Traslladar a aquesta institució les dades sobre les persones adultes i infants residents en situació de barraquisme, i trametre al síndic còpia de l'informe social de les famílies amb fills a càrrec que resideixen a aquestes barraques.

AO 00100/2024

En tramitació

Pla de salut de Catalunya i atenció a la salut mental i addiccions en la població adolescent amb alteració funcional i dificultats de vinculació als recursos assistencials**Objecte**

El sistema de protecció social i el sistema català de salut parteixen de la base que l'ingrés terapèutic de més llarga durada és indicat quan la problemàtica social i familiar requereix el desemparament de l'infant i adolescent per desprotecció per part dels seus pares. Aquesta situació de desprotecció, però, sovint es deu a la manca de recursos públics adequats per atendre una problemàtica que pot ser de tipus social, econòmic o de salut, però que no necessàriament implica negligència, abusos o maltractament en l'atenció i cura d'aquest infant o adolescent.

Hi ha el Programa d'abordatge integral sobre casos de salut mental d'elevada complexitat i s'han consolidat els equips guia per a casos d'elevada complexitat i el Programa d'atenció a la crisi infantil i juvenil en salut mental, però resta camí per recórrer.

Obrim aquesta actuació d'ofici per valorar el funcionament del Pla de salut de Catalunya i l'atenció a la salut mental i addiccions en la població adolescent amb alteració funcional i dificultats de vinculació als recursos assistencials.

AO 00103/2024

Escapoliment d'una noia de quinze anys d'un CRAE**En tramitació****Objecte**

Tenim coneixement de l'escapoliment d'una noia de quinze anys d'un CRAE i obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas. Hem fet altres actuacions d'ofici sobre aquest tema i reiterem la petició d'informació i de resposta a les recomanacions fetes per treballar l'assumpte de manera estructural i amb perspectiva de gènere.

Pel que fa a la noia escapolida a què es fa referència en el marc d'aquesta actuació:

- Verificar la situació de l'adolescent.
- Prendre les mesures oportunes per garantir que es fa efectiva una proposta que garanteixi els elements de protecció necessaris, de manera urgent, si es valora que la situació de l'adolescent no garanteix la seva protecció, salut i seguretat, i no s'adequa a la seva voluntat.
- Revisar el cas i comunicar-nos per què es va allargar durant un any i tres mesos l'ingrés de l'adolescent en un centre d'acolliment. Segons la llei, hauria d'haver estat de només de sis mesos, tenint en compte el desgast que comporta un recurs provisional en l'adolescència.
- Trametre'ns una còpia de la documentació inclosa en l'expedient de protecció de l'adolescent.

Recomanacions

Pel que fa a la situació d'escapoliments d'adolescents dels centres de protecció i amb relació a les actuacions d'ofici relacionades, reiterem els suggeriments en el marc de les AO 67/2023 i 2/2024:

- Fer-nos arribar la relació de totes les dades possibles relatives als escapoliments d'infants i adolescents tutelats, per mesos (gener-desembre 2023), edat dels nois i noies, situació actual (escapolits o retornats), amb el temps fora dels centres, les reiteracions, els noms dels centres de protecció, i tot allò que ajudi a fer el diagnòstic actual.
- Incorporar als EAIA mecanismes d'escolta dels infants i adolescents ingressats.
- Emprendre un procés d'anàlisi dels casos d'escapoliments amb indicadors mesurables que desemboqui en resultats analitzables que ajudin a entendre les causes dels escapoliments a fi de planificar mesures de millora que puguin contribuir a prevenir-los.
- Explotar de manera qualitativa i estadística el nombre de contactes dels EAIA amb els i les adolescents tutelats ingressats en centres.

Recomanacions

☑ Valorar altres indicadors susceptibles de ser analitzats o mesures possibles per evitar la reiteració d'escapoliments que suposen un fracàs del sistema de protecció i generen encara més vulnerabilitat a infants i adolescents que han estat tutelats per l'Administració precisament per protegir-los i evitar-los situacions d'alt risc amb les seves famílies.

AO 00108/2024

En tramitació**Desplegament del Programa marc de tractament terapèutic amb famílies des del Sistema d'atenció a la infància i l'adolescència****Objecte**

Obrim la present actuació d'ofici per estudiar el desplegament territorial del Programa marc de tractament terapèutic amb famílies des del SEAIA, tenint en compte que el treball amb adolescents no pot anar deslligat del treball amb les seves famílies, i que aquest és l'enfocament terapèutic que recull el Document de bases dels SEAIA.

AO 00110/2024

En tramitació**Visites i comunicacions dels infants tutelats per la DGAIA amb les seves famílies****Objecte**

La normativa estableix que la declaració de desemparament i l'adopció posterior d'una mesura de protecció no ha d'impedir la comunicació, la relació i les visites de l'infant o l'adolescent amb els seus familiars, tret que això el perjudiqui (Llei 14/2010, del 27 de maig).

Això no obstant, rebem queixes referides als règims de comunicació i visites, que les famílies consideren molt restringit, sense que hi hagi una normativa que estableixi criteris jurídicament vinculants. A més, les visites supervisades són en horari d'oficina: els menors perden classe i les famílies i els acollidors falten a la feina.

Es proposa iniciar una actuació d'ofici per estudiar aquest assumpte i fer propostes de millora.

<p>AO 00116/2024</p> <p>En tramitació</p>	<p>Tancament de la Fundació Germina de serveis a la infància i l'adolescència</p>
<p>Objecte</p>	<p>La Fundació Germina és una entitat sense ànim de lucre que ofereix serveis a infants i adolescents en situació de vulnerabilitat i a les seves famílies. Entre altres programes, gestiona un centre obert, un espai jove i un programa d'orientació formativa i laboral per a joves. Atenen prop de 300 infants i adolescents i més de 200 famílies i tenen 48 treballadors. Sembla que està previst el tancament d'aquests serveis, per decisió de l'entitat gestora (Fundació Mauricio i Carlota Botton), i obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.</p>
<p>AO 00118/2024</p> <p>En tramitació</p>	<p>Tracte desigual als infants amb necessitats educatives específiques (NEE) per accedir al casal municipal d'estiu de l'Ajuntament de Caldes de Malavella</p>
<p>Objecte</p>	<p>Hem conegut pels mitjans de comunicació que, per a la campanya d'estiu 2024, al casal municipal d'estiu organitzat per l'Ajuntament de Caldes de Malavella, es van apuntar nou infants amb necessitats específiques de suport. Ara bé, només s'havia previst suport per a dos participants amb NEE. En veure les inscripcions, l'Ajuntament va decidir acceptar la inscripció de tots els infants, però no en l'horari general del casal (matí, migdia/dinar i tarda), sinó únicament en el torn de matí. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.</p>
<p>AO 00121/2024</p> <p>En tramitació</p>	<p>Denúncia per presumpte abús sexual d'un professor d'escola concertada</p>
<p>Objecte</p>	<p>Hem conegut recentment que un professor d'una escola concertada de Barcelona ha estat denunciat per presumpte abús sexual infantil. Els suposats abusos s'haurien produït fa anys, fora del centre, en l'àmbit familiar i de lleure. Les mateixes informacions assenyalen que el docent ha estat separat cautelarament de les seves funcions i s'ha informat les famílies de l'escola.</p> <p>El marc normatiu vigent reconeix als infants i adolescents el dret a ser protegits de la violència i fa referència específica a l'àmbit educatiu. Les administracions tenen el deure d'adoptar mesures per prevenir aquestes situacions, detectar-les i intervenir-hi quan se'n tingui coneixement.</p> <p>Es proposa obrir una actuació d'ofici per conèixer les actuacions que han dut el centre educatiu i les administracions implicades arran de la denúncia esmentada, i fer, si escau, les recomanacions que correspongui.</p>

AO 00122/2024

Augment d'infeccions de transmissió sexual**En tramitació**

Augmenten les infeccions de transmissió sexual entre els joves menors de vint-i-cinc anys a Espanya, segons dades del Centre Nacional d'Epidemiologia, i es decideix obrir aquesta actuació d'ofici per estudiar la situació i les mesures preses per atendre aquesta problemàtica. Cal destacar que l'afectació té una especial incidència entre els homes i persones nascudes a l'estranger.

Objecte

Aquesta actuació es relaciona amb l'actuació referent a l'atenció i acompanyament a la salut sexual i reproductiva a adolescents (AO 29/2024) i es pretén ampliar la petició d'informació feta en el marc d'aquella actuació de manera més focalitzada en la incidència que les deficiències detectades en l'acompanyament en la sexualitat dels adolescents pot comportar en la transmissió de malalties de transmissió sexual i la possible discriminació per raó d'origen, sexe o entorn socioeconòmic.

AO 00124/2024

Condicions del centre d'acolliment Els Estels**En tramitació**

Durant la visita efectuada en un centre d'acolliment es va constatar que acull trenta infants i que catorze tenen menys de sis anys i cinc són nadons de menys d'un any. A més, alguns es troben ingressats al centre des de fa més de sis mesos, que és el termini màxim establert per la normativa per dur a terme l'estudi de la situació de les famílies; alguns fins i tot fa més d'un any que hi són.

Objecte

El marc normatiu que regula els drets dels infants estableix que l'Estat ha d'assegurar un recurs alternatiu a la família per als infants que no poden viure amb els seus pares (article 20 de la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'infant, CDI). També preveu que en aquestes situacions han de prevaldre els recursos de caràcter familiar davant l'ingrés en institucions (Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència).

Es proposa obrir actuació d'ofici per analitzar les mancances detectades i fer recomanacions.

AO 00125/2024

Presumpta agressió sexual a una educadora de centre educatiu de justícia juvenil**En tramitació****Objecte**

Davant l'agressió sexual que ha patit, recentment, una educadora d'un centre educatiu de justícia per part d'un jove ingressat al centre, es proposa obrir una actuació d'ofici per conèixer les circumstàncies dels fets, analitzar-ne els elements i, si escau, fer les propostes de millora corresponents.

El marc normatiu vigent preveu que quan els fets constitutius de delictes o falta siguin comesos per adolescents d'entre catorze i divuit anys se'ls exigeix responsabilitat penal en els termes que preveu la normativa que regula la responsabilitat penal dels menors, de naturalesa formalment penal però materialment sancionadora-educativa (Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors).

Consideracions

Les mesures privatives de llibertat i les mesures cautelars d'internament que s'imposin als menors i els joves s'han d'executar en centres específics per a menors i joves infractors (article 17 de la Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil). Aquests centres treballen per la integració i la reinserció social, mitjançant l'aplicació de programes eminentment educatius, i també la custòdia de tots els menors i els joves internats amb mesures cautelars o definitives.

D'altra banda, segons el mateix marc normatiu el personal dels centres ha de tenir els requisits professionals i de titulació adequats. Alhora, ha de disposar del suport tècnic necessari per al compliment de les seves funcions.

AO 00127/2024

Tancament del centre de protecció a Cornellà de Terri**En tramitació****Objecte**

Hem tingut coneixement que el municipi de Cornellà de Terri ha ordenat el tancament del centre d'adolescents migrants sols ubicat a la casa de colònies Mas Batllori. Sembla que el centre operava sense llicència d'activitat, sense haver presentat les mesures de protecció i seguretat, etc.

En els darrers anys, la institució del Síndic de Greuges ha tingut constància de les dificultats que s'ha trobat la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) a l'hora d'ubicar centres del sistema de protecció a la infància i l'adolescència en determinats municipis (Rubí, Sant Fost de Campsentelles, Piera, els Pallaresos, Calella, etc.).

Per estudiar aquest assumpte, s'ha decidit obrir una actuació d'ofici.

<p>AO 00129/2024</p> <p>En tramitació</p>	<p>Salut i benestar d'un adolescent de setze anys</p>
<p>Objecte</p>	<p>La tieta d'un noi de setze anys indica que el seu nebot va marxar de casa al setembre i va anar a viure amb ella i la seva mare de vuitanta-dos anys. L'adolescent no està bé, s'autolesiona i ha deixat els estudis. Ha estat ingressat en diverses ocasions al Parc Taulí de Sabadell, però no aconsegueix vincular-se. Es passa el dia tancat a l'habitació. Els serveis socials n'estan al corrent. Obrim actuació d'ofici per estudiar el cas.</p>
<p>Tancament</p>	<p>Atesa la informació facilitada per l'Administració, i un cop comprovat que s'està fent un seguiment del cas i s'estan prenent les mesures que es consideren escaients per atendre la situació de risc detectada, finalitzem la nostra intervenció.</p>
<p>AO 00134/2024</p> <p>En tramitació</p>	<p>Atenció a la salut i pràctica del Ramadà al centre educatiu de justícia Els Til·lers</p>
<p>Objecte</p>	<p>L'equip de Treball del Mecanisme Català per a la Prevenció de la Tortura (MCPT) va visitar el centre educatiu Els Til·lers i, durant la visita, es van detectar possibles mancances en l'alimentació i en l'organització dels àpats durant el Ramadà i també en l'atenció de les noies en les visites mèdiques. Obrim aquesta actuació d'ofici per investigar-ho.</p> <p>La Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil estableix que els menors i els joves internats han de rebre una alimentació equilibrada i preparada convenientment, que respongui en quantitat i qualitat a les normes dietètiques, a l'edat i a les necessitats de salut respectives i que en respecti les conviccions religioses (article 59).</p>
<p>Consideracions</p>	<p>Les Regles de les Nacions Unides per al tractament de les recluses i mesures no privatives de llibertat per a les dones delinqüents (Regles de Bangkok) estableixen que si una reclusa demana que l'examini una metgessa o una infermera, s'hi accedirà en la mesura possible, excepte si és una intervenció urgent. Si, amb tot, el reconeixement l'acaba fent un metge, ha d'estar present personal del centre femení.</p>

AO 00140/2024	Impossibilitat d'organitzar un casal d'estiu a l'Escola Emili Juncadella
Finalitzada	
Objecte	El Síndic de Greuges ha tingut coneixement que unes obres d'ampliació del menjador que s'havien de fer a l'Escola Emili Juncadella han impedit organitzar el casal d'estiu. A més, a causa de problemes administratius les obres del menjador finalment sembla que no es podran fer durant l'estiu, tal com havia comunicat inicialment el Consorci d'Educació de Barcelona.
Tancament	El Consorci d'Educació de Barcelona exposa els motius de la demora de les obres i indica que, tot i això, s'han pogut iniciar les obres durant l'estiu i, en cas que no es puguin acabar abans del setembre, s'aprofitaran les tardes o els caps de setmana per a acabar-les durant l'any. També exposa que l'alumnat del centre disposava d'una àmplia oferta alternativa a la ciutat, en part promoguda pel mateix Ajuntament de Barcelona.
AO 00149/2024	Atenció i tractament de les addiccions en població infantojuvenil a Catalunya
En tramitació	
Objecte	Obrim aquesta actuació d'ofici per demanar dades sobre trastorns addictius en població infantojuvenil a Catalunya. Es considera que hi ha un estigma sobre el consum i les addiccions que dificulta un abordatge especialitzat i que s'adapti a les necessitats d'aquest trastorn. Es denuncia que no existeixen recursos específics per a adolescents, com existeixen en el cas d'adults arreu del territori.

AO 00151/2024

En tramitació

Recursos residencials per a joves extutelats: programa Sostre 360**Objecte**

Un informe de la DGAIA en el marc de l'AO 172/2023 indicava que hi ha un mecanisme de coordinació entre equips de l'Àrea de Suport al Jove Tutelat i Extutelat (ASJTET) i els serveis socials bàsics que depenen dels ens locals per respondre a les necessitats dels joves extutelats, i són les regions socials les que vetllen pel bon funcionament del mecanisme. A més, el Departament de Drets socials disposa del programa Sostre 360, que ofereix acompanyament personalitzat a joves vulnerables majors d'edat que es troben en situació de carrer o sense llar als quals s'ofereix suport social i residencial. Aquesta actuació d'ofici es proposa estudiar l'acompanyament, i els recursos residencials dels joves tutelats que arriben a la majoria d'edat.

Recomanacions

Després d'analitzar la informació rebuda per l'Administració, fem les recomanacions següents:

- ☑ Garantir mecanismes de coordinació transversals que vetllin per cobrir les necessitats dels joves extutelats a partir dels divuit anys, acompanyant-los i facilitant-los ajuda. Aquest suport resulta imprescindible en la complexa etapa de transició a la vida adulta, per prevenir i evitar situacions de precarietat, pobresa i exclusió social.
- ☑ Instar a totes les administracions a continuar buscant solucions transversals per prevenir o reconduir situacions de precarietat humana.
- ☑ Garantir programes de mentoria social per ser aquesta una eina fonamental per acompanyar els joves extutelats i extutelades quan compleixen els divuit anys. Però la captació de mentors depèn de campanyes engegades per associacions sense ànim de lucre, i malgrat reconèixer el valor de la seva tasca, cal una aposta pública perquè aquest suport sigui garantit, supervisat, i analitzats els resultats amb seguiment i dades concretes.
- ☑ Crear un marc estable de referència perquè aquests joves puguin construir un projecte de vida autònom i autosuficient tot treballant des dels vessants social, laboral, educatiu, i residencial. La síndica recorda que, a Catalunya, cada any uns 900 joves fan divuit anys i deixen d'estar tutelats per l'Administració, trobant-se sovint sense una xarxa de suport sòlida. La Sindicatura a través de les seves actuacions encara té coneixement d'algunes situacions de precarietat humana i manca de coordinació entre administracions que afecten joves extutelats.

Recomanacions

Tenint en compte la informació amb què comptem, el programa Sostre 360 es desenvolupa en 16 àrees bàsiques de serveis socials (ABSS) de Catalunya i disposa de 360 places, i està previst que es vagi estenent. A més, s'ha creat una gestora de casos per cada ABSS per fer el seguiment d'aquests joves i coordinar els diferents agents implicats. Demanem informació referent a l'inici i evolució del programa Sostre 360, amb les dades que tingueu explotades, així com de la gestió i seguiment dels casos des de les ABSS, i tota la informació que des del Departament de Drets Socials es tingui al respecte.

AO 00152/2024

Acolliment en centres d'infants tutelats menors de sis anys**En tramitació**

L'any 2014 vam obrir una actuació d'ofici sobre la presència de nadons i infants de menys de sis anys en centres sota dependència de la Direcció General d'Atenció a la Infància (DGAIA). Des de llavors hem fet seguiment d'aquesta problemàtica. El 2019 es va suggerir al Govern una sèrie d'actuacions, però malauradament, les darreres dades aportades pel Departament de Drets Socials (juliol de 2022) i les obtingudes el 2023 posen de manifest que no s'ha posat fi a l'ingrés de nadons i infants petits en centres d'acolliment.

Objecte

És a dir, no tots els nadons i infants més petits gaudeixen del recurs d'acolliment d'urgència i diagnòstic que preveu la Llei 14/2010, del 27 de maig. Així ho vam fer constar en l'informe monogràfic "Desinstitucionalització del sistema de protecció a la infància i l'adolescència", presentat al parlament de Catalunya el mes de novembre 2023. Segons la darrera informació rebuda, a mitjan any 2023 el 23,0 % dels infants menors de sis anys amb mesura protectora estaven en un centre residencial. A més, el nombre d'infants tutelats menors de sis anys en centre residencial s'havia incrementat en el període 2020-2023 (juny). També havia augmentat el nombre d'infants tutelats menors de tres anys en centre residencial, que ha passat de 64 a 114.

Paral·lelament, hem continuat rebent reclamacions en relació no només amb l'acolliment d'infants en centres, sinó també sobre la llarga durada d'aquests ingressos que, en moltes ocasions, superen els divuit mesos. Atesa aquesta realitat, i tenint en compte que l'acolliment residencial és especialment perjudicial en el cas dels infants menors de sis anys, hem considerat necessari obrir aquesta actuació d'ofici per fer seguiment d'aquesta situació i per treballar conjuntament amb l'Administració en la implementació de les mesures recomanades per la sindicatura.

<p>AO 00154/2024</p> <p>Finalitzada</p>	<p>Mort d'un nen per ofegament a les piscines municipals d'Alcarràs</p>
<p>Objecte</p>	<p>Hem tingut coneixement de la mort d'un nen de set anys per ofegament a les piscines municipals d'Alcarràs. Es proposa l'obertura d'aquesta actuació d'ofici per estudiar la situació i la intervenció de l'Administració.</p>
<p>Tancament</p>	<p>Un cop rebut informe de l'Ajuntament, no es detecten irregularitats en l'actuació de l'Administració i tanquem l'expedient.</p>
<p>AO 00160/2024</p> <p>En tramitació</p>	<p>Circuit que se segueix per a la via d'urgència per ingressar adolescents</p>
<p>Objecte</p>	<p>Hem tingut coneixement de la preocupació de professionals de centres residencials d'acció educativa (CRAE) pel que fa al circuit que se segueix per la via d'urgència per ingressar adolescents. Quan una persona ingressada en un CRAE ha està escapolida més d'un mes, perd la seva plaça de CRAE i, si els Mossos d'Esquadra la localitzen i ha perdut la seva plaça, ingressa en un altre CRAE, de vegades fins i tot enmig del torn de nit. Alguns professionals argumenten que aquest procediment té un fort impacte vers els altres infants i adolescents, especialment si són petits o tenen necessitats específiques o especials.</p> <p>Per altra banda, si la troben a França o a qualsevol territori espanyol o país proper, l'últim director/a de centre tindria la responsabilitat d'anar-lo a recollir amb l'argument que el guardador/a legal continua sent l'últim director/a de centre on ha estat. Alguns professionals exposen la contradicció del procediment actual. Plantegen que si es localitza la persona, hauria de tornar al centre on el director/a ha tingut l'extensió de responsabilitat legal durant el temps que ha estat escapolit, la qual cosa previndria els ingressos per la via d'urgència a diferents CRAE i evitaria el fort impacte que tenen aquests ingressos en la dinàmica dels centres.</p> <p>Demanem a l'Administració que faci una valoració del cas i que exposi les possibles mesures que s'hi puguin emprendre.</p>

<p>Tancament</p>	<p>La DGAIA confirma el que exposàvem sobre la situació en aquests casos, però assegura que, en primer lloc, s'intenta el reingrés en el darrer centre on ha viscut la persona. Si la plaça ha estat ocupada, es valora la sobreocupació temporal (si hi ha prevista una baixa del centre), però si no és possible, se li cerca una plaça en un centre d'acollida per a un ingrés temporal, en espera d'un recurs adient.</p> <p>En el cas que tots els centres d'acolliment estiguin amb plena ocupació, és quan es fa una cerca d'un centre residencial que pugui assumir temporalment a l'adolescent. Si bé és cert que no és el més adient, la DGAIA té l'obligació legal d'acollir de manera immediata els menors (són infants /adolescents tutelats i no es pot demorar la seva atenció). Aquesta és la darrera opció i es duu a terme quan no hi ha cap altre dispositiu disponible.</p>
<p>AO 00162/2024</p> <p>En tramitació</p>	<p>Retirada de la tutela dels seus fills a una interna del Centre Penitenciari de Dones</p> <p>En una visita al Centre Penitenciari de Dones, una interna ens planteja que li volen ingressar els seus sis fills en un CRAE. Tenen onze, sis, cinc, tres i set mesos (dos bessons) i viuen amb el pare. Els dos bessons no estan registrats, amb la qual cosa no hi pot fer comunicacions familiars. També té un altre fill de catorze anys, però viu amb una família d'acollida i ja ha acceptat que l'ha perdut. L'equip d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA) li va comunicar que els nens ingressarien en un CRAE i ella es va negar a signar el document. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.</p>

AO 00165/2024

Situació d'un adolescent al Centre Lledoners**En tramitació****Objecte**

La Sindicatura de Greuges de Terrassa ens ha tramès una queixa de la mare d'un adolescent tutelat per la DGAIA i ingressat en un centre. La interessada exposa que el seu fill no rep una atenció adequada i demana que sigui traslladat a un altre centre.

Recomanacions

Enviar-nos una còpia de les resolucions administratives dictades per la DGAIA, dels informes tècnics de l'EAIA i de l'evolució del menor al centre, on s'inclougui l'escolta de l'adolescent respecte de a seva situació.

Valorar i respondre a les consideracions i peticions de la interessada en el seu escrit, i informar-la sobre possibles actuacions per millorar el benestar del menor.

AO 00166/2024

Temps d'espera per a l'assignació d'un habitatge social en casos de famílies amb infants a càrrec**En tramitació****Objecte**

Constatem les dificultats de les famílies amb infants a càrrec en situacions d'emergència residencial per accedir a un habitatge social i obrim aquesta actuació d'ofici per conèixer el temps d'espera d'assignació d'un habitatge social en aquests casos.

Consideracions

Sobre el procediment d'assignació de recursos residencials, cal protegir els infants de la victimització secundària. La Llei 14/2010, del 27 de maig, estableix que les administracions públiques s'han de coordinar per adoptar solucions immediates i evitar danys psicològics afegits a causa d'una atenció deficient (art. 87.2), com a garantia a la protecció davant de la victimització secundària.

La dilació en el temps d'adjudicació d'un habitatge social en el cas d'infants que pateixen un risc d'exclusió residencial fomenta, encara que sigui indirectament, aquesta victimització secundària. A més, la provisionalitat del recurs residencial assignat (com quan es deriven temporalment les famílies amb infants a càrrec a pensions, centres d'acollida municipals o altres recursos residencials d'estada limitada) també prolonga el patiment emocional dels infants.

AO 00169/2024 En tramitació	Detenció del director d'un centre esportiu municipal per presumptes agressions sexuals a menors d'edat
Objecte	<p>Hem conegut la detenció del director d'un centre esportiu de titularitat pública com a presumpte autor d'agressions sexuals a joves d'entre quinze i disset anys usuàries del servei. La policia ha rebut tres denúncies per fets produïts a les mateixes instal·lacions poliesportives. Obrim aquesta actuació d'ofici per conèixer si s'han produït mancances en l'aplicació de la normativa que regula la protecció de la infància de la violència en l'àmbit esportiu.</p>
AO 00170/2024 En tramitació	Activitat pràctica per a infants i adolescents sobre tècniques aplicades de guerrilla urbana
Objecte	<p>A la Festa Major de Granollers de 2024 es va programar una activitat pràctica per a infants i adolescents anomenada "Pràcticum. Tècniques Aplicades de Guerrilla Urbana. Introducció a les principals eines tecnicotàctiques per a una estratègia subversiva". En imatges sobre l'activitat, es veuen infants llençant ampolles que semblen còctels Molotov, un nino vestit d'agent de les forces de seguretat i un menor que empeny un contenidor de brossa vers cotxes i una furgoneta de cartró que simula un vehicle dels Mossos d'Esquadra.</p> <p>Interessa conèixer aquesta situació i el fet de la participació d'infants i adolescents en l'activitat.</p>
AO 00172/2024 En tramitació	Aplicació de protocols de maltractament infantil en els casals d'estiu
Objecte	<p>Proposem obrir aquesta actuació d'ofici per conèixer l'aplicació de protocols de maltractament en els casals d'estiu.</p>
AO 00180/2024 En tramitació	Assentament de famílies amb fills a càrrec a Vallcarca
Objecte	<p>Obrim aquesta actuació d'ofici perquè hem estat informats que als assentaments de Vallcarca, a tocar del viaducte, hi viuen unes 110 persones, inclosos infants i adolescents. Viuen en barraques en un solar de titularitat municipal i tenen por que en qualsevol moment els puguin desallotjar. Reclamen una alternativa residencial a l'Ajuntament de Barcelona.</p>

AO 00183/2024 En tramitació	Investigació per la mort d'una nena de tres anys a l'Hospital de Figueres
Objecte	Arran de la mort d'una nena de tres anys a l'hospital de Figueres, obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas. Dos dies abans els pares havien portat la nena al CAP i sembla que se n'ha ordenat l'autòpsia després que els pares hagin presentat una denúncia.
AO 00184/2024 En tramitació	Suïcidi d'una adolescent presumpta víctima d'agressió sexual
Objecte	Arran del suïcidi d'una noia de quinze anys presumptament agredida per un adult que coneixia, es decideix obrir aquesta actuació d'ofici per conèixer les actuacions dutes a terme.
AO 00200/2024 En tramitació	Acompanyament hospitalari a infants i adolescents tutelats
Objecte	En una visita al CRAE Urrutia se'ns exposa que el director del centre va haver de cobrir les 24 hores a l'hospital d'un noi ingressat per un intent de suïcidi mentre esperava per ingressar a planta. No es cobreix l'acompanyament hospitalari que ofereix la DGAIA si el menor no està ingressat a planta i, a més, enguany ja no queda pressupost d'acompanyament. En la queixa 803/2020 ja vam demanar informació sobre l'acompanyament hospitalari a infants i adolescents tutelats per la DGAIA ingressats en centres residencials, atès que un treballador social de Sant Joan de Déu ens havia alertat de les mancances detectades. Decidim obrir actuació d'ofici per fer un seguiment d'aquesta qüestió i demanar informació a la DGAIA de la situació actual.
AO 00202/2024 En tramitació	Mesura de protecció d'un infant tutelat
Objecte	Una treballadora d'un centre acollida ens informa que la DGAIA ha resolt una mesura de protecció contrària als criteris tècnics i que aquesta decisió pot posar en risc l'infant afectat. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar-ho.

AO 00203/2024

Determinació de proves edat a un jove migrat sol**En tramitació****Objecte**

Un jove amb passaport ha estat sotmès a proves de determinació de l'edat i decretat major, la qual cosa comporta que, si no es prenen mesures de transició a la vida adulta, el jove quedarà en situació de carrer, perquè no té xarxa familiar. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.

Tota la normativa existent a Espanya disposa que únicament es poden practicar les proves de determinació de l'edat quan el menor es trobi en situació d'indocumentació. Al respecte, vam obrir l'actuació d'ofici 63/2024 i la nostra resolució suggeria una sèrie de recomanacions al Departament de Drets Socials.

Consideracions

A criteri de la Sindicatura, malgrat que la Fiscalia de Menors decreti l'edat per mitjà de procediments medicocientífics, la DGAIA no pot actuar com si l'edat decretada fos irrefutable i no existissin problemes de fiabilitat. Tampoc pot actuar com si la minoria d'edat fos condició única per protegir aquests joves, quan en realitat no és així, tenint en compte que la llei preveu la possibilitat de desenvolupar mesures assistencials més enllà de la majoria d'edat.

Des del 25 d'abril de 2024 no hem rebut resposta a la resolució de l'expedient AO-00063/2024, relativa a la pràctica de proves de determinació de l'edat a joves migrants, sense referents familiars a Catalunya, que presenten documentació identificativa de minoria d'edat. Demanem a la DGAIA (i al mateix Departament de Drets Socials i Inclusió) un posicionament més actiu sobre aquesta qüestió i també demanem:

Recomanacions

- Conèixer la posició del Departament de Drets Socials i Inclusió respecte a aquest assumpte i rebre resposta a les recomanacions que vam emetre en el marc de l'actuació d'ofici esmentada.
- Valorar l'actuació de l'Administració en el cas d'aquest jove, tenint en compte les nostres consideracions.
- Informar de les actuacions que s'emprendran per garantir el seu acompanyament en l'etapa de transició a la vida adulta.

Tancament

L'informe rebut de l'Administració indica que, en el cas que ens ocupa, el jove estava vinculat a un recurs que va facilitar una plaça a un pis assistit per una fundació.

AO 00205/2024

En tramitació

Possibilitat d'incloure les famílies amb infants a càrrec com a casos d'especial urgència en els criteris de la borsa de lloguer social de Barcelona

Rebem un nombre important de queixes per la manca d'habitatge de famílies amb infants a càrrec, que passen entre dos i tres anys en recursos residencials temporals d'urgència gestionats pels serveis socials municipals, tot i estar inscrits com a demandants de lloguer social des de fa anys.

Objecte

Hem insistit repetidament que cal esmerçar esforços per evitar que les famílies desnonades amb infants a càrrec s'hagin d'allotjar en recursos com ara pensions, centres d'acollida municipals o altres recursos residencials d'estada limitada, fins que els assignen l'habitatge. Aquests recursos ofereixen condicions inadequades per als infants.

Recomanacions

Tenint en compte que les Normes reguladores de la Borsa d'Habitatges de Lloguer de Barcelona no inclouen la situació de vulnerabilitat de famílies amb infants a càrrec dins dels criteris establerts com a excepcions als criteris generals d'assignació als habitatges de la borsa, recomanem:

Revisar les Normes reguladores de la Borsa d'Habitatges de Lloguer de Barcelona amb la finalitat d'incloure, com a supòsit d'especial urgència, les situacions de necessitat d'habitatge que afecten famílies en situació de vulnerabilitat i amb infants a càrrec inscrites com a demandants de lloguer en la Borsa d'Habitatges de Lloguer de Barcelona.

AO 00207/2024

En tramitació

Informació i actuació feta respecte al consum de vàpers

En el marc de la primera sessió del Consell Assessor Jove, ens exposen que els preocupa la manca de formació i acompanyament sobre els efectes per a la salut del consum de vàpers. A més, també es posa sobre la taula la manca de control pel que fa a la venda d'aquest producte a menors d'edat. Per exemple, es diu que hi ha centres educatius on es consumeixen vàpers dins de les aules sense control per part del professorat. A més, no existeix formació ni treball a les escoles sobre aquesta qüestió, a diferència del que sí que es fa amb relació a l'alcohol, tabac i altres drogues.

Objecte

Obrim aquesta actuació d'ofici per continuar amb l'estudi que es va iniciar a través de l'actuació d'ofici 183/2022.

AO 00208/2024 En tramitació	Situació d'un adolescent ingressat en un CREI amb proposta terapèutica
Objecte	<p>Arran de visita realitzada per l'equip a un centre residencial d'acció educativa (CRAE), s'exposa la derivació d'un menor a un centre residencial d'educació intensiva (CREI) per manca de plaça en recurs terapèutic.</p> <p>L'equip educatiu exposa que el noi ha protagonitzat diferents temptatives de suïcidi, agressions a l'equip educatiu, presenta consum, tinença d'armes blanques i va cometre una agressió sexual a un altre noi ingressat al centre amb discapacitat.</p> <p>Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.</p>
AO 00209/2024 En tramitació	Noi extutelat amb dificultats de salut mental sense acompanyament
Objecte	<p>Arran de la visita a un CRAE s'exposa la situació d'un noi que consumeix drogues i té dificultats de contenció. En ser major d'edat, ja no resideix al centre, però que se sospita està en situació de carrer i que no rep cap mena d'acompanyament. S'aporten diferents incidències recents respecte a la situació del noi mentre residia al centre. Decidim obrir aquesta actuació d'ofici per interessar-nos per la seva situació i el seguiment que s'està fent del seu procés de transició de vida adulta.</p>
AO 00210/2024 En tramitació	Noi amb discapacitat víctima d'una agressió sexual en un CRAE
Objecte	<p>Arran d'una visita a un CRAE, l'equip educatiu exposa el cas d'un noi de quinze anys amb discapacitat que ha estat víctima d'una agressió sexual per part d'un altre dels nois ingressats al centre. No rep atenció per part de l'equip Barnahus ni tampoc atenció terapèutica. Ara és assetjat per un altre noi ingressat. Obrim aquesta actuació d'ofici per investigar el cas.</p>
AO 00211/2024 En tramitació	Sospita de prostitució d'un noi amb discapacitat ingressat en CRAE
Objecte	<p>Hi ha sospites que un noi amb discapacitat ingressat en un CRAE s'està prostituint. Demanen atenció per Barnahus i que hi pugui intervenir la policia per poder verificar el seu dispositiu mòbil amb vista a verificar els indicis delictius. Obrim actuació d'ofici per estudiar-ho.</p>

AO 00212/2024

En tramitació

Noia ingressada en CRAE amb dificultats per problemes de salut mental

Objecte

Noia amb problemes conductuals i de salut mental greus, escapoliments, consum i difícil escolarització, ha hagut de ser separada del grup per risc d'agressions. S'aporten incidències i es valora que caldria un recurs més adequat a les seves necessitats. Obrim actuació d'ofici per demanar informació i valorar-ho.

AO 00213/2024

En tramitació

Famílies amb infants de Salt amb precarietat residencial i manca d'habitatge

Objecte

La plataforma "Prou desnonaments: docents pel dret a l'habitatge digne" demana que s'adoptin mesures per aturar els desnonaments de famílies amb infants en edat escolar a Salt. Cada setmana, des de fa mesos, algun alumne del municipi es veu en una situació de pèrdua de l'habitatge habitual i això impacta negativament en l'estabilitat emocional i fa que la tasca pedagògica es faci gairebé impossible amb estudiants que no tenen garantits els drets mínims. El dret a rebre una educació de qualitat no es pot deslligar ni de la situació social ni de la situació vital de l'alumnat.

Denuncien que el 63 % de les famílies no poden accedir a un lloguer mitjà (de 700 euros), hi ha un miler de famílies inscrites sol·licitants d'habitatge de protecció oficial (per a un parc públic de poc més de 300 habitatges), el parc públic està ple i moltes famílies viuen sense subministraments bàsics i estan afectades sobretot per la manca d'aigua. Prop de 1.800 habitatges del municipi estan en mans de fons d'inversió grans tenidors i actualment hi ha almenys deu famílies amb infants escolaritzats a Salt que pernocten en recursos residencials d'emergència a municipis com ara Medinyà, amb el trasbals que això implica.

Per aquests motius, reclamen a les administracions responsables, des de l'Ajuntament fins a la Generalitat, que intervinguin per garantir els drets dels infants i adolescents a un habitatge digne.

La sindicatura ha constituït un grup de treball per estudiar la segregació residencial a Catalunya, del qual forma part una representació del moviment per l'habitatge digne de Salt i es proposa l'obertura d'aquesta actuació d'ofici per estudiar la situació descrita.

AO 00216/2024

En tramitació

Situació d'un nadó acollit per la DGAIA i reclamada per família materna des de Colòmbia

La Defensoria del Poble de Colòmbia es posa en contacte amb nosaltres per una menor nascuda a Catalunya de mare colombiana. La nena està sota tutela de la DGAIA, que en va dictar un desemparament preventiu amb mesures cautelars de retenció hospitalària. Des de la retenció, la nena es troba en un centre d'acollida, que està elaborant l'estudi de la situació per fer l'informe de proposta corresponent.

Objecte

El pare de la nena l'ha reconeguda, però desconeixem si se'n vol fer càrrec o si s'està estudiant algun altre membre de la família paterna com a possible acollidor/a. Per part de la mare, els avis i el tiet de la nena, que viuen a Colòmbia, han demanat que es tramiti una petició d'acolliment de la nena en família extensa.

Proposem obertura d'aquesta actuació d'ofici per informar-nos sobre aquest assumpte.

AO 00220/2024

En tramitació

Agressió homòfoba patida per un adolescent de disset anys

Un adolescent de disset anys va patir una agressió homòfoba per part d'un home de vint-i-set anys el dia 1 de novembre a Manresa. L'autor dels fets va proferir insults cap al noi, de caràcter homòfob, i al cap d'uns minuts, l'agressió va passar a ser física, fet que ha provocat que perdi la visió d'un ull. L'autor va ser detingut i posat a disposició judicial.

Objecte

El marc normatiu que regula els drets dels infants els reconeix el dret a ser protegits davant la violència i atribueix als poders públics el deure d'intervenir en aquests casos, assegurar que s'investiguin els fets i facilitar tractament per a la recuperació.

La institució del Síndic de Greuges té el mandat del Parlament de Catalunya de supervisar l'Administració pel que fa al compliment dels drets de les persones LGTBI i de lluitar contra les agressions LGTBI-fòbiques. Condemna els fets ocorreguts i es proposa obrir aquesta actuació d'ofici per conèixer i investigar les circumstàncies dels fets.

Medi ambient i qualitat de vida

<p>AO 00006/2024</p> <p>Finalitzada</p>	<p>Projecte de construcció de dues megapiscines amb onades</p>
<p>Objecte</p>	<p>L'Ajuntament de Cunit tenia en tràmit un projecte de construcció d'una piscina amb onades artificials. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.</p>
<p>Posició de l'Administració</p>	<p>El projecte estava pendent de l'informe de la Comissió Territorial d'Urbanisme per adoptar les decisions més respectuoses i sostenibles amb els recursos hídrics. També estava pendent d'avaluació ambiental. La decisió s'ajustarà al que estableixin els informes.</p>
<p>Tancament</p>	<p>Vista aquesta informació, donem per finalitzada la nostra intervenció i s'arxiva l'expedient de referència.</p>
<p>AO 00012/2024</p> <p>En tramitació</p>	<p>Seguiment de les actuacions arran de l'explosió IQOXE</p>
<p>Objecte</p>	<p>Arran de l'explosió a IQOXE, la institució del Síndic va iniciar l'actuació d'ofici AO-0008/2020, en la qual es va emetre una resolució amb diverses recomanacions i recordatoris de drets i de deures legals a les administracions públiques implicades. Transcorreguts quatre anys, es proposa l'obertura de la present actuació d'ofici per fer seguiment de la situació i verificar si s'han complert les mesures previstes i les recomanacions efectuades per aquesta institució.</p>
<p>AO 00013/2024</p> <p>Finalitzada</p>	<p>Presència de pèl·lets a les platges catalanes provinents de les indústries químiques</p>
<p>Objecte</p> <p>Posició de l'Administració</p>	<p>Es detecta la presència de pèl·lets a les platges catalanes provinents de les indústries químiques i obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.</p> <p>El Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural explica que estan fent un seguiment en aquest assumpte i que estan tramitant expedients sancionadors amb l'Agència Catalana de l'Aigua, per danys al domini públic hidràulic per part de les empreses, i expedients informatius d'esmena de deficiències. També tenen en tràmit un expedient per a la determinació i exigència de la responsabilitat ambiental de les empreses inspeccionades.</p>
<p>Tancament</p>	<p>L'Administració està adoptant mesures per controlar la contaminació i donem per finalitzada la nostra intervenció.</p>

AO 00053/2024 Finalitzada	Gestió de la sequera a Catalunya
Objecte	Des de finals de 2020, s'està registrant a Catalunya un llarg període de sequera. Per intentar fer-hi front, el Govern de la Generalitat de Catalunya va aprovar el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera. Tanmateix, durant el primer trimestre de 2024 no ha millorat la situació de les reserves d'aigua disponible i sobre la taula hi ha elements diversos que cal analitzar i valorar. Per aquesta raó, obrim aquesta actuació d'ofici.
Tancament	S'ha publicat al <i>Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya</i> núm. 9237, de 29 d'agost de 2024, l'Acord GOV/191/2024, de 27 d'agost, pel qual s'aprova l'Estratègia de la gestió de l'aigua i es determinen les mesures i actuacions per assolir la seguretat hídrica. Per tant, es posa fi a l'actuació d'ofici.
AO 00077/2024 Finalitzada	Brutícia derivada de mals usos als entorns de centres educatius de l'Eixample
Objecte	Aquesta actuació d'ofici té per finalitat analitzar els possibles mals usos que tenen lloc a zones pacificades d'escoles de l'Eixample. Hi ha hagut un cas recent d'un d'alumne d'infantil que es va punxar amb una xeringa que hi havia en una jardinera.
Posició de l'Administració	L'Ajuntament de Barcelona exposa el protocol seguit en els casos de recollida de xeringues al carrer, i, en el cas concret plantejat, al voltant d'entorns escolars. En el cas del consum injectat, es fan actuacions per enretirar les xeringues que es puguin trobar a l'espai públic, amb gran dedicació per part dels serveis de neteja de la ciutat, així com del mateix equip d'agents de salut.
Tancament	No detectem irregularitats en les actuacions efectuades per l'Agència de Salut Pública de Barcelona i tanquem l'expedient.

<p>AO 00095/2024</p> <p>Finalitzada</p>	<p>Neteja dels residus que els aiguats del maig de 2024 van dipositar a la desembocadura del riu Besòs</p>
<p>Objecte</p>	<p>Obrim aquesta actuació d'ofici perquè es constata l'acumulació de residus i deixalles a la desembocadura del riu Besòs després de la pluja de començament de maig de 2024. S'hi ha trobat brutícia de tota mena i un grup de voluntaris ha iniciat les tasques de neteja, atès que hi ha discrepàncies entre les diverses administracions públiques sobre quina és la competent per netejar i retirar els residus.</p> <p>Les administracions implicades són l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs i la Generalitat de Catalunya (Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural per mitjà de l'Agència Catalana de l'Aigua i l'Agència de Residus de Catalunya). En tractar-se d'un espai del domini públic maritimoterrestre també cal tenir en compte el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic. A més, la gestió de les platges metropolitanes recau en l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), i del Parc Fluvial del Besòs se n'encarrega la Diputació de Barcelona.</p>
<p>Tancament</p>	<p>L'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs exposa que ha iniciat converses amb la Diputació de Barcelona per demanar un ajut econòmic i per establir un conveni de col·laboració per al manteniment d'aquest espai que permeti afrontar les neteges dels pròxims episodis de pluges. També ha iniciat converses amb l'AMB per modificar el conveni de col·laboració vigent entre l'Ajuntament i l'AMB per al manteniment de les platges de Sant Adrià de Besòs. En vista d'aquesta informació, es tanca l'expedient.</p>
<p>AO 00136/2024</p> <p>En tramitació</p>	<p>Tancament d'espai per a gossos sense donar alternatives viables en la zona</p>
<p>Objecte</p>	<p>Hem rebut diverses queixes per la decisió del districte de Gràcia de tancar una àrea per a gossos. Segons indiquen els promotors de les queixes, han tingut coneixement de la decisió per la premsa i segons sembla, el seu tancament es fonamenta en el comportament incívic dels seus usuaris. Assenyalen que desconeixien l'existència de les molèsties causades al veïnat i que l'Ajuntament no mantenia aquest espai de forma adequada (no s'actuava en la sorra ni s'havia instal·lat cap element que pogués esmorteir el soroll per l'ús de l'àrea). A més, amb el tancament d'aquesta àrea, s'incrementarà la intensitat d'ús de les altres àrees per a gossos del barri i, en conseqüència, es generaran noves molèsties per al veïnat.</p> <p>Iniciem aquesta actuació d'ofici per estudiar la situació.</p>

AO 00153/2024

Projecte de decret per desplegar la Llei 16/2002**Finalitzada****Objecte**

Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el projecte de decret pel qual es desplegarà la Llei 16/2002, de 28 de juny, de protecció contra la contaminació acústica, amb annexos adaptats. En concret, ens centrarem en la situació de les campanes.

Consideracions

La Direcció general de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic ens informa que, fa uns mesos, es va fer un procés de participació ciutadana en aquest àmbit, amb el tràmit d'informació pública preceptiu. S'hi podran fer totes les aportacions que es consideressin oportunes, i seran convenientment valorades.

Hem demanat nova informació al Departament per conèixer quina ha estat la valoració de les aportacions rebudes, quin serà el redactat definitiu amb relació a la regulació de les campanes i quan està previst que es pugui aprovar aquest projecte. Esperem resposta.

AO 00181/2024

Presència d'amiant en mal estat en la coberta d'una antiga fàbrica de Tarragona**En tramitació****Objecte**

El veïnat d'un barri de Tarragona, des de fa temps, denuncia el mal estat d'una coberta de fibrociment (amb amiant) d'una fàbrica. Sembla que veïns de la zona han patit malalties respiratòries en els darrers anys i que, l'any 2019, l'Ajuntament ja va iniciar un expedient en el marc del qual es van imposar multes coercitives als propietaris. Ara bé, malgrat la intervenció de l'Ajuntament, el veïnat no ha observat cap actuació.

Obrim aquesta actuació d'ofici per conèixer quines mesures s'estan prenent per exigir la retirada correcta l'amiant d'aquest espai i evitar riscos a la salut de les persones. Així mateix, volem saber si aquesta coberta està recollida en el cens d'instal·lacions i emplaçaments d'amiant municipal i si ja es disposa d'un calendari de retirada.

AO 00198/2024

En tramitació**Dificultat per controlar els horaris dels establiments oberts al públic, dels espectacles públics i de les activitats recreatives amb la normativa actual****Objecte**

S'ha constatat la dificultat de poder controlar les activitats d'oci nocturn amb l'actual normativa reguladora dels horaris. L'Ordre INT/358/2011, de 19 de desembre, no s'ajusta a les necessitats actuals. Cal tenir present que els tribunals emparen el dret fonamental a la intimitat personal i familiar i el dret a la inviolabilitat de domicili davant de la llibertat d'empresa i l'oci.

Es proposa l'obertura d'aquesta actuació d'ofici per analitzar les mancances detectades, i proposar, si escau, algun tipus de modificació en l'articulat en vigor de l'Ordre INT/358/2011.

AO 00222/2024

En tramitació**Seguiment de l'informe "Deficiències en matèria nuclear"****Objecte**

L'any 2019 es va obrir una actuació d'ofici per tractar les deficiències en matèria d'emergència nuclear i el procés va finalitzar amb l'elaboració de l'informe titulat "Deficiències en matèria d'emergència nuclear", que es va lliurar al Parlament de Catalunya el 21 de novembre de 2019. Transcorreguts cinc anys des de la presentació de l'informe, proposem obrir aquesta actuació d'ofici per valorar en quin grau s'han implementat les mesures que es proposaven en l'informe.

AO 00224/2024

En tramitació**Retirada de l'amiant a Badia del Vallès****Objecte**

La presència d'amiant en les construccions és un greu problema ambiental i de salut pública, i un dels municipis més afectats per la presència d'amiant és Badia del Vallès. La construcció de molts dels seus edificis coincideix amb l'època de màxim ús de l'amiant; de fet, segons es fa constar en el mapa de presència d'amiant de la ciutat, el 100 % dels edificis privats de la ciutat es van construir amb materials amb contingut d'amiant. Es considera necessari, doncs, iniciar aquesta actuació d'ofici per estudiar i fer un seguiment específic de les actuacions que es portin a terme per fer la retirada de l'amiant a Badia del Vallès.

Salut

<p>AO 00015/2024</p> <p>En tramitació</p>	<p>Llista d'espera per a infiltracions</p>
<p>Objecte</p>	<p>L'any 2023 hem rebut queixes sobre la llista d'espera que hi ha en diverses unitats clíniques del dolor per a una infiltració. Més de dos anys de demora per, segons informen, dificultats per trobar anestesistes o problemes de subministrament de medicaments.</p> <p>També se'ns ha informat que el CatSalut ha fet un estudi de la situació de les unitats clíniques del dolor de tot Catalunya i posteriorment s'ha treballat per definir una cartera de serveis definitiva d'aquestes unitats; establir mecanismes de coordinació entre l'atenció primària i les unitats del dolor hospitalàries, i definir criteris d'avaluació de l'activitat.</p> <p>Per conèixer més detalls sobre l'estudi fet, quina és exactament la situació de cadascuna de les unitats clíniques del dolor hospitalàries i quines són les mesures en què treballem per reduir les demores existents i millorar la qualitat assistencial, hem obert aquesta actuació d'ofici.</p>
<p>AO 00019/2024</p> <p>Finalitzada</p>	<p>Rebuig de mostres de sang per analitzar</p>
<p>Objecte</p> <p>Consideracions i recomanacions</p>	<p>S'han rebutjat milers de mostres de sang després que han passat més de quaranta-vuit hores sense que s'hagin analitzat. Arran de la vaga dels tècnics de laboratori, només s'analitzen les mostres urgents, les relacionades amb oncologia i les que siguin inajornables, en compliment dels serveis mínims determinats pel Departament d'Empresa i Treball. Obrim aquesta actuació d'ofici per analitzar el cas.</p> <p>En cap cas es qüestiona el dret de vaga que tenen els treballadors. La nostra intervenció se centra exclusivament en la situació amb què es troben els pacients. Entenem que estem parlant d'analítiques que poden esperar perquè, si no fos així, caldria fer-les i analitzar-les.</p> <p>Recomanem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Informar els pacients que no es pot garantir que les extraccions que es facin ara es puguin arribar a analitzar. ☒ Ajornar les visites vinculades als resultats.
<p>Tancament</p>	<p>El Departament de Salut informa que es van enviar SMS als pacients que tenien programada una analítica, i que se'ls va advertir que la prova es podia veure afectada per la vaga dels professionals.</p>

AO 00030/2024

Críteris per accedir a una vasectomia amb càrrec al CatSalut**En tramitació****Objecte**

Arran de la queixa 124/2023, veiem que no hi ha un protocol comú per accedir a una vasectomia amb càrrec a fons públics i que cada centre hospitalari (o zona) ha consensuat els críteris que ha considerat adequats per fer la intervenció. Tanmateix, els usuaris del CatSalut, amb independència del centre en què són atesos, han de poder accedir a les prestacions sanitàries amb les mateixes condicions. Vista la situació, es considera convenient obrir aquesta actuació d'ofici per esbrinar quins són els críteris que empra cada centre hospitalari.

AO 00039/2024

Reorganització de contingents en atenció primària i tractament de les sol·licituds de retorn**En tramitació****Objecte**

Davant la necessitat de reorganitzar els contingents per diferents causes, es produeixen canvis de metge o metgessa de família, d'ofici, sense que ho hagin demanat les persones afectades. Ja fa anys que es reben queixes perquè aquests canvis no es comuniquen; perquè els membres d'una mateixa família passen ser atesos per diferents professionals; o perquè fa anys que les visita el mateix professional i tenen establerta una relació de confiança teixida al llarg dels anys, entre d'altres.

A més, quan les persones demanen que se les torni a assignar al professional anterior, se'ls denega en aplicació de la instrucció del CatSalut que regula la lliure elecció d'equip d'atenció primària i de professionals, concretament pel punt de la instrucció que preveu denegar un canvi quan ja s'hagi canviat d'EAP en l'any immediatament anterior.

Sense qüestionar la facultat d'organització de l'Administració, hem considerat oportú obrir una actuació d'ofici per examinar més a fons i amb caràcter més general aquesta situació.

AO 00040/2024

Procediment de validació de la incapacitat temporal**En tramitació****Objecte**

Arran d'algunes queixes, s'ha detectat que pot haver-hi incidències en el sistema establert entre els centres d'atenció primària i l'Institut Català d'Avaluacions Mèdiques (ICAM), quan cal que l'ICAM validi una baixa mèdica. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.

AO 00119/2024

Organització de l'assistència sanitària de l'estiu 2024**En tramitació****Objecte**

Des de l'Institut Català de la Salut, s'ha donat ordre de no contractar personal de substitució i de no renovar contractes a l'estiu. A l'efecte d'examinar quin és l'impacte que aquestes mesures tindran en l'accés de les persones a l'atenció sanitària, s'obre una actuació d'ofici.

AO 00128/2024

Programa de detecció precoç del càncer de mama**En tramitació****Objecte**

El novembre de 2022, la Unió Europea va proposar ampliar els límits d'edat en el cribratge de càncer de mama a dones d'entre quaranta-cinc i setanta-quatre anys, i va demanar als estats membres que avaluessin les seves disposicions nacionals i regionals per propiciar l'aplicació oportuna i efectiva de les directrius actualitzades. Després de gairebé dos anys, Catalunya encara no ha modificat l'edat de les dones objecte de cribratge. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar-ho.

AO 00131/2024

Llistes d'espera per a reconstrucció mamària**En tramitació****Objecte**

Recentment, s'ha inclòs la reconstrucció de mama entre les intervencions amb un termini d'espera garantit i obrim aquesta actuació d'ofici per interessar-nos per la situació de les persones actualment pendents d'aquesta intervenció.

AO 00146/2024

Agressions al personal de l'Hospital Doctor Josep Trueta de Girona**En tramitació****Objecte**

Per la revetlla de Sant Joan, un grup nombrós de familiars de les persones ateses al Servei d'Urgències de l'Hospital Doctor Josep Trueta de Girona pel tiroteig que hi va haver a la ciutat, van intentar accedir a l'hospital per la força, amb agressions físiques i verbals, i amenaces de mort al personal. S'obre aquesta actuació per examinar el protocol de seguretat establert i la seva aplicació en aquest cas concret.

AO 00147/2024

Agressions al personal de l'Hospital de Terrassa**En tramitació****Objecte**

El 26 de juny, un grup de persones va irrompre al Servei d'Urgències i l'Àrea de Parts de l'Hospital de Terrassa, hi van causar destrosses materials i van agredir diversos treballadors, que van acabar amb lesions físiques i psicològiques. S'obre actuació per examinar el protocol de seguretat establert i la seva aplicació en aquest cas concret.

AO 00171/2024

Diagnòstic d'espectre autista en persones adultes**En tramitació****Objecte**

La ciutadania té dret a obtenir els informes de salut sobre l'estat de salut, malaltia i assistència prestada a la persona inclosa en la prestació sanitària pública i d'acord amb el contingut de la història clínica. Amb caràcter general, els professionals sanitaris del sistema sanitari públic tenen l'obligació d'emetre els informes esmentats, tret dels casos en què no existeix aquesta obligatorietat.

Arran d'una queixa (6917/2024) en què una persona va haver de recórrer al sistema de salut privat per rebre diagnòstic de trastorn d'espectre autista i l'informe corresponent perquè el professional de psiquiatria del sistema públic referent no li ho va voler fer, es proposa obrir aquesta actuació d'ofici per tenir més informació sobre aquest assumpte.

AO 00177/2024

Llistes d'espera per a intervencions de cirurgia instrumentada del raquis a l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta**En tramitació****Objecte**

El temps que ha d'esperar una persona per accedir a una cirurgia instrumentada del raquis a l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta és molt considerable, i es troba molt allunyat del termini de referència d'un any establert pel Departament de Salut. Obrim aquesta actuació d'ofici per conèixer amb més detall quines són les causes i en quines mesures treballa l'Administració sanitària (més enllà del centre) per continuar rebaixant els terminis.

AO 00182/2024

Atenció socio sanitària**En tramitació****Objecte**

S'inicia un estudi sobre els centres d'internament que conformen la xarxa d'atenció intermèdia i s'obre aquesta actuació d'ofici per donar cabuda a les diferents actuacions previstes.

AO 00186/2024

Mampares dels banys del Pius Hospital de Valls**En tramitació****Objecte**

Una persona ens ha comunicat un incident amb conseqüències fatals per culpa de la mampara fixa de vidre de la dutxa del bany de l'habitació on estava ingressat el seu pare al Pius Hospital de Valls. Per culpa de la mampara, no el podien treure del bany perquè no hi cabia la grua per aixecar-lo. Van trigar fins a dues hores per treure'l i, minuts després, va morir. Els elements del bany (especialment la mampara) poden estar disposats de manera que comprometin la seguretat dels pacients i obrim una actuació d'ofici per examinar-ho i per comprovar si es tracta d'un bany accessible.

AO 00195/2024

Desproveïment de fàrmacs per al trastorn de dèficit d'atenció i hiperactivitat (TDAH)**En tramitació****Objecte**

Es detecten problemes de subministrament de la medicació que tenen prescrita moltes persones per al TDAH. S'obre aquesta actuació d'ofici per examinar amb més detall aquesta problemàtica amb especial atenció a les possibles alternatives dels pacients mentre no es regularitzi el subministrament.

AO 00215/2024

Els espais físics en l'atenció a la salut reproductiva**En tramitació****Objecte**

A les urgències de l'edifici de maternitat de la Vall d'Hebron, s'atén en el mateix espai dones que han tingut un avortament i dones que acaben de donar a llum. En vista que la situació emocional és radicalment oposada, obrim aquesta actuació d'ofici per examinar amb més deteniment aquest assumpte, també respecte de la resta de centres hospitalaris.

AO 00217/2024

Urgències pediàtriques en atenció primària**En tramitació****Objecte**

La Plataforma en Defensa de la Sanitat Pública de Terrassa, Marea Blanca, ens ha exposat que no s'ofereix un servei d'urgències pediàtric en l'àmbit de l'atenció primària a Terrassa i la seva àrea d'influència, malgrat la resposta del CatSalut en el sentit que estan garantides les urgències. Proposem obrir aquesta actuació d'ofici per examinar aquest assumpte amb més deteniment.

AO 00218/2024

En tramitació

Instrucció del Departament de Salut sobre la prescripció d'absorbents per a la incontinència

Hem rebut algunes queixes sobre la dificultat de complir la instrucció del Departament de Salut sobre la prescripció d'absorbents per a la incontinència. D'acord amb la instrucció, les absorbents es prescriuen mitjançant recepta i requereixen de visat d'inspecció. A l'àmbit del SISCAT, les prescripcions que superin quatre al dia o una de nit s'han de justificar i validar.

Objecte

La necessitat d'absorbents l'hem constatat en residències per a la tercera edat: segons un estudi fet internament, un 51 % dels residents requereix més de cinc absorbents diaris. En realitat, el fet que la majoria dels residents no pugui anar de manera autònoma al lavabo, juntament amb l'escassetat de personal d'aquests centres, fa que necessitin portar absorbents.

La manca d'absorbents provoca infeccions urinàries i també provoca que els centres residencials sol·licitin el número màxim per a tots els residents, en necessitin o no, i després es reparteixin amb la resta, o que se cerquin vies alternatives (donacions, la mateixa família del resident...). En darrer cas, el centre assumeix els costos dels absorbents de més que es necessiten.

Proposem obrir aquesta actuació d'ofici per valorar si la instrucció del Departament de Salut s'adapta a les necessitats de les persones grans, especialment d'aquelles que es troben en centres residencials amb un alt grau de dependència.

Seguretat ciutadana i justícia

AO 00001/2024	Protesta del personal del Centre Penitenciari Ponent per la situació del centre
Finalitzada	
Objecte	<p>Ens assabentem de la protesta d'un grup de personal funcionari i treballador del Centre Penitenciari de Ponent per les recents agressions que han patit. Sembla que hi ha hagut casos de violència física i sexual i que la plantilla demana solucions a l'Administració. A més, és el centre més antic de Catalunya i té mancances importants en diferents àmbits, sobretot pel que fa al personal. Amb l'actuació d'ofici, demanarem informació sobre les agressions que s'han produït el darrer any i, específicament, sobre l'agressió sexual a una funcionària i altres intents d'agressió sexual. Estudiarem, també, si la dotació de personal de vigilància al centre i el dimensionament és adequat al nombre i el perfil de la població reclusa.</p>
AO 00021/2024	Identificació dels agents de Mossos d'Esquadra en funcions d'ordre públic
Finalitzada	
Objecte	<p>El 30 de gener d'enguany, aquesta institució ha incoat l'expedient d'actuació d'ofici perquè diferents organitzacions en defensa dels drets humans han constatat que, fins a vuit ocasions, els agents encarregats de l'ordre públic no anaven correctament identificats amb el número operatiu policial (NOP) a la part posterior de l'armilla.</p>
Consideracions	<p>La Instrucció núm. 16/2014, de 4 de setembre, va fixar les característiques tècniques del NOP dels agents adscrits a la Brigada Mòbil (BRIMO) i a les àrees regionals de recursos operatius (ARRO).</p> <p>La Instrucció núm. 8/2020, de 16 d'octubre, sobre l'establiment del NOP a la BRIMO i a les ARRO, va determinar un salt important, atès que es va augmentar la visibilitat del NOP, tant a la part davantera com posterior de l'armilla, com als laterals del cas d'ordre públic.</p> <p>El fet que els agents policials no estiguin degudament identificats en funcions d'ordre públic és un incompliment greu de la normativa.</p>

Recomanacions	<p>☑ Adoptar les mesures per complir amb la normativa vigent pel que fa a la identificació dels agents policials en funcions d'ordre públic.</p> <p>☑ Donar les ordres oportunes perquè, en el termini més breu possible, se m'informi sobre el compliment de la normativa d'identificació dels agents policials per part dels agents de la BRIMO i de les ARRO; si hi ha hagut algun canvi en la normativa sobre identificació dels agents de la BRIMO i les ARRO en funcions d'ordre públic, i per què en les dates informades i fotografies annexes els agents no duïen correctament les identificacions.</p>
Tancament	<p>La Direcció General de la Policia facilita la informació demanada i no s'observen indicis o signes d'actuació irregular de l'Administració. Ha quedat acreditat que els agents de la BRIMO i les ARRO van identificats amb les targetes d'identificació professional (TIP) a les armilles antibales i amb el NOP visible als laterals dels cascos i, els efectius d'unitats de seguretat ciutadana només porten identificació TIP a les armilles, però no disposen de NOP.</p> <p>Cal insistir, però, en la necessitat d'una identificació visible fàcilment per garantir el dret a la defensa de la persona que pugui veure's perjudicada en una eventual actuació amb agents.</p>
AO 00027/2024 En tramitació	Presumpte homicidi en el Centre Penitenciari Brians 1
Objecte	<p>En data 13 de febrer de 2024, aquesta institució ha incoat l'expedient d'actuació d'ofici 27/2024 per estudiar i valorar el presumpte homicidi en el Centre Penitenciari Brians 1 ocorregut el dia 10 de febrer de 2024. Un intern va aparèixer mort, presumptament per l'agressió del company de cel·la.</p>

AO 00028/2024	Agressió al cap de la infermeria del centre penitenciari Lledoners
Finalitzada	
Objecte	<p>El 14 de febrer de 2024, un intern ingressat a la infermeria del Centre Penitenciari Lledoners va agredir físicament el cap de la infermeria. Sembla que l'intern presentava un alt risc de violència intrainstitucional i que l'agressió ha estat greu. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.</p>
Tancament	<p>La Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima facilita la informació corresponent i no observem indicis o signes d'actuació irregular per part de l'Administració penitenciària. Ha quedat acreditat que es van adoptar les mesures oportunes per garantir la seguretat i el restabliment de l'ordre regimental, a més de facilitar tot el suport jurídic a la víctima, a l'efecte que pugui iniciar les accions legals que estimi oportunes.</p>
AO 00041/2024	Mort d'una treballadora del Centre Penitenciari Mas d'Enric
En tramitació	
Objecte	<p>Davant de la mort de la cuinera del Centre Penitenciari Mas d'Enric després de l'atac d'un intern que sembla que després es va suïcidar, obrim una actuació per obtenir informació sobre aquesta mort violenta. Sembla que s'ha obert una investigació judicial i una d'interna per aclarir les circumstàncies dels fets. Sens perjudici de la informació reservada i del procediment judicial, es considera oportú demanar obrir aquesta actuació d'ofici.</p>

AO 00042/2024	Agressió d'un intern a personal funcionari del Centre Penitenciari Quatre Camins
Finalitzada	
Objecte	<p>Arran tenir coneixement d'un incident regimental al Centre Penitenciari (CP) Quatre Camins, el proppassat dia 13 de març, en què segons els mitjans un intern hauria agredit greument cinc funcionaris del centre, es considera oportú obrir una actuació d'ofici per tenir més informació sobre les circumstàncies de com va tenir lloc l'agressió, entre altres qüestions.</p>
Tancament	<p>La Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Victima facilita la informació corresponent i no observem indicis o signes d'actuació irregular per part de l'Administració penitenciària. La trajectòria de l'intern porta a considerar que el risc de conductes violentes intrainstitucionals és elevat. Havia estat en reiterades ocasions en el Departament d'Atenció Especialitzada (DAE); la darrera, coordinada entre l'Equip Multidisciplinari del CP Mas d'Enric i el de Quatre Camins.</p> <p>És evident la dificultat de treballar i intervenir amb perfils tan complexos, amb múltiples indicadors de vulnerabilitat, tant des del vessant psicològic i psiquiàtric com social. Requereixen un treball i una coordinació continua per parts dels diferents serveis afectats. Donem per closes, doncs, les nostres actuacions.</p>

AO 00044/2024

Finalitzada

Possibles drets afectats en el marc de protestes del personal funcionari de presons**Objecte**

Arran de la mort violenta d'una treballadora al Centre Penitenciari Mas d'Enric, el personal funcionari de presons duu terme una sèrie d'accions reivindicatives. La institució del Síndic de Greuges condemna els fets i lamenta profundament la pèrdua. A més, la protesta és un dret legítim i un mecanisme essencial per assolir canvis. Amb tot, les accions reivindicatives en cap cas han d'impedir l'exercici dels drets que tenen les persones privades de llibertat i de la resta de treballadors que volen accedir al seu lloc de treball. Per tant, s'ha de vetllar per garantir els mínims necessaris per al funcionament de les institucions penitenciàries en una situació molt complicada.

El bloqueig a les presons ha obligat a anul·lar judicis i altres tràmits més; ha impedit l'exercici del dret a la defensa per part dels professionals de l'advocacia; ha impedit que altres treballadors/es puguin accedir al seu lloc de treball; la cancel·lació de visites familiars i en general, està afectant la vida de la població reclusa que es troben que no poden sortir a fer les activitats/feina diària i que ha fet i fa que durant moltes hores els reclusos no puguin sortir de les seves cel·les.

Per tot això, i amb la confiança que s'estableixi un diàleg entre els sindicats dels funcionaris de presons i el Govern, es considera oportú obrir una actuació d'ofici per conèixer l'abast de l'afectació als drets fonamentals de les persones privades de llibertat i altres persones afectades. En el marc d'aquesta actuació es demana informació a la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima. Alhora, la síndica recorda mitjançant comunicat de premsa el paper de la institució com a defensora dels drets de les persones, fa una crida al diàleg i es posa a disposició de les parts per trobar una solució pacífica al conflicte.

Tancament

És la primera vegada que un treballador/a de l'àmbit penitenciari és mort per una persona presa en els quaranta anys de l'assumpció de les competències en matèria penitenciària per part de la Generalitat de Catalunya. És comprensible la indignació i la inquietud del personal treballador dels centres penitenciaris i el legítim dret de protesta, però les protestes no poden vulnerar els drets de les persones internes.

Un cop estudiada la situació, es conclou que l'actuació de l'Administració va ser adequada i va respondre amb els mitjans que tenia al seu abast per abordar la situació de bloqueig dels centres penitenciaris que es va trobar sense avís i sense cap comunicació formal de convocatòria de vaga, com preveu la normativa aplicable.

<p>AO 00047/2024</p> <p>Finalitzada</p>	<p>Baralla multitudinària en el Centre Penitenciari Ponent</p>
<p>Objecte</p>	<p>El 19 de març de 2024, una baralla multitudinària entre interns del mòdul residencial 3 del Centre Penitenciari Ponent va acabar amb quatre funcionaris ferits (un amb baixa mèdica) i vuit interns en situació d'aïllament provisional.</p> <p>Malgrat desconèixer les causes de la baralla entre interns, el clima de crispació dins de les presons catalanes ha augmentat recentment, especialment amb el bloqueig d'accés als centres que, en el cas del Centre Penitenciari Ponent, va provocar que més de 625 interns no poguessin sortir de les seves cel·les i fer vida ordinària.</p> <p>Per això, obrim aquesta actuació d'ofici per demanar informació sobre els fets i les mesures adoptades a la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima.</p>
<p>Tancament</p>	<p>La Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima informa sobre els fets i posa en relleu totes les actuacions de l'Administració penitenciària des que es van conèixer els fets. Es van adoptar les mesures oportunes per garantir la seguretat dels interns involucrats en els fets i es va restablir l'ordre regimental sense que es donessin altres incidències rellevants. Vista la informació, doncs, tanquem l'expedient.</p>
<p>AO 00048/2024</p> <p>En tramitació</p>	<p>Accés de la defensa al contingut íntegre de l'atestat policial</p>
<p>Objecte</p>	<p>En el marc de les visites de l'Equip de Treball del Mecanisme Català per a la Prevenció de la Tortura (MCPT), se'ns informa que als lletrats i lletrades que es personen a les dependències policials per assistir persones detingudes tan sols se'ls lliura el formulari "N01. Acta de drets del detingut". Demanen, però, tenir accés a tots els elements i documents que en justifiquen la detenció. A més, a alguns representants legals, en l'assistència a comissaria, no se'ls permet accedir físicament a les seves actuacions i ho consignen com a denúncia en el moment de la declaració de la persona detinguda.</p> <p>L'MCPT ha reiterat que la Direcció General de la Policia ha de fer una interpretació de l'article 520 de la Llei d'enjudiciament criminal que sigui conforme a la Directiva 13/2012 de la UE. Amb les cauteles necessàries per salvaguardar el secret de sumari i protegir les víctimes i els testimonis, cal donar accés a la defensa de la persona detinguda al contingut íntegre de l'atestat policial (no només a informació sobre els motius de la detenció).</p> <p>Vista la situació, es considera oportú obrir una actuació d'ofici per demanar informació a la Direcció General de la Policia.</p>

AO 00078/2024

Perfil de les persones detingudes en centres penitenciaris**Finalitzada****Objecte**

La institució del Síndic de Greuges és coneixedora que més del 50 % dels interns en centres penitenciaris són estrangers, tot i que la població estrangera a Catalunya no supera el 17 %. Aquesta sobrerrepresentació és difícil d'explicar sense caure en estereotips i prejudicis, especialment quan es vincula a la població immigrada amb la delinqüència.

Amb aquesta actuació d'ofici es pretén analitzar si el comportament del conjunt del sistema penal pot explicar-la presència més gran de persones estrangeres a les presons. Aquesta recerca s'estén únicament a les detencions de l'any 2023.

Tancament

La Direcció General de la Policia facilita les dades que es van sol·licitar i no detectem irregularitats, per la qual cosa, donem per finalitzades les nostres actuacions.

AO 00107/2024

Irregularitats denunciades als centres penitenciaris**En tramitació****Objecte**

Arran de la reunió mantinguda amb un funcionari de presons del CP Puig de les Basses, hem estat coneixedors de la manca de protocols d'actuació en els casos en què un intern/a calí foc a la cel·la. També se'ns ha informat sobre les condicions de les cel·les que es fan servir quan hi ha sospites d'entrada de droga al centre, a banda d'altres elements disruptius que tindrien lloc als centres. Obrim una actuació d'ofici per demanar informació sobre aquestes qüestions a la Secretaria de Mesures Penals i estudiar el cas.

AO 00112/2024

Salvament i socorrisme a les platges catalanes**Finalitzada****Objecte**

La Plataforma SOS SOCORRISTES denuncia la presumpta inactivitat del Govern de la Generalitat de Catalunya per garantir la seguretat dels banyistes i socorristes a les platges catalanes. Asseguren que no hi ha una regulació específica de la figura del socorrista i de les seves funcions, i això es concreta en una temporalitat insuficient dels serveis de socorrisme i salvament en platja i en manca de recursos especialitzats, alhora que hi ha una insuficient infraestructura en els operatius de salvament. A més, les condicions laborals no són les adequades. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar la situació.

Tancament

Per la informació facilitada per l'Administració constatem que la Direcció General de Relacions Laborals, Treball Autònom, Seguretat i Salut Laboral es va reunir amb SOS SOCORRISTES i la UGT el maig de 2024. L'Administració es va comprometre a crear un document amb recomanacions, recull de bones pràctiques i normativa per als professionals de la vigilància, salvament i socorrisme aquàtic en l'entorn de les platges. Pel que fa als riscos laborals, no existeix normativa (ni estatal ni autonòmica) específica relacionada amb aquesta activitat.

L'Associació Catalana de Municipis demana un pla formatiu per als treballadors i socorristes de salvament i seguretat a cada platja, exigible a cada empresa adjudicatària. A més, proposa un document de mínims per a l'equipament en mitjans materials i d'equipament personal, mitjans auxiliars, manteniment preventiu i correctiu. Es proposa elaborar un pla de treball que inclogui l'avaluació de riscos psicosocials i exigències mínimes pel que fa a jornada, horari, rotació, relleus, que sigui una condició necessària per a les empreses en la licitació o en el contracte.

Vistes les actuacions fetes i la preocupació mostrada pel Departament en relació amb la matèria, donem per finalitzades les nostres actuacions.

AO 00132/2024

Finalitzada

Denúncies per actuacions irregulars o delictives del cos de Mossos d'Esquadra**Objecte**

En una reunió del Consell Assessor del Mecanisme Català per a la Prevenció de la Tortura, se suggereix que seria interessant demanar dades per conèixer les possibles vulneracions de drets humans comeses per agents policials. Es va decidir que s'obriria una actuació d'ofici per demanar-les a la Direcció General de la Policia (DGP). Així mateix, es va acordar obrir altres actuacions per demanar les mateixes dades a la GUB i a la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima.

Tancament

La DGP va transmetre les dades sol·licitades i valorem molt positivament la previsió de publicar al portal de dades obertes de la Generalitat de Catalunya algunes de les dades facilitades: els expedients disciplinaris incoats a agents de la PG-ME i les informacions reservades obertes. De fet, considerem que no hi hauria d'haver cap inconvenient per publicar la resta de dades de l'informe, en lloc d'esperar a obtenir-les per mitjà de les preguntes parlamentàries corresponents. Demanem que es prengui en consideració la publicitat de la resta de dades disponibles.

Finalment, pel que fa a les dades sobre els agents condemnats respecte als quals s'indica que la DGP no disposa d'aquesta informació, llevat que els jutjats respectius comuniquin a la PGME la seva resolució, considerem que independentment que existeixi o no aquesta comunicació, la policia hauria de fer igualment el seguiment judicial corresponent. Per això, demanem que es reconsideri aquesta manera de procedir i que es faci el seguiment de la informació dels procediments judicials en tots els casos.

AO 00133/2024	Denúncies per actuacions irregulars o delictives de la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB)
Finalitzada	
Objecte	En una reunió del Consell Assessor del Mecanisme Català per a la Prevenció de la Tortura, se suggereix que seria interessant demanar dades per conèixer les possibles vulneracions de drets humans comeses per agents policials. Es va decidir que s'obriria una actuació d'ofici per demanar-les a la GUB.
Tancament	L'Àrea de Prevenció, Seguretat, Convivència i Règim Intern de la GUB va transmetre les dades sol·licitades i ho valorem molt positivament, igual que el compromís de recollir d'ara endavant les dades sobre els expedients disciplinaris incoats i resolts per inflicció de tortures, maltractaments o tractes inhumans o degradants. Un cop avaluada la informació tramesa i com a compromís ferm amb el principi de transparència, us demanem que valoreu publicar al portal de dades obertes de l'Ajuntament de Barcelona les dades relacionades amb el contingut d'aquesta actuació d'ofici.
AO 00135/2024	Denúncies per actuacions irregulars del personal funcionari de presons
En tramitació	
Objecte	En una reunió del Consell Assessor del Mecanisme Català per a la Prevenció de la Tortura, se suggereix que seria interessant demanar dades per conèixer les possibles vulneracions de drets humans comeses per agents policials. Es va decidir que s'obriria una actuació d'ofici per demanar-les a la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima.

AO 00179/2024

Finalitzada

Incidències i manca d'actuació municipal en un centre d'atenció i seguiment (CAS) a les drogodependències**Objecte**

La institució ha tingut coneixement de les incidències que provoquen els usuaris del CAS del carrer Portal Nou, 2, de Barcelona, en relació amb l'ocupació de l'espai públic, relacions entre elles, molèsties a comerciants i veïns de la zona i generació de brutícia. A vegades, els mateixos professionals del CAS han de sortir al carrer i posar fi als diferents conflictes, malgrat no estar habilitats per fer-ho. Segons informacions recents, l'augment de la conflictivitat pot tenir origen en una possible vaga encoberta dels agents de la Guàrdia urbana de Barcelona (GUB), la presumpta desaparició de l'operatiu mirall (intervenció GUB i serveis de neteja), i poca presència de GUB estàtica, en hores d'afluència al CAS. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.

Tancament

L'Administració informa que els agents de la Guàrdia Urbana han fet les seves funcions de forma exemplar, sempre dins de la dinàmica de control dels diferents espais del barri.

AO 00206/2024

En tramitació

Procediment d'accés, suspensió i extinció de la relació laboral especial penitenciària en els centres penitenciaris de Catalunya

Objecte

Arran de l'aprovació de la nova Circular 2/24, sobre el procediment d'accés, suspensió i extinció de la relació laboral especial penitenciària en els centres penitenciaris de Catalunya, s'han rebut queixes de professionals, entitats de defensa dels drets humans, interns i familiars d'interns: demanen que retirin la circular per les conseqüències que ha tingut. Des que es va aprovar, l'Administració ha extingit la relació laboral amb molts interns que treballaven als centres penitenciaris pel delicte comès. Es proposa estudiar i avaluar la circular esmentada per mitjà d'aquesta actuació d'ofici.

Consideracions i recomanacions

Aquesta institució és del parer que elaborar normes de caràcter general davant de situacions puntuals, per greus i tràgiques que siguin, no produeix els millors resultats. En aquest cas, l'efecte combinat d'ampliar la relació de llocs de treball considerats com a perillosos, juntament amb la inclusió de requisits d'accés que no tenen empara legal, amb efectes retroactius, té per efecte una restricció excessiva del dret al treball, en el marc del tractament, de les persones privades de llibertat.

D'acord amb les consideracions efectuades, recomanem al Departament de Justícia:

- Revisar la Circular 2/2024 per adequar-la al principi d'individualització del tractament penitenciari i als termes del Reial decret 782/2001.
- Reconsiderar cas per cas els cessaments que s'han produït per l'aplicació de la Circular i, si escau, restituir les persones internes en els seus llocs de treball.

AO 00223/2024

En tramitació

Els suïcidis als centres penitenciaris de Catalunya

Objecte

La institució del Síndic de Greuges vol analitzar quina prevenció i intervenció s'està fent a les presons catalanes per reduir els suïcidis. Ens consta que el Departament de Justícia ha adoptat mesures per reduir els suïcidis a la presó, però a fi de saber davant quina realitat ens trobem, obrim aquesta actuació d'ofici.

Serveis socials

AO 00005/2024	Accés dels escúters per a persones amb mobilitat reduïda en el transport públic
Finalitzada	<p>La institució del Síndic de Greuges sovint rep queixes de persones amb discapacitat física que utilitzen diàriament un vehicle tipus escúter i que exposen dificultats o impediments per accedir als autobusos de la xarxa de transport públic. Fins ara, l'accés dels escúters de mobilitat al transport públic es permetia de forma provisional i limitada a l'àmbit metropolità gràcies a uns convenis de col·laboració del 2017.</p> <p>Obrim aquesta actuació d'ofici per vetllar pel desplegament normatiu del Codi d'accessibilitat, de manera que es compleixi la normativa d'accessibilitat i es garanteixin els drets de les persones amb discapacitat a accedir al transport públic a tot el territori de Catalunya.</p>
Objecte	<p>El Departament de Drets Socials ha informat que preveu que la nova ordre de registre de vehicles habilitats, que ha de desenvolupar les indicacions del Codi d'accessibilitat de Catalunya, entri en vigor durant l'any 2025.</p>
Tancament	<p>El Departament de Drets Socials ha informat que preveu que la nova ordre de registre de vehicles habilitats, que ha de desenvolupar les indicacions del Codi d'accessibilitat de Catalunya, entri en vigor durant l'any 2025.</p>
AO 00008/2024	Servei d'assistència personal de l'Ajuntament de Barcelona
En tramitació	<p>L'assistència personal és un recurs valuós per fer efectiu el dret de les persones amb discapacitat a viure de forma independent i a participar en la comunitat en els termes que reconeix la Convenció de Nacions Unides sobre els drets de les persones amb discapacitat.</p>
Objecte	<p>L'Ajuntament de Barcelona, mitjançant l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, presta aquest servei des de fa més de deu anys a persones amb discapacitat o en situació de dependència. Algunes persones beneficiàries d'aquest servei, però, han posat de manifest que darrerament el nombre d'hores de servei a què poden accedir s'ha anat reduint, perquè els salaris i costos del servei han augmentat i el pressupost municipal destinat a aquest servei no s'ha anat incrementant de manera suficient.</p> <p>Amb la finalitat d'estudiar aquest assumpte, conèixer el funcionament i l'evolució del servei i les previsions de l'administració municipal sobre aquest servei, proposem aquesta actuació d'ofici.</p>

AO 00017/2024

Temps d'espera per a la valoració de la situació de dependència**En tramitació**

L'atenció adequada a les necessitats de les persones en situació de dependència, que constitueix una part essencial de les polítiques socials, s'articula mitjançant el procediment derivat de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència. Per accedir a les prestacions de servei i econòmiques que recull la Llei, cal tenir el reconeixement oficial de la situació de dependència en algun dels graus establerts per, posteriorment, determinar els serveis o les prestacions que pertocuen a cada persona.

Objecte

En el darrer trimestre de 2023, el temps d'espera mitjà entre la sol·licitud de grau i la resolució de grau era de 177 dies, mentre que, segons les instruccions dictades pel Departament, aquesta valoració s'hauria de fer en un termini màxim de tres mesos. En algun territori, com és el cas del Camp de Tarragona, aquest temps d'espera pot ser encara superior.

Amb la finalitat de conèixer amb detall la situació existent actualment als diversos equips de valoració, les mesures posades en marxa i les previstes pel Departament per reduir aquest temps d'espera i valorar possibles millores, s'inicia aquesta actuació d'ofici.

AO 00023/2024

Reducció del complement de les pensions no contributives**Finalitzada****Objecte**

Les pensions no contributives (PNC) són les pensions de jubilació i invalidesa, dins el sistema de la Seguretat Social, per a les persones que no disposin de prou recursos per subsistir i no puguin acollir-se a les pensions de caràcter contributiu. La Generalitat de Catalunya reconeix una prestació permanent destinada a complementar la PNC per a les persones que no es poden incorporar al món laboral. La percepció d'aquest complement està vinculada a la percepció de la PNC de jubilació o d'invalidesa, i el 2024 la quantia màxima és de 112,88 euros mensuals.

Darrerament, hem rebut diverses queixes de persones a les quals se'ls ha reduït l'import del complement de la PNC sense cap avís o notificació prèvia i sense informar-los dels motius d'aquesta reducció. Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.

Tancament

El Departament de Drets Socials exposa que ha anat enviant cartes informatives a tots els beneficiaris de la prestació complementària per informar-los dels motius de la reducció de la prestació, de l'aprovació del Decret llei d'increment de l'indicador de renda de suficiència (IRSC) i de la regularització de l'import de la seva prestació d'acord amb el nou IRSC vigent.

AO 00043/2024

En tramitació

Reclamació judicial de la pensió d'aliments o compensatòria per tenir dret a la renda garantida de ciutadania

La renda garantida de ciutadania, creada per la Llei 14/2017, del 20 de juliol, és una prestació que té com a finalitat assegurar els mínims per a una vida digna a les persones que es troben en situació de pobresa.

Objecte

La Llei estableix els requisits per tenir-hi accés, i n'exclou les persones que no han interposat una reclamació judicial per obtenir la pensió d'aliments o compensatòria si hi tenen dret. Aquest requisit ha estat matisat pel Decret 55/2020, que exceptua les dones que acreditin ser víctimes de violència masclista en els àmbits de la parella o la família.

S'ha constatat que, a la pràctica, s'exigeix que la reclamació judicial s'hagi presentat en el moment de sol·licitar la prestació, i el Departament de Drets Socials ha mantingut el criteri que aquesta condició s'ha de donar en el moment de la sol·licitud. A parer d'aquesta institució, però, aquesta interpretació és restrictiva i seria convenient aplicar un criteri diferent, més favorable a l'accés a la prestació i a assolir els objectius de reducció de les situacions de vulnerabilitat i de pobresa. Per tractar aquest assumpte, s'inicia aquesta actuació d'ofici.

AO 00051/2024

En tramitació

Aplicació del procediment per al reintegrament de prestacions indegudes de renda garantida de ciutadania

La renda garantida de ciutadania és una prestació destinada a atendre situacions de precarietat econòmica i té com a objecte assegurar els mínims d'una vida digna a les persones i a les unitats familiars que es troben en situació de pobresa. La normativa estableix l'obligació de reintegrar la prestació en cas que s'hagi percebut indegudament i aquesta és una situació que es produeix sovint, pels canvis en les circumstàncies de les persones que obliguen a regularitzar les quanties abonades.

Objecte

S'ha pogut observar que el procediment que se segueix a la pràctica no sempre compleix les garanties que estableix el procediment administratiu, i es detecten mancances importants que afecten les persones interessades, sobretot quan es fa el reintegrament per compensació o descompte mensual de la prestació en vigor. Es planteja en aquest aspecte la conveniència d'introduir millores en la pràctica que s'està seguint per atendre més efectivament els drets de les persones i millorar la tasca de gestió administrativa.

Per tractar aquesta qüestió s'inicia aquesta actuació d'ofici.

AO 00087/2024

Tancament de l'alberg municipal de Badalona**En tramitació****Objecte**

Obrim l'actuació d'ofici per investigar el tancament de l'alberg municipal per a persones sense llar de Badalona, demanar informació a l'Ajuntament de Badalona i analitzar les solucions per a les persones que quedaran al carrer.

Posició de l'Administració

En el moment del tancament, Can Bofí donava servei a 36 usuaris registrats, tot i que la darrera nit, segons ens informa l'empresa responsable de la gestió del servei, en van pernoctar només 28. Els serveis específics per a persones sense llar (EAPSS) fan un seguiment de tots els usuaris: tres han marxat de la ciutat i sis disposen d'un recurs residencial temporal sense contracte. D'això es pot desprendre que la resta d'usuaris es troben sense recurs residencial, vivint al carrer o en assentaments de Badalona. Finalment, se'ns informa que s'està treballant en la licitació de recursos d'estada limitada i en un menjador municipal, sense més concreció.

Recomanacions

Licitat d'urgència, en un termini no superior a un mes, el servei de menjador municipal i els primers recursos residencials d'estada limitada. En el cas que aquesta licitació no sigui possible, en aquest termini, demanem que ens concreti quin és el temps previst per la licitació i la previsió de la posada en marxa dels esmentats recursos.

Informar-nos de si en algun altre espai o plaça pública de la ciutat, antics usuaris de Can Bofí han establert de manera continuada la seva presència.

Informar-nos de si algunes d'aquestes persones requereixen intervenció mèdica o hospitalària, amb l'objectiu d'adreçar-nos a les autoritats sanitàries competents.

AO 00098/2024

Informe sobre les residències per a la tercera edat i els reptes en l'atenció a la gent gran**En tramitació****Objecte**

L'objecte d'aquesta actuació d'ofici és recavar tota la informació necessària per elaborar un informe sobre l'atenció a la gent gran en els centres residencials del nostre país, i obrir el debat sobre l'atenció i la cura de la nostra gent gran, els seus drets i les noves polítiques públiques que l'han d'acompanyar. L'informe tindrà diversos apartats, i un dels més rellevants s'elaborarà a partir de la informació que recollirem de cada una de les prop de mil residències del país.

Consideracions

El Departament de Drets Socials ens ha anat facilitant tota la documentació sol·licitada fins ara. Tot i això, considerem procedent no tancar l'actuació d'ofici per si fos necessària qualsevol ampliació de dades o aclariment.

AO 00099/2024

Baixa dels empadronats a les seus de les ONG**En tramitació****Objecte**

Des del Registre General de l'Ajuntament de Barcelona s'estan enviant cartes que afirmen que ja no es pot empadronar ningú més en seus socials si no s'ofereix per a la persona un llit per dormir. Les persones registrades mitjançant aquest canal seran donades de baixa i, per continuar tenint accés a serveis bàsics com la sanitat, hauran de tornar a començar els tràmits per altres canals.

Consideracions

El padró municipal d'habitants és una prova de la residència de les persones en un municipi. Cada ajuntament s'encarrega de la creació, gestió i manteniment del padró, regulat per la Llei de bases de règim local i la Llei de protecció de dades.

L'empadronament dona accés a determinats drets (assistència sanitària pública o escolarització bàsica dels menors) i és un requisit per a la majoria dels tràmits relacionats amb la Llei d'estrangeria (reagrupament familiar, arrelament social, etc.). Per tant, la pèrdua de l'empadronament (encara que sigui transitòria) pot afegir major fragilitat a unes persones que ja tenen uns perfils d'especial vulnerabilitat.

La síndica de greuges de Catalunya no qüestiona el canvi de criteri/canal anunciat per l'Ajuntament, però sí que vetlla per garantir la protecció de totes les persones, especialment dels que presenten unes característiques d'especial vulnerabilitat.

Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar el cas.

Recomanacions

Garantir que en el trànsit de canal d'empadronament d'aquestes persones es minimitzi el risc que quedin desprotegides dels drets que es deriven de l'empadronament.

Oferir informació sobre diferents aspectes (termini de temps que s'ha avisat a les entitats, nombre de persones afectades, mesures adoptades...).

Valorar l'aplicació d'una moratòria en el calendari anunciat per inicis de juny abans de donar de baixa automàticament a les persones empadronades en seus socials. L'objectiu d'aquesta moratòria és garantir que cap persona quedi transitòriament desprotegida dels drets que van associats a l'empadronament.

AO 00114/2024

En tramitació

Intervenció dels serveis socials bàsics davant situacions de risc per a persones amb discapacitat en l'àmbit familiar

Aquesta institució ha tingut coneixement del cas d'una dona amb discapacitat i malaltia mental que va requerir la intervenció dels serveis socials bàsics davant la situació al nucli familiar i que es va sentir desatesa. Sembla que els serveis municipals no van donar credibilitat al seu relat sobre la situació d'abús, violència i tracte deficient que vivia en el nucli familiar.

Objecte

Les persones amb discapacitat intel·lectual i les persones amb malaltia mental són especialment vulnerables en situacions d'abús, i requereixen una atenció especialment intensa i especialitzada per part dels serveis socials bàsics i altres serveis per detectar i intervenir adequadament en aquests casos. Tenint en compte això, es considera oportú iniciar aquesta actuació d'ofici per conèixer els fets que s'han produït en aquest cas i les actuacions dutes a terme, i avaluar possibles propostes.

AO 00117/2024

En tramitació

Irregularitats a la residència de tercera edat Virgen de Montserrat

La institució del Síndic de Greuges de Catalunya està fent un estudi sobre l'atenció a la gent gran a Catalunya, especialment pel que fa a l'atenció residencial, però que no només se centrarà en l'atenció a les residències, sinó en com ha de ser el model d'atenció i els drets de les persones grans. Amb aquesta finalitat, i atesa la manca d'estudis i de dades, hem enviat un qüestionari a totes les residències de Catalunya. També hem volgut fer una anàlisi pràctica de la realitat i fer una "foto" actualitzada de com és l'atenció als centres residencials i, amb aquesta finalitat, un equip d'aquesta institució està visitant 50 residències.

Objecte

En visitar la residència de tercera edat Virgen de Montserrat, vam apreciar algunes disfuncions en el funcionament del centre i hem obert aquesta actuació d'ofici per demanar a la Direcció de Serveis del Departament de Drets Socials els informes d'inspecció (ordinaris i extraordinaris) des de l'any 2020 fins a l'any 2024, i especialment el darrer informe de maig de 2024.

Tancament

Referent als problemes en la climatització del centre, s'ha previst la substitució de la maquinària existent, amb una inversió d'1,5 milions d'euros, provinents del fons NextGenerationEU. Així mateix, i mentre durin les obres de substitució, s'ha previst la reparació del compressor que estava avariats, i l'existència de suficients recanvis en estoc per garantir-ne la continuïtat de funcionament a llarg termini en cas de noves avaries derivades de l'obsolescència dels equips. Igualment, també s'ha inclòs l'adquisició i la instal·lació de vinils tèrmics per a les façanes que donen en sentit sud, a fi d'evitar la pujada de la temperatura, fora els paràmetres de confort dins del centre, en períodes de llarga exposició social.

Els terminis previstos són entre l'any 2024 i l'any 2027, partint de la redacció de licitació del projecte amb l'aplicació dels terminis que requereix el compliment legal i normatiu. L'execució de les obres es farà entre la tardor de 2025 i principis de l'any 2026 per disposar del nou sistema de climatització de manera definitiva a l'estiu de l'any 2026.

Pel que fa a la contractació de nou personal, actualment el centre ja disposa d'un coordinador assistencial, i s'ha prioritzat la contractació urgent tant de la figura del responsable higienicosanitari com d'infermeres per als diferents torns.

D'acord amb aquesta informació, considerem que s'ha posat solució a les mancances detectades i s'ha desenvolupat un pla de millora, tant en l'àmbit d'infraestructures com de personal que, per les seves característiques, s'implantarà entre els anys 2024-2026. És per això que donem per finalitzades les nostres actuacions.

AO 00144/2024

En tramitació

Devolució d'ingressos indeguts en els procediments de renda garantida de ciutadania

La renda garantida de ciutadania (RGC) és una prestació destinada a atendre situacions de precarietat econòmica i té com a objecte assegurar els mínims d'una vida digna a les persones i a les unitats familiars que es troben en situació de pobresa. La normativa estableix que, en cas que s'hagi percebut indegudament l'RGC, és obligatori retornar la prestació i, darrerament, hi ha persones que han rebut requeriments de devolució en aquest sentit, de vegades amb quanties molt elevades.

Objecte

Aquests requeriments es poden fer, per exemple, quan la persona ha obtingut una altra prestació i s'ha produït una duplictat (és a dir, la persona ha estat beneficiària de dues prestacions incompatibles) o quan ha rebut un import total superior al que pertocaria.

El problema és que l'RGC s'adreça a persones en situació de vulnerabilitat econòmica i no sempre poden retornar les quantitats que se'ls reclamen. Per tractar aquesta qüestió, s'inicia aquesta actuació d'ofici.

Consideracions

La institució valora les previsions de la normativa reguladora de la prestació i la doctrina jurisprudencial en alguns casos de reintegrament de prestacions percebudes indegudament, així com la situació en què es poden trobar moltes persones afectades per aquestes circumstàncies.

☑ Dur a terme com més aviat millor les reformes legislatives i administratives pendents amb relació a la prestació de la renda garantida de ciutadania.

☑ Tenir en compte la situació que es genera quan les persones que es troben en situació de gran vulnerabilitat econòmica han de tornar una quantitat, que de vegades és molt elevada, i no poden fer-hi front.

Recomanacions

☑ Incorporar en la pròxima llei d'acompanyament dels pressupostos mesures que donin cobertura a l'actuació de l'Administració en la condonació del deute per ingressos indeguts a tots els titulars de la prestació que no hagin contribuït a l'error de l'Administració.

☑ Limitar la reclamació de retornar ingressos indeguts als dos mesos posteriors a la comunicació de la modificació en el cas de les persones que van comunicar la modificació dels seus ingressos.

☑ Prioritzar l'interès superior del menor i limitar la reclamació als tres mesos posteriors a la modificació efectiva dels ingressos en tots els casos en què les persones no hagin comunicat la modificació dels seus ingressos, amb independència del motiu de la modificació, si els beneficiaris tenen menors a càrrec.

Recomanacions

- ☑ Deixar sense efecte la reclamació tan bon punt se'n tingui coneixement en cas de defunció del beneficiari de la prestació.
- ☑ Adoptar mesures que minimitzin els efectes que pot suposar per a les persones i famílies afectades el retorn de les quanties reclamades, en la resta de casos.
- ☑ Escurçar significativament la periodicitat biennal de revisió i que no superi la periodicitat trimestral.
- ☑ Impulsar de manera immediata totes les reformes i millores necessàries per garantir una interoperabilitat efectiva entre els diversos organismes de l'Administració catalana, i accelerar els convenis amb altres administracions.
- ☑ Millorar de manera immediata la informació que es remet a les persones quan en una revisió es detecta que s'ha produït una percepció indeguda de la prestació, informar-los amb detall i de forma entenedora.
- ☑ Habilitar sistemes d'atenció directa a les persones interessades perquè puguin comunicar-se directament amb l'òrgan gestor de la prestació.
- ☑ Donar màxima prioritat al canvi en la gestió arran de l'acord per assumir la gestió de l'ingrés mínim vital.

AO 00145/2024

Acreditació de residències col·laboradores

En tramitació

Objecte

Aquesta actuació d'ofici estudiarà el procés de canvi que s'està duent a terme amb les acreditacions de les residències assistides per a gent gran. El règim de col·laboració està en procés d'extinció i es preveu que finalitzi l'octubre del 2025, quan totes les entitats residencials vinculades amb el sector públic hauran d'estar en règim de concert social. Per tant, les entitats col·laboradores que no estiguin acreditades s'hauran d'acreditar.

El nombre de places que han de passar de col·laboració a concert és de 14.851, 3.487 de centres de dia i 70 de pisos tutelats. Sembla que s'ha determinat el 5 d'agost com a límit per sol·licitar l'acreditació i, si no es fa, les places es declararan per extingir sense esperar a l'octubre. Demanem a la Direcció de Serveis del Departament de Drets Socials informació concreta sobre el procés i esperem resposta.

AO 00158/2024

El servei de transport adaptat a la ciutat de Barcelona**En tramitació****Objecte**

Sembla que alguns dels autobusos que presten el servei de transport adaptat no estan en bones condicions: no es tanquen bé les portes, no funciona la rampa, no funciona la calefacció o l'aire condicionat, inclús es fan malbé durant el trajecte amb la impossibilitat de desplaçament dels usuaris fins que algun familiar els vagi a recollir. A més, és habitual l'incompliment dels horaris, fet que fa que s'ha d'esperar al carrer entre mitja hora i una hora, amb la qual cosa s'arriba tard al lloc de destinació.

Atès que aquesta situació afecta de manera global els usuaris que utilitzen el transport adaptat a la ciutat de Barcelona, hem considerat adient obrir aquesta actuació d'ofici.

AO 00190/2024

Demora en la resolució dels procediments de reconeixement i revisió del grau de la discapacitat**En tramitació****Objecte**

En aquesta institució rebem un alt volum de queixes referents a la demora en la resolució dels procediments de reconeixement de revisió del grau de la discapacitat. Atès que hi ha un gran nombre d'interessats afectats i que cal resoldre aquesta problemàtica i aconseguir efectivament que les persones amb discapacitat puguin veure satisfets els seus drets en els terminis legalment previstos, hem obert aquesta actuació d'ofici.

Consideracions

El Reial decret 888/2022, de 18 d'octubre, pel qual s'estableix el procediment per al reconeixement, declaració i qualificació del grau de discapacitat respon a la voluntat d'adequar la normativa interna als principis i paràmetres establerts en els instruments internacionals en matèria de protecció dels drets de les persones amb discapacitat. El Reial decret té per objecte la regulació del procediment per al reconeixement, declaració i qualificació del grau de discapacitat, l'establiment dels barems aplicables, així com la determinació dels òrgans competents, tot això amb la finalitat que l'avaluació del grau de discapacitat que afecti la persona sigui uniforme en tot el territori de l'Estat, garantint amb això la igualtat de condicions per a l'accés de la ciutadania als drets previstos en la legislació.

L'article 9 de l'esmentada disposició estableix que l'Administració competent ha de dictar resolució expressa sobre el reconeixement del grau de discapacitat, així com sobre la puntuació obtinguda en els barems per determinar la necessitat de concurs d'altra persona o de dificultats de mobilitat, si és procedent. Aquesta resolució es dictarà i notificarà en el termini màxim de sis mesos des de la data de presentació de la sol·licitud.

Entre les novetats que inclou el Reial decret, es troba la tramitació d'urgència del procediment de reconeixement del grau de discapacitat. En aquest cas, podrà donar-se d'ofici o a sol·licitud de la persona interessada en situacions relacionades amb la salut, violència de gènere, esperança de vida o altres raons d'índole humanitària.

Les respostes que rebem de l'Administració estableixen terminis que superen amb escreix el termini dels sis mesos fixat legalment, indicant per a la cita de la revisió de grau un termini que moltes vegades no és inferior a dos anys des de la data de la sol·licitud.

Se'ns indica la possibilitat de prioritzar el cas si els interessats presenten una petició adreçada al centre de valoració adjuntant un informe social de la treballadora social de referència en el qual es justifiqui el motiu. També se'ns informa que el Govern ha iniciat un canvi normatiu i un seguit de mesures per agilitzar els tràmits i escurçar els terminis d'aquestes valoracions, com ara:

☑ L'obertura dels equips de valoració i reconeixement de la discapacitat a nous perfils professionals per facilitar la contractació de personal i poder cobrir les vacants que existeixen actualment i que dificulten el funcionament del servei. Així, es podran incorporar a aquests equips professionals de l'àmbit sanitari o social amb perfil d'infermeria, fisioteràpia o teràpia ocupacional.

Consideracions

☑ La creació d'un nou equip de cribatge, que s'encarregarà d'examinar prèviament les sol·licituds presentades. Això permetrà detectar si es pot fer una valoració d'ofici o poder derivar peticions a un equip de qualificació concret.

☑ Un decret per garantir els drets i millorar l'atenció a les persones amb discapacitat i en situació de dependència i, concretament, assolir els objectius següents: millorar, simplificar i agilitzar els procediments, reduir les llistes d'espera i escurçar els terminis de citació.

Els informes de la institució del síndic de greuges dels últims anys han recollit a bastament els problemes sorgits en els procediments de reconeixement i revisió de la discapacitat i, en particular, les demores que es produeixen en la tramitació i resolució d'aquests procediments.

Aquestes demores no suposen només incomplir els principis de celeritat i eficàcia que han de regir l'actuació administrativa, sinó que no s'adeqüen a una bona pràctica administrativa, que necessàriament ha de respectar el dret de les persones a obtenir una resolució expressa dins del termini màxim establert. I més enllà d'aquest incompliment, aquests retards resulten incompatibles amb la protecció especial que els poders públics han de dispensar a les persones amb discapacitat.

Consideracions

Tenir reconegut un grau de discapacitat del 33 % o més i residir a Catalunya garanteix l'accés a diferents recursos de la Cartera de serveis socials, entre altres avantatges. Per això és molt important que la persona disposi del certificat acreditatiu de la seva discapacitat en un termini adequat a fi de poder accedir a les prestacions econòmiques, accions assistencials i altres beneficis de suport adreçats a aquest col·lectiu. Les demores dificulten o impedeixen accedir a les mesures de suport previstes per compensar les dificultats que tenen aquestes persones per raó de la seva discapacitat i per millorar la seva autonomia.

Recomanació

Respectar els terminis màxims de resolució establerts i de remoure els obstacles que impedeixin i retardin el ple exercici del dret de les persones interessades.

Tancament

Fa anys que l'Administració ens informa que està implantant mesures per pal·liar el temps d'espera d'aquests procediments. La resposta que actualment ens facilita l'Administració és la mateixa que se'ns va donar fa un any. Per tant, es posa de manifest que, malgrat les mesures impulsades per ampliar els equips de valoració i reduir les demores en la resolució d'aquests procediments, aquestes mesures encara no són suficients.

La resposta del Departament és que el Govern ha aprovat un pla de xoc amb l'objectiu de disminuir els procediments i millorar les llistes d'espera del procediment de valoració de la discapacitat i la dependència en el qual es contempen principalment aquests aspectes:

- ▶ Accés directe a la informació sanitària a través del visor Salut + Social, ja en funcionament. Això significa que s'ha eliminat la necessitat d'aportar informes mèdics del sistema públic a la sol·licitud de dependència.
- ▶ Formularis online més simples i de càrrega automàtica al sistema. Permetran reduir tràmits que encara es fan en paper, minimitzar errors i escurçar terminis.
- ▶ Nou simulador de la valoració del grau de dependència a disposició de les possibles persones beneficiàries.
- ▶ Càrrega automàtica dels acords dels programes individuals d'atenció (PIA) al sistema informàtic de dependència.
- ▶ Nova calculadora intel·ligent única per simplificar el càlcul dels costos i copagaments associats als PIA.
- ▶ Reforç dels equips del Departament de Drets Socials i Inclusió amb relació a un increment de valoradors de discapacitat.

Tancament	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Millora de les condicions laborals dels professionals que fan les valoracions de la dependència i de la discapacitat. ▶ Nou Decret de valoracions de la dependència i la discapacitat que permetrà, entre d'altres, incorporar nous perfils professionals als equips de valoració. ▶ Introducció del triatge previ en les valoracions de la discapacitat. ▶ Possibilitat de valoracions sense visita per la valoració de discapacitat en determinades casuístiques. <p>Constatem que actualment, el retard i l'incompliment de terminis segueix i és considerable, però entenem que cal un termini de temps perquè les mesures adoptades pugui tenir efecte. És per això que tanquem la present actuació d'ofici i, en un temps prudencial, n'obrirem una de nova per veure si aquestes mesures disminueixen els procediments i milloren les llistes d'espera dels procediments de valoració de la discapacitat i la dependència.</p>
-----------	--

AO 00201/2024	<p>Solucions per cobrir de manera preferent els serveis de taxis</p>
En tramitació	<p>BarnaTaxi no va prestar un servei sol·licitat per al trasllat d'un usuari d'edat avançada que acabava de ser operat. Ens vam adreçar a l'empresa i ens va explicar que demana als usuaris que els serveis es programin de manera preferent i amb antelació, i que, a partir de febrer de 2024, s'han de millorar els protocols i s'ha creat una borsa comuna amb una altra empresa del sector per cobrir més serveis.</p> <p>Atès que és una problemàtica que pot afectar moltes persones, obrim aquesta actuació d'ofici per veure si es pot obrir una borsa única comuna amb totes les empreses que fan el servei de taxi per donar una major cobertura i perquè els serveis prioritaris es cobreixin amb preferència.</p> <p>L'Àrea del Transport Metropolità informa que l'Institut Metropolità del Taxi treballa perquè aquesta borsa comuna sigui una realitat i compleixi una tasca d'intermediació amb les empreses que treballen en el taxi metropolità. El principal problema per a la seva creació és la compatibilitat dels diferents protocols de les empreses (programes informàtics, navegadors, formes de contractació...).</p> <p>D'acord amb aquesta informació, hem demanat nova informació sobre diferents aspectes: nombre de taxis adaptats amb referència al conjunt de taxis, demanda de taxis adaptats i incidències amb relació al temps d'espera per a la prestació del servei.</p>
Objecte	
Posició de l'Administració	

Transports

AO 00004/2024

Finalitzada

No aplicació del descompte en el peatge del túnel del Cadí si es paga amb telèfon mòbil

Hem sabut que el túnel del Cadí cobra als residents abonats que paguen amb el telèfon mòbil i no els aplica la gratuïtat que tenen reconeguda, ja que el nou sistema de pagament sense contacte que s'ha implementat a les barreres del peatge no reconeix la targeta associada a la gratuïtat.

Objecte

Obrim una actuació d'ofici per estudiar l'assumpte i analitzar quina informació s'ha donat als usuaris sobre els mitjans de pagament (especialment a les persones que tenen reconegut el descompte) i si hi ha prevista la devolució/compensació dels imports abonats.

Tancament

El Departament de Territori informa que el telèfon mòbil no és un mitjà de pagament autoritzat per gaudir del descompte de residents: ni ho preveu el marc normatiu vigent que regula aquests descomptes (Decret 425/2011, de 27 de desembre) ni és viable tècnicament.

A més, afegeix que la societat concessionària del túnel ha informat per diferents mitjans els usuaris de la via que únicament s'aplicarà el descompte per a residents quan es faci el pagament mitjançant targeta física o teletac (OBE ViaT):

- ▶ Panell variable de missatgeria abans d'accedir al peatge
- ▶ Advertència als terminals de pagament
- ▶ Pàgines web de Túnel de Barcelona-Cadí, el Consell Comarcal de la Cerdanya, el Consell Comarcal del Berguedà, el Consell Comarcal de l'Alt Urgell i el Departament de Territori
- ▶ Avisos a les xarxes socials

Finalment, indica que la societat concessionària està retornant l'import del peatge als beneficiaris que acreditin documentalment que han efectuat el pagament amb el telèfon mòbil i no se'ls ha aplicat el descompte. Els consells comarcals també han tramitat diverses sol·licituds de retorn de cobrament de peatge.

En vista d'aquesta informació, tanquem l'expedient.

AO 00022/2024	Sistemes de pagament al servei d'autobús per accedir a l'alta velocitat del Camp de Tarragona
Finalitzada	
Objecte	Els autobusos interurbans que connecten Tarragona amb l'estació del tren d'alta velocitat Camp de Tarragona només permeten pagar el bitllet en efectiu o per mitjà dels títols del sistema tarifari integrat. Això genera problemes freqüents als usuaris, especialment als que no tenen coneixement d'aquest requisit perquè arriben per primera vegada a l'estació i volen fer ús del transport públic en aquesta línia operada per l'empresa Plana.
Tancament	El Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica ha informat que s'està treballant per incorporar el pagament amb targeta bancària i d'altres sistemes de pagament, com el pagament amb el telèfon mòbil.
AO 00097/2024	Afectació generalitzada de Rodalies el 12 de maig de 2024
Finalitzada	
Objecte	Incoem aquest expedient d'actuació d'ofici per les incidències ocorregudes en el Servei de Rodalies de Catalunya el dia 12 de maig de 2024. Es demana informació al Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica i al Departament d'Interior i de Seguretat Pública.
Posició de l'Administració	La informació facilitada per la Direcció General de Transports i Mobilitat acredita que la companyia va complir totes les actuacions per ocasionar les mínimes molèsties als usuaris. Per la seva banda, la Direcció General de la Policia destaca que el cos de Mossos d'Esquadra va fer les gestions dins del Programa Operatiu Específic del Metall per prevenir i reduir els actes vandàlics i d'incivisme relacionats amb les sostraccions de metall fèrric.
Tancament	No detectem irregularitats en les actuacions efectuades i tanquem l'expedient.
AO 00221/2024	Títols de transport i zones tarifàries
En tramitació	
Objecte	Obrim aquesta actuació d'ofici per analitzar la situació que es dona quan una persona ha de desplaçar-se dins de la mateixa zona tarifària, però en el trajecte hi ha una població d'una altra zona i, per tant, ha d'adquirir un títol de transport de dues zones, en comptes del títol de transport d'una única zona.

Tributs

AO 00120/2024

Finalitzada

Taxa municipal per la prestació del servei de recollida i transport de residus municipals i taxa comarcal per a la prestació del servei de tractament de residus al municipi de Rubí

A través del síndic municipal de Rubí, dels mitjans de comunicació i d'algunes queixes i consultes rebudes, vam tenir coneixement del malestar de la ciutadania de Rubí perquè aquest any haurien de pagar un import considerablement superior pel servei de gestió i tractament de residus respecte el que havien pagat l'any anterior.

Objecte

Aquest import se'ls cobraria mitjançant dos rebuts: d'una banda, per la taxa per la prestació del servei de recollida i transport de residus municipals aprovada per l'Ajuntament; i, de l'altra, per la taxa per la prestació del servei de tractament de residus al municipi de Rubí, aprovada pel Consell Comarcal del Vallès Occidental.

Atesa aquesta situació, vam obrir una actuació d'ofici amb la finalitat d'estudiar la regulació i aplicació de la nova taxa comarcal per la prestació del servei de tractament de residus al municipi de Rubí i d'estudiar la modificació de la taxa municipal, així com la informació que es facilita a la ciutadania amb relació a ambdues taxes. Aquesta actuació s'ha treballat en col·laboració amb el síndic municipal de Rubí.

Al Consell Comarcal del Vallès Occidental:

Demanar en quina data es va publicar l'acord d'aprovació inicial de l'ordenança en un dels diaris de major difusió de la província i en quin diari es va fer, en compliment del que disposa l'article 17.2 del Text refós de la llei reguladora de les hisendes locals.

Recomanar la modificació dels articles 6.2 i 13.2 de l'Ordenança fiscal núm. 14 per establir el prorrateig de la quota en els casos d'inici o cessament en l'ús del servei, en lloc de posposar els efectes per l'exercici següent en tots els casos.

Recomanacions

Al Consell Comarcal del Vallès Occidental i a l'Organisme de Gestió Tributària de la Diputació de Barcelona:

Recordar l'obligació de notificar individualment i de manera fefaent la liquidació de la nova taxa per la prestació del servei públic comarcal de tractament de residus municipals, amb expressió dels mitjans per impugnar-la, de manera que quedi garantit el dret de defensa. Cal que la informació que es faciliti sobre el període de pagament de la liquidació que es notifiqui s'ajusti al que es disposa a l'article 62.2 de l'LGT.

- ☑ Recordar que no es podran aplicar els recàrrecs de la via executiva si l'Administració no acredita que ha notificat la liquidació de forma individual i que els obligats al pagament hagin disposat del termini establert a l'LGT per efectuar el pagament.

Al Consell Comarcal del Vallès Occidental i a l'Ajuntament de Rubí:

- ☑ Reforçar la divulgació d'informació dirigida a la ciutadania perquè tingui coneixement dels diferents serveis que es presten amb relació a la gestió dels serveis de residus, els motius de l'increment de l'import que es paga pels serveis de gestió de residus, la motivació i beneficis sobre la delegació del servei del tractament de residus al Consell Comarcal, el cost de cada servei i la manera com es finança cada servei. Cal garantir la transparència en els preus d'ambdós serveis i evitar que es pugui generar confusió.

Recomanacions

- ☑ Reforçar la divulgació d'informació sobre les reduccions tarifàries que siguin aplicables i sobre els motius pels quals és necessari la prevenció en la reducció dels residus i la recollida selectiva, amb la finalitat d'aconseguir canvis de comportament. Cal dur a terme actuacions de conscienciació de la ciutadania sobre la importància d'una bona gestió de residus que comporta tant per l'impacte per la salut de les persones com pel medi ambient.

A l'Ajuntament de Rubí:

- ☑ Recomana la modificació de l'article 7 de l'Ordenança fiscal per la prestació del servei de recollida i transport de residus municipals de Rubí, perquè les reduccions que es regulen per l'aportació de deixalles a la deixalleria Cova Solera s'ampliï a qualsevol de les deixalleries que hi hagi al municipi.
- ☑ Instar que concreti les actuacions i el calendari per implementar nous sistemes de recollida de residus amb identificació d'usuari perquè siguin accessibles per tota la població i aconseguir que el pagament per generació sigui possible.

Tancament

Després de rebre la resposta de l'Administració, la resolució es considera acceptada.

AO 00137/2024

En tramitació

Requisits exigits a les persones pensionistes per gaudir de la tarifa social del cànon de l'aigua

Segons la informació de què disposem, si els ingressos certificats pel Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions superen els imports de pensió mínima perquè es rep un "complement a mínims", la persona no té dret a gaudir de la tarifa social del cànon de l'aigua. Això és així encara que els ingressos de la persona no superin en dues vegades el límit fixat per l'indicador de renda de suficiència de Catalunya, incrementat en un 30 % per cada membre addicional a partir del segon.

Objecte

Val a dir que, en la regulació de la tarifa social del cànon de l'aigua, es tenen en compte criteris de capacitat econòmica i entenem que és per això que s'estableix aquest topall d'ingressos. Tanmateix, segons la informació d'aquesta institució, hi ha persones que es poden trobar per sota del topall d'ingressos establert a la normativa i no poden gaudir d'aquest benefici fiscal atès el "complement a mínims" de la seva pensió.

Proposem l'obertura d'aquesta actuació d'ofici per estudiar la justificació dels requisits exigits a les persones pensionistes per gaudir de la tarifa social del cànon de l'aigua i per proposar, si escau, les mesures que es considerin oportunes.

AO 00139/2024

En tramitació

Documentació acreditativa per al reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta

Amb la finalitat d'assegurar l'accés a la tutela judicial efectiva, l'article 119 de la Constitució disposa que la justícia serà gratuïta quan així ho disposi la llei i, en tot cas, respecte de qui acrediti insuficiència de recursos per litigar.

Objecte

El reconeixement del dret està basat en la situació econòmica de les persones que ho sol·liciten, a través de l'establiment d'uns límits de renda i patrimoni, si bé es possibilita el reconeixement excepcional del dret a persones que, més enllà de l'econòmica, afronten altres circumstàncies que han de ser ponderades i que fan convenient la seva protecció.

La situació econòmica, i en especial la insuficiència de recursos per litigar, ha de ser acreditada per la persona sol·licitant. Ara bé, s'ha posat en qüestió la documentació que es requereix a la persona sol·licitant per acreditar la seva situació econòmica i de la unitat familiar i, en especial, l'obligació d'acreditar la insuficiència de recursos de conformitat amb els límits que preveuen els articles 2 i 3 de la Llei 1/96, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta.

En concret, a les persones que treballen per compte propi, se'ls sol·licita una còpia de les declaracions trimestrals de l'impost de la renda de les persones físiques. En algunes circumstàncies, però, aquesta documentació no la poden aportar perquè, en aplicació de la normativa sectorial, no es troben obligades a fer pagaments fraccionats. En conseqüència, se'ls denega l'assistència jurídica gratuïta per no aportar la documentació requerida acreditativa de les rendes obtingudes.

Iniciem aquesta actuació d'ofici per estudiar l'assumpte exposat.

Objecte

Després d'estudiar el cas, considerem que aquesta situació vulnera el dret de tutela judicial efectiva reconeguda en l'article 24 de la Constitució espanyola, i impedeix l'accés a la justícia en condicions d'igualtat a tota la ciutadania.

A més, la documentació requerida en aquest context ha de ser adequada a les circumstàncies en què es troba i cal respectar la normativa sectorial d'aplicació, fent una anàlisi casuística en cas que sigui convenient.

Així mateix, en aplicació de la normativa civil ha de ser possible l'aportació de qualsevol element de prova vàlid en dret.

Recomanacions

Revisar la documentació que es requereix per reconèixer el dret a l'assistència jurídica gratuïta a fi de tenir en compte l'acreditació de la insuficiència de recursos de les persones que treballen per compte propi. En especial, revisar l'obligació d'aportar les tres últimes declaracions de l'IRPF per a les persones que, per aplicació de la normativa de l'IRPF, no es troben obligades a fer pagaments fraccionats, i eliminar aquesta condició, sense perjudici de substituir-la per una altra que sí que estigui a disposició de les persones sol·licitants.

AO 00150/2024

En tramitació

Bonificació de la quota de l'IBI per sistemes d'aprofitament tèrmic o elèctric de l'energia solar

Objecte

Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar la bonificació de la quota de l'IBI per haver instal·lat sistemes per a l'aprofitament tèrmic o elèctric de l'energia solar.

AO 00188/2024

En tramitació

Taxes per la prestació del servei públic comarcal de tractament de residus municipals

Els municipis de Rubí, Sabadell, Santa Perpètua de Mogoda, Sentmenat, Terrassa i Ullastrell van aprovar mitjançant el Ple de l'Ajuntament la delegació al Consell Comarcal del Vallès Occidental les competències del servei de tractament de residus municipals per un període de cinc anys prorrogables i amb efectes a 1 de gener de 2024.

Per al finançament d'aquest servei, el Consell Comarcal va aprovar l'Ordenança fiscal núm. 16 reguladora de les taxes per la prestació del servei comarcal de tractament residus municipals. En aquesta ordenança es distingeixen dues modalitats de taxa: per aquells municipis, que tenen el sistema de recollida de residus amb identificació d'usuari i per aquells que el tenen sense identificació d'usuari.

Objecte

El mes de juny de 2024, vam obrir l'actuació d'ofici 00120/2024 perquè, a través de la Sindicatura de Greuges de Rubí i dels mitjans de comunicació, vam tenir coneixement del malestar de la ciutadania de Rubí perquè l'import d'enguany del servei de recollida i tractament de residus era considerablement superior al de l'any passat. Des d'aquella data hem anat rebent queixes i consultes de persones de tots els municipis que tenen el sistema de recollida de residus sense identificació d'usuari (Rubí, Sabadell, Santa Perpètua de Mogoda i Terrassa).

Es proposa l'obertura d'aquesta nova actuació d'ofici per recollir i examinar les problemàtiques que ens arribin de cada municipi, a fi d'estudiar i valorar si escau adreçar altres recomanacions, a més de les que ja s'han fet en el marc de l'AO 00120/2024.

AO 00191/2024

Incidències en el pagament del tribut metropolità**En tramitació****Objecte**

Amb motiu de l'ampliació del tribut metropolità, l'exercici de 2019 va ser el primer any de tributació per als 18 municipis de la segona corona metropolitana. En aquest marc, es va obrir l'actuació d'ofici 215/2019 i vam insistir que no sempre s'havien efectuat les notificacions individuals de l'alta en el padró. No es poden aplicar els recàrrecs de la via executiva si l'Administració no acredita que n'ha fet la notificació individualitzada, i cal garantir el dret de defensa. No obstant aquestes recomanacions, continuem rebent queixes pel mateix.

D'altra banda, la plataforma unificada No al tribut AMB ha demanat la nostra intervenció davant unes incidències produïdes en el pagament del tribut de l'exercici de 2023.

Exposen que l'AMB no ha enviat els rebuts o documents cobratoris a diversos municipis ni s'ha informat adequadament sobre el calendari o els mitjans de pagament, de manera que molts ciutadans no han pogut fer el pagament de l'impost. En canvi, l'Administració sí que ha exigint el pagament en període executiu amb aplicació dels recàrrecs.

Si bé l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès ha informat que retornarà l'import satisfet en concepte de recàrrec del període executiu en aquests casos, i s'obrirà un nou període de pagament en voluntari, no ha passat amb la resta de municipis, de manera que es genera un greuge comparatiu entre els contribuents de l'àrea metropolitana.

Proposem l'inici d'aquesta actuació d'ofici amb la finalitat d'estudiar les actuacions de l'Administració en relació amb la recaptació del tribut, i comprovar si es garanteix que la ciutadania pugui complir amb la seva obligació del pagament del tribut en igualtat de condicions.

Urbanisme

AO 00024/2024

Ensorrament d'un edifici a Badalona

En tramitació**Objecte**

El 6 de febrer de 2024 es va ensorrar un edifici de Badalona i van morir tres persones. Sembla que es tracta d'un edifici de seixanta-cinc anys de cinc plantes i que hi vivien una vintena de famílies. Pel que sembla, al gener havia passat les proves per obtenir l'informe tècnic de l'edifici, sense cap ordre de conservació. Per poder valorar l'actuació de l'Administració competent (en concret, de l'Ajuntament de Badalona) i per vetllar per la conservació i el manteniment en condicions d'ús d'habitatge del seu parc residencial, obrim aquest expedient d'actuació d'ofici.

AO 00025/2024

Retards en la concessió de llicències d'obres

En tramitació**Objecte**

Un dels motius més freqüents de queixa en urbanisme són els retards dels serveis tècnics municipals per resoldre les peticions de llicència d'obres. Aquesta competència, que és d'obligat compliment, i els retards representen una càrrega econòmica important per a les persones i per als professionals tècnics que les representen. La mancança de mitjans dona lloc a pràctiques dilatòries i costoses, com ara requeriments d'esmenes. El Col·legi d'Arquitectes planteja com a possible solució la creació d'una plataforma digital comú a tots els municipis de Catalunya per vehicular els projectes i on s'inclourien els informes d'idoneïtat tècnica.

Obrim aquesta actuació d'ofici per estudiar aquesta qüestió i mirarem d'implicar-hi els organismes competents: les quatre diputacions, el Departament de Territori, l'Oficina de Gestió Empresarial i l'Associació Municipalista.

AO 00225/2024

Rehabilitació i regeneració urbana al centre històric de Manresa

En tramitació

Objecte

El Ple del Parlament, en sessió de 12 de desembre de 2024, va aprovar la Moció sobre l'impuls de les polítiques de rehabilitació i l'aplicació de la Llei 11/2022, de millorament urbà, ambiental i social dels barris i les viles. Aquesta llei té per objecte crear i regular el Fons de Recuperació Urbana, Ambiental i Social de Barris i Viles d'Atenció Especial, per pal·liar les desigualtats socials i fomentar l'equilibri territorial. Es vol evitar el risc de fractura social i fer front a la crisi ambiental per mitjà del millorament de les condicions de vida de la població als barris i viles que pateixen dèficits urbanístics, baixa qualitat de l'edificació, manca d'equipaments i serveis, dificultats d'accessibilitat, riscos ambientals, exposició greu als efectes de l'emergència climàtica, alta vulnerabilitat social i riscos d'exclusió.

Atesa la Moció esmentada, a l'efecte d'impulsar d'ofici les actuacions de rehabilitació i regeneració urbana, proposem obrir una primera actuació d'ofici en aquest sentit centrada en el centre històric de Manresa. La finalitat és determinar les deficiències i mancances urbanes i residencials existents, la situació de desigualtat social i ambiental, de vulnerabilitat i necessitat d'atenció especial, i farem també un seguiment de les mesures adoptades pel Govern per fer efectives les actuacions de recuperació urbana, ambiental i social.

Administració pública i drets

Q 04050/2018

Manca de resposta de l'Ajuntament del Catllar a diversos escrits sobre condicions de treball a l'escola de música municipal

Objecte

Els promotors de la queixa, professors de música de l'Ajuntament del Catllar, exposen que l'agost de 2017 van presentar diversos escrits per denunciar que les vacances, els dies d'assumptes personals i la jornada laboral no s'adeien amb el que s'havia pactat amb l'Ajuntament ni amb el conveni de treball. Per això, sol·licitaven que es clarifiquessin aquests conceptes i es revisessin. No n'han rebut resposta.

Posició de l'Administració

L'Ajuntament trasllada els acords de la Junta de Govern Local de 22 d'agost de 2018, sobre les condicions laborals del professorat d'ensenyaments que imparteix l'Ajuntament, i de 20 de setembre de 2018, sobre l'horari lectiu dels ensenyaments musicals per al curs 2018/2019. Assegura que s'han notificat a les persones interessades.

Consideracions i recomanacions

No s'ha facilitat cap informació que permeti deduir que s'ha donat una resposta expressa i per escrit a les instàncies formulades pels promotors de la queixa. Cal recordar que d'acord amb els articles 21 i 22 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, les persones tenen dret a obtenir de les administracions públiques informació per a l'exercici de llurs drets i interessos i tenen dret a una bona administració, que inclou el dret d'obtenir resolucions expresses.

En aquest sentit, també cal recordar que el Codi de bones pràctiques administratives estableix que l'Administració ha de donar resposta escrita a les qüestions que les persones li plantegin també per escrit, tant en el marc d'un procediment administratiu com quan formulin suggeriments, propostes, queixes o demandes d'informació.

Es recomana, doncs:

Donar les ordres oportunes per satisfer la sol·licitud d'informació de les persones interessades.

Tancament

L'Administració admet no haver donat resposta i manifesta que la persona a qui corresponia fer-ho ja no treballa al consistori. Atès el temps transcorregut i el tarannà de l'Ajuntament, finalitzem les actuacions amb el suggeriment no complert.

Q 03482/2022	Manca de resposta en relació amb un ajut per ERTO que no s'ha rebut
Objecte	El promotor de la queixa denuncia la tramitació del pagament de l'ajut extraordinari per a persones treballadores afectades per expedients de regulació d'ocupació (ERTO). L'interessat explica que se li van concedir dos ajuts de 700 euros, però que només n'ha percebut un. Tanmateix, a les dades fiscals per a la declaració de l'impost de la renda de l'exercici 2021 consta com si els hagués percebut tots dos.
Posició de l'Administració	El segon pagament es va fer al compte d'una altra persona i es va informar erròniament el SEPE. La reclamació indicada és en vies de resolució.
Consideracions	Una vegada identificada la causa per la qual no es va abonar el pagament al compte del sol·licitant, i un cop verificat que la persona beneficiària no és titular del compte on es va fer el pagament, cal fer efectiu el pagament en el compte informat pel promotor de la queixa sense més demora. Aquest pagament s'ha d'entendre sense perjudici de l'obligació de reclamar contra el titular del compte que va rebre el pagament per error, per cobrament indegut. A més, cal no vincular el pagament al beneficiari de l'ajut i la recuperació prèvia del pagament indegut a tercer.
Recomanació	☒ Fer efectiu el pagament en el compte del promotor de la queixa sense més demora i sense vincular el pagament al beneficiari de l'ajut a la recuperació prèvia del pagament indegut a tercer.
Tancament	Considerem aquesta recomanació com a no acceptada perquè continuen les gestions per recuperar el pagament fet indegudament i per fer l'ingrés al compte adequat. Reiterem la necessitat de resoldre la situació: l'endarreriment en el pagament és molt important i es deu a un error de l'Administració.

Q 06722/2022	Desatenció d'una sol·licitud d'empadronament sense títol habilitant
Objecte	La persona interessada exposa la seva disconformitat amb l'Ajuntament de Piera per manca de resolució de la sol·licitud d'inscripció en el padró municipal, formulada per primer cop el 19 d'agost de 2021.
Consideracions	Ens trobem davant d'una situació de desatenció i abandonament de l'Ajuntament en l'exercici de les seves competències i de l'obligació de resoldre la sol·licitud. Aquesta inacció repercuteix en les persones interessades a l'hora de poder exercir els seus drets constitucionals.
Recomanació	☒ Inscriure la interessada i els seus familiars en el padró des de la data de la primera sol·licitud, llevat que l'Ajuntament acrediti que la sol·licitud inicial va ser desestimada mitjançant una resolució motivada i degudament notificada.
Tancament	Després de múltiples actuacions perquè l'Ajuntament atengués la nostra recomanació, finalment ens informa que s'ha inscrit la interessada i la seva família en un domicili diferent del que va motivar la sol·licitud d'inscripció de 19 d'agost de 2021 i la posterior tramitació de la queixa de referència per inacció municipal. La inscripció finalment s'ha practicat a partir de l'exhibició del contracte de lloguer formalitzat per la interessada en un altre domicili, raó per la qual hem d'entendre que la nostra recomanació no ha estat acceptada.

Q 07059/2022 **Disconformitat amb una resolució del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) que deixa sense efectes un nomenament****Objecte**

La persona interessada exposa que la van nomenar directora d'un equip d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) i que li han revocat el nomenament amb caràcter extraordinari, però la resolució de revocació no està motivada, no respon a criteris tècnics ni objectius, i vulnera els seus drets.

Consideracions

Segons la normativa, les adscripcions provisionals han d'anar precedides per una convocatòria pública i la vacant que s'origina per una jubilació no és una circumstància imprevista.

Es constata una divergència de criteris entre la Inspecció d'Educació i el CEB amb relació al procediment per nomenar provisionalment un/a director/a de serveis educatius. Ara bé, si el CEB estima que cal més concreció en aquests casos, ha d'elaborar una instrucció i instar el Departament d'Educació a modificar l'Ordre de 5 de maig de 1998, per la qual s'estableix el procediment de nomenament dels directors dels serveis educatius.

Pel que fa a la motivació de la resolució de revocació, l'article 88.6 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, estableix que l'acceptació d'informes o dictàmens serveix de motivació a la resolució si s'hi incorporen.

Recomanacions

☑ Anticipar les jubilacions (no aleatòries, previsibles i determinades) perquè les vacants es cobreixin amb el procediment de provisió ordinari.

☑ Elaborar una instrucció per concretar els tràmits d'aquest procediment, fer-la pública i instar, si escau, la modificació del procediment de nomenament dels directors dels serveis educatius recollit a l'Ordre de 5 de maig de 1998 del Departament d'Educació.

☑ Incloure els informes o dictàmens que motiven les resolucions, d'acord amb l'article 88.6 de la Llei 39/2015, i valorar si convé aplicar el tràmit d'audiència per no causar una indefensió material i assegurar l'encert de l'Administració.

☑ Recordar que només es pot revocar un acte administratiu favorable, com el nomenament d'un càrrec, per l'estimació d'un recurs administratiu interposat per un tercer legitimat o per l'activació de les vies de la revisió dels actes administratius.

☑ Valorar la conveniència d'adreçar-se per escrit a la persona interessada per demanar-li disculpes per la situació creada, i exposar-li els mecanismes perquè no es repeteixi.

Tancament

El CEB exposa que no sempre és possible preveure les jubilacions per fer el procediment ordinari de provisió per concurs de mèrits. El personal es pot jubilar voluntàriament a partir dels seixanta anys si compleix els requisits; només ho ha de comunicar amb un mínim de tres mesos d'antelació (en la jubilació forçosa, el mínim és de sis mesos).

El procediment de cobertura, en els casos com el de la queixa, d'urgent i inajornable necessitat, es duu a terme d'acord amb l'Ordre de 5 de maig de 1998, que especifica que si un càrrec queda vacant, el delegat territorial fa un nomenament amb caràcter provisional i el mandat s'estendrà fins que s'acabi el procediment ordinari de nomenament. En aquest sentit, s'havia previst dictar una instrucció relativa al procediment de nomenament de direccions, però se'n va aturar la tramitació perquè la Direcció General de Professorat treballa en la regulació del procediment.

Pel que fa al fet que les resolucions s'han de fonamentar en un informe o dictamen, el CEB assenyala que ho tindrà en compte. Quant al fet de deixar sense efectes un acte administratiu dictat abans que tingui una eficàcia real i efectiva, considera que no es genera perjudici perquè no s'ha generat cap dret. I finalment, no es pronuncia sobre el fet d'adreçar-se per escrit a la persona interessada per demanar disculpes.

A la institució del Síndic de Greuges no compartim la motivació exposada pel CEB i reiterem íntegrament el contingut de les consideracions de la nostra resolució: la resolució de nomenament és un acte administratiu vàlid i implica el reconeixement d'un dret. Només pot ser impugnat per la via del recurs administratiu o de la revisió dels actes administratius.

La tramitació d'aquest afer posa de manifest les confrontacions entre el Departament d'Educació i el CEB. Cal regular el procediment de provisió provisional mitjançant convocatòria pública per cobrir, amb caràcter extraordinari, els càrrecs directius fins que no se'n faci la cobertura per la via ordinària. De fet, aquesta recomanació no és la primera vegada que la formulem (v. queixa 4300/2022).

A posteriori, el Departament d'Educació i Formació Professional informa de les instruccions dictades per a la provisió de llocs de treball vacants de direcció dels diferents serveis educatius per obrir els procediments de provisió ordinaris de vacants de les direccions a tots els professionals i posar fi a la restricció d'accés que quedava limitada als professionals que ocupaven plaça en el servei educatiu. Amb aquest canvi es vol garantir la màxima concurrència i transparència. Ara bé, entenem que continua pendent la qüestió examinada en aquesta queixa: concretar els tràmits per a la cobertura provisional de les vacants, mitjançant adscripció provisional, dels funcionaris que reuneixin les condicions requerides, fins que es cobreixi el lloc pel procediment ordinari de concurs.

Tancament	Entenem que aquesta adscripció, que ha d'anar precedida d'una convocatòria pública, exigeix flexibilitat per fixar els paràmetres de la selecció (quan la causa que justifiqui l'adscripció sigui l'existència d'una plaça vacant de cobertura urgent i inajornable), però ha de tenir més concreció que la fixada a l'article 6.1 de l'Ordre de 5 de maig de 1998, la qual havia arribat a generar divergència de criteris entre la Inspecció d'Educació i el mateix Consorci d'Educació.
Q 09587/2022	Convocatòria d'una sessió extraordinària de la junta de veïns d'una entitat municipal descentralitzada (EMD)
Objecte	Una persona membre de la junta de veïns d'una EMD exposa que la presidència de l'EMD no va convocar una sessió extraordinària demanada per l'oposició tot i que complia els requisits legals.
Recomanació	☒ Convocar la sessió per complir el que s'estableix legalment i perquè incideix directament en l'exercici de la funció de control de l'acció de govern que correspon a l'oposició, com a manifestació de la representació democràtica que correspon als càrrecs electes.
Tancament	<p>L'Administració respon que ja no és viable la convocatòria perquè les persones que la van demanar no han estat elegides en les darreres eleccions locals.</p> <p>La institució insisteix que, tot i que és cert que ja ha esdevingut inviable, això ha passat perquè el president de l'EMD va refusar convocar la sessió en els termes establerts normativament quan va rebre la sol·licitud.</p>

Q 00199/2023	Manca de pagament de l'ajut extraordinari per a afectats per un ERTO derivat de la covid-19
Objecte	La persona interessada va tramitar la sol·licitud d'ajut extraordinari per a afectats per un ERTO derivat de la covid-19 i es queixa que no li han pagat.
Posició de l'Administració	L'Administració informa que se li va estimar un recurs i que es va publicar la resolució d'atorgament, en la qual es feia efectiva la retroacció del procediment i s'atorgava l'ajut. Informa, també, que el pagament s'ha endarrerit per la tramitació extraordinària i atípica en què es van convocar els ajuts, el gran volum d'expedients tramitats i que es van produir diversos problemes tècnics per poder executar-los (el Departament ja hi està treballant per solucionar-los).
Consideracions i recomanació	Atès que el temps transcorregut des de la publicació de la resolució per la qual s'atorga l'ajut fins al moment supera els dotze mesos i que les circumstàncies descrites per justificar la demora no poden ser imputables a les persones interessades, es demana: ☒ Fer efectiu l'ajut, amb els interessos de demora que s'hagin pogut meritjar, al més aviat possible, i que així que hi hagi una data de pagament ens n'informin.
Tancament	L'Administració lamenta les molèsties que l'endarreriment està causant a la persona interessada i informa que tan bon punt pugui concretar la data de pagament ens n'informarà. Vist el retard acumulat, considerem la nostra recomanació com a no acceptada.

Q 01614/2023	Manca de permís retribuït per fer l'acoblament preceptiu i previ a l'acolliment d'un infant
Objecte	La promotora de la queixa, funcionària del cos de docents de la Generalitat, exposa que no hi ha un permís retribuït per fer l'acoblament preceptiu i previ a l'acolliment d'un infant amb necessitats especials. Pel seu col·lectiu, no té la disponibilitat d'altres empleats de l'Administració per emprar els dies de vacances o d'assumptes personals, i això fa que hagi de demanar un permís sense sou que li genera un greuge.
Posició de l'Administració	No existeix una previsió normativa que permeti concedir aquest permís retribuït i, en tot cas, seria el legislador estatal qui l'hauria d'acordar.
Recomanacions	<ul style="list-style-type: none">☑ Clarificar el règim de permisos. La Llei 8/2006, de 5 de juliol, de mesures de conciliació de la vida personal, familiar i laboral del personal al servei de les administracions públiques de Catalunya, no té en compte les modificacions introduïdes en la matèria al Text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic (TREBEP), tot i que s'haurien d'aplicar de manera automàtica.☑ Iniciar el còmput del permís de maternitat quatre setmanes abans de la resolució judicial o administrativa en cas d'acoblament previ a l'acolliment, com ho preveu l'article 49 b) del TREBEP per als permisos d'adopció o acolliment internacional. Així s'evitaria que el col·lectiu docent hagués de demanar permisos sense sou per complir amb l'acoblament previ a l'acolliment establert a l'article 152 del Decret 63/2022, de 5 d'abril.☑ Conèixer si l'Administració competent té alguna proposta alternativa i favorable a estimar i impulsar alguna mesura normativa, estatal o autonòmica per disposar d'un permís per complir amb el requisit de l'acoblament per a aquest col·lectiu, sense haver de recórrer a la pèrdua d'una part de les seves retribucions habituals durant el període que s'estableixi.
Tancament	L'Administració exposa que no s'ha produït un greuge cap a la docent per haver de sol·licitar un permís sense sou en aquest cas. Cal tenir en compte les diverses condicions de treball i retributives dels diferents col·lectius d'empleats públics que presten serveis a l'Administració de la Generalitat de Catalunya. No és comparable la situació del personal docent no universitari amb les condicions d'altres col·lectius, com ara el personal administratiu o tècnic. D'acord amb la doctrina del Tribunal Constitucional, no es pot parlar de violació del principi d'igualtat entre els qui es troben en situacions diferents (STC 26/1987).

Tancament

Pel que fa a la normativa, l'article 49 del TREBEP no preveu cap permís per complir amb el pla d'acoblament d'un infant. No es regula cap permís específic en aquest sentit a l'estat espanyol. Ara bé, els empleats públics poden gaudir d'altres permisos, llicències o mesures de conciliació previstes a la Llei i els òrgans competents en matèria de personal poden facilitar, en la mesura que sigui possible, el gaudiment d'aquests permisos. A més, l'article 11 de la Llei 8/2006, de 5 de juliol, i l'article 49.b) del TREBEP no permeten fer una interpretació extensiva per equiparar el període d'acoblament al supòsit d'adopció, guarda amb finalitats d'adopció o acolliment internacional.

D'acord amb la voluntat de la Secretaria d'Administració i Funció Pública i la Direcció General de Funció Pública, es continuarà treballant per avaluar, adaptar o incorporar noves mesures de conciliació personal, familiar i laboral, en virtut de les prioritats i les demandes de la part social en el si de la Mesa de Negociació dels Empleats Públics de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

Atès que des d'aquesta institució ja hem dut a terme tots els intents possibles al nostre abast per obtenir un pronunciament favorable als suggeriments formulats, posem fi a les nostres actuacions.

Q 02133/2023	Denegació de la prestació de renda garantida de ciutadania
Objecte	La persona interessada presenta una queixa sobre la denegació de la prestació de renda garantida de ciutadania i la manca de resolució del recurs d'alçada interposat contra aquesta resolució.
Posició de l'Administració	El Departament de Drets Socials informa que ha resolt expressament el recurs d'alçada, i que l'ha inadmes perquè no s'ha acreditat la representació de la persona que el va interposar.
Consideracions	<p>La institució posa de manifest, en primer lloc, que la comunicació que va enviar l'Administració per acreditar la representació de la persona que va interposar el recurs era confusa, i, en segon lloc, que en l'expedient administratiu consta un escrit de l'interessat en què autoritza aquesta persona a representar-lo per als tràmits.</p> <p>Considerem, per tant, que s'ha d'entendre convalidat l'acte de presentació del recurs.</p>
Recomanacions	<ul style="list-style-type: none">☒ Revocar la resolució d'inadmissió del recurs.☒ Retrotraure les actuacions, avaluar de nou el cas, i dictar nova resolució.
Tancament	El Departament de Drets Socials ratifica que és procedent inadmetre el recurs, atès que no es va acreditar suficientment la representació de la persona interessada. Assenyala també que la documentació aportada indicava que no es complia el requisit d'insuficiència d'ingressos.

Q 05694/2023

Exclusió d'un procés de selecció de conductor per hèrnia discal operada l'any 2016**Objecte**

La persona interessada denuncia la manca de resposta als escrits que ha presentat a TMB contra la declaració de no apte de la prova psicofísica de la convocatòria per a l'ampliació de la borsa per treballar a la xarxa de bus de Transports de Barcelona, SA com a conductors/es amb nivell 6 de classificació professional.

Posició de l'Administració

L'informe mèdic l'exclou per considerar que la cirurgia prèvia de columna vertebral per patologia discal és una causa d'exclusió recollida a les bases. TMB es referma en les bases i en el fet que aquestes no han estat impugnades.

Consideracions

La declaració d'apte/no apte de la prova psicofísica ha de venir determinada per l'afectació del sistema locomotor i la incidència en les tasques del lloc de treball. No és possible invocar la discrecionalitat tècnica del tribunal en aquest tipus de proves.

L'exclusió generalitzada no s'ajusta a les bases i vulnera el dret d'accés a la funció pública si no s'acredita que no es poden fer les funcions ordinàries i usuals dels conductors d'autobusos.

La interpretació de les bases s'ha de fer des de la perspectiva de l'aplicació de la Llei estatal 15/2022, de 12 de juliol, integral per a la igualtat de tracte i la no discriminació. Una malaltia no pot emparar diferències de tracte a banda de les que derivin del mateix procés de tractament o de les limitacions objectives per a l'exercici de determinades activitats, o de les exigides per raó de salut pública (art. 2.3). Per això, l'article 9.2 estima com a discriminatoris els criteris i sistemes d'accés a l'ocupació pública i privada o les condicions de treball que produeixin situacions de discriminació indirecta per raó de les causes previstes a la llei.

Recomanacions

Retrotraure les actuacions pel que fa a la prova psicofísica per determinar si realment la patologia de què va ser operat l'interessat l'octubre de 2016, i de la qual aporta proves de la recuperació total, li impedeix treballar de conductor d'autobús i, en funció del resultat, incloure'l a la borsa de treball.

Atendre la Llei 15/2022, de 12 de juliol, en matèria d'igualtat, per determinar les condicions i els criteris d'accés a la funció pública o privada i per interpretar les bases de les convocatòries.

Recollir una previsió expressa a les bases de les futures convocatòries per a la formulació d'al·legacions sobre el resultat de la prova psicofísica i per a l'obligació de resoldre aquestes al·legacions i comunicar-les a les persones interessades en el termini fixat

<p>Tancament</p>	<p>TMB es manté en la seva tesi: la cirurgia de columna és una causa d'exclusió recollida a les bases de la convocatòria i així es confirma en l'informe sobre l'avaluació realitzada pels serveis mèdics.</p> <p>Quant a la tercera recomanació, s'informa que el departament de selecció valorarà que les bases incorporin la possibilitat de formular una reclamació amb relació als resultats de l'aptitud de les proves mèdiques.</p>
<p>Q 06945/2023</p> <p>Objecte</p>	<p>Denegació de rescabament per un objecte personal d'un empleat públic que es trenca durant l'exercici de les funcions</p> <p>Un empleat públic es va trencar les ulleres de sol graduades mentre treballava. Tot i comptar amb l'informe favorable de la seva cap perquè se li abonés l'import dels vidres i la muntura, l'Ajuntament denega el pagament dels vidres per considerar que ja va abonar-ne el cost amb el fons social establert a l'Acord de condicions de treball.</p>
<p>Consideracions i recomanació</p>	<p>L'ajut per a pròtesi ocular té una finalitat diferent del rescabament d'un objecte personal de l'interessat que es va fer malbé durant l'exercici de les seves funcions.</p> <p>Atès que l'empleat compleix els requisits establerts a l'acord corresponent per tenir dret a l'abonament del valor de les ulleres i que existeix una comissió permanent d'interpretació, vigilància i estudi de la seva aplicació, recomanem:</p> <p>☒ Rescabalar l'import de les ulleres, llevat que la comissió permanent faci una altra interpretació de la literalitat que recull l'acord de condicions.</p>
<p>Tancament</p>	<p>L'Administració resol desestimar el recurs presentat per la persona interessada, sense acceptar els suggeriments efectuats des d'aquesta institució.</p>

Q 07227/2023

Deducció de la nòmina d'una part de les retribucions per un presumpte incompliment de la jornada sense seguir el procediment estipulat**Objecte**

La persona interessada, docent d'un institut de Barcelona, manifesta que li han descomptat diners de la nòmina de setembre de 2022 sense seguir el procediment establert. El 23 de gener de 2023 i el 9 de febrer de 2023 va reclamar al Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) i, davant la manca de resposta, al juny va presentar un recurs d'alçada, però no n'ha rebut la resolució.

Posició de l'Administració

La Direcció General de Professorat i Personal de Centres Públics envia una còpia del justificant lliurat per e-VALISA de 14 de febrer, amb la resolució de la gerent del CEB i la resolució del CEB, que resol inadmetre per extemporani el recurs de la interessada. La deducció es va fer en la nòmina de setembre de 2022 i és en aquell moment quan podia ser impugnada. Si bé es reconeix un defecte de forma, s'estima que no comporta indefensió, perquè la persona va ser informada sobre les d'absències que havia de justificar per correu i missatges per e-VALISA rebuts entre setembre i octubre de 2022. A més, la Inspecció d'Educació també li va explicar els passos que calia seguir.

Consideracions

El Departament d'Educació disposa d'un procediment per als casos de deducció proporcional de retribucions per incompliment de la jornada sense justificació: s'ha de notificar immediatament a la persona interessada la producció de l'absència o impuntualitat amb un termini de cinc dies hàbils perquè hi pugui presentar al·legacions i, quan es confirmi el caràcter d'"injustificada", cal emetre una resolució, que el director del centre ha de signar i notificar a la persona interessada. A continuació, es trameta la resolució als serveis territorials o al CEB per aplicar la deducció a la nòmina.

En aquest cas, el centre docent no va seguir el procediment previst, i això genera inseguretats jurídica i indefensió. El recurs d'alçada no es pot resoldre amb una inadmissió per extemporaneïtat quan el centre docent ha incomplert el procediment a seguir i ha dictat d'una resolució que no es notifica a la interessada i que, amb tot, és materialment executada a la nòmina.

Recomanacions

Resoldre expressament el recurs de reposició interposat per la interessada per revocar i deixar sense efecte la resolució de 6 de setembre de 2022.

Acordar la devolució de l'import deduït de la nòmina de setembre de 2022, amb el càlcul dels interessos oportuns.

Vetllar perquè els òrgans administratius respectin els procediments de què s'ha dotat el Departament d'Educació per a l'aplicació de la deducció proporcional de retribucions, davant la detecció de supòsits d'absència i d'impuntualitat.

Tancament	<p>El CEB no ha acceptat la nostra recomanació de retornar l'import deduït a la promotora de la queixa el setembre de 2022. Reiteren els seus arguments. Ara bé, assenyalen que han previst formacions sobre la tramitació de les absències i els retards injustificats i la seva gravació.</p> <p>La institució recorda al Departament d'Educació i al CEB que les nòmines o els rebuts de salaris no són actes de denegació de drets. No hi ha prova de recepció ni s'hi expliquen els recursos que s'hi poden interposar. Difícilment, doncs, l'abonament de la nòmina suposa l'inici d'un termini per recórrer (v. la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Madrid, de 16 de gener de 2023).</p> <p>Aquesta institució confia que les formacions previstes evitin d'incórrer en futures males praxis en l'aplicació dels procediments per a la deducció proporcional de retribucions dels funcionaris.</p>
<p>Q-07709/2023 Q-10281/2023 Q-00265/2024 Q-01943/2024 Q-04567/2024</p>	<p>Dret a la mobilitat i promoció professional dels funcionaris de carrera i dret preferent a escollir plaça dels funcionaris que han accedit per la via de reserva amb una adjudicació de plaça amb caràcter provisional</p>
Objecte	<p>Els funcionaris de carrera amb discapacitat que han accedit al seu lloc de treball provisional per la via de reserva després de superar els processos de les convocatòries 242, 600, 650 i 700 han pogut escollir el lloc de treball amb caràcter preferent. Tanmateix, aquesta preferència no es manté en l'adjudicació definitiva de les places.</p>
Posició de l'Administració	<p>La Direcció General de Funció Pública informa que el concurs de mèrits i de capacitats és el sistema ordinari de provisió de llocs de treball dels funcionaris de carrera, s'efectua per convocatòria pública i té per finalitat seleccionar la persona més adequada per avaluació de mèrits i capacitats.</p> <p>El Decret 123/1997, de 13 de maig, pel qual s'aprova el Reglament general de provisió de llocs de treball i promoció professional dels funcionaris de l'Administració de la Generalitat no conté cap referència al dret preferent a escollir places per part de les persones amb discapacitat.</p>

El Tribunal Constitucional (Sentència 116/2022, de 27 de setembre) assenyala que el model bàsic de funció pública de la normativa bàsica de l'Estat preveu que l'adscripció del funcionari de carrera de nou ingrés al seu lloc de treball ha de tenir caràcter definitiu. Les disposicions normatives vigents a Catalunya en aquesta matèria no poden entrar en contradicció amb la normativa bàsica estatal.

Les persones que tenen reconeguda una situació de discapacitat han de poder demanar l'adaptació dels llocs de treball sol·licitats, de conformitat amb l'article 7 del Decret 66/1999 i l'article 59.2 del TREBEP. A vegades, però, el reconeixement de la discapacitat del personal funcionari que accedeix per la via de reserva pot portar afegida la necessitat d'assegurar la proximitat del lloc adjudicat al domicili perquè el dictamen emès per l'equip de valoració i orientació (EVO) acredita problemes de mobilitat.

Consideracions

La Llei 8/2023, de 12 de maig, que estableix que la primera convocatòria de concurs general de mèrits i de capacitats posterior als processos d'estabilització executats a l'empara de la Llei 20/2021 s'articula per una sola vegada en dues fases: 1) adjudicació dels llocs als funcionaris de carrera que disposaven d'aquesta condició abans de la data de resolució del concurs de mèrits d'estabilització, i 2) adjudicació dels llocs de treball a la resta de concursants.

La situació excepcional que ha dut a regular un procés d'adjudicació en dues fases, també ha de servir de fonament perquè a les bases de la primera convocatòria de concurs general de mèrits i capacitats posterior als processos selectius d'estabilització s'articuli una específica previsió per als qui van participar per la via de reserva en les convocatòries 242, 600, 650 i 700, i que es veuen abocats al concurs per a la destinació definitiva.

A l'hora d'elaborar les bases de la convocatòria del concurs de mèrits i capacitats posterior als processos selectius d'estabilització, la síndica recomana al Departament de la Presidència:

Recomanacions

Incorporar les previsions oportunes perquè tots aquells que hagin accedit a la condició de funcionari per la via de reserva en les convocatòries 242, 600, 650 i 700, i que compten amb una destinació provisional, no vegin frustrada la seva integració laboral en el procés d'adjudicació definitiva dels llocs de treball.

Tancament	<p>El Gabinet de Suport Tècnic de la Secretaria d'Administració i Funció Pública indica que la normativa actual dels procediments de provisió no preveu cap sistema de vies de reserva; que el nomenament amb l'adjudicació provisional ha estat una mesura excepcional derivada de la situació conjuntural per la manca de processos de selecció i de provisió en els darrers anys, i que, en les futures convocatòries d'accés als llocs de treball, les adjudicacions tindran caràcter definitiu.</p> <p>En vista d'aquesta resposta, insistim que cal recollir una provisió específica per als que van participar per la via de reserva en les convocatòries números 242, 600, 650 i 700 i que s'han vist abocats a participar en el concurs per aconseguir una destinació definitiva.</p> <p>El Departament de la Presidència manté que no és possible, en el marc normatiu actual, habilitar vies de reserva en el marc d'un concurs general de mèrits i de capacitats. Coneix la situació de les persones afectades i hi empatitza, però, normativament, no pot actuar d'una altra manera sense invalidar el procediment regulat i les seves garanties. Afegeix que aquest context no s'ha de tornar a produir. Ha estat una situació derivada del procés d'estabilització de més de 12.000 funcionaris.</p>
<p>Q 08693/2023 Q 08694/2023 Q 08696/2023 Q 08703/2023 Q 08705/2023 Q 08709/2023 Q 08711/2023</p>	<p>Inscripció al padró en aplicació del silenci positiu, amb títol de possessió de l'habitatge o sense</p> <p>Diverses persones denuncien que s'han adreçat per escrit a l'Ajuntament de Martorell per sol·licitar la inscripció al padró en aplicació del silenci positiu, pel fet d'haver transcorregut el termini de tres mesos des de la presentació de la sol·licitud inicial.</p>
Posició de l'Administració	<p>L'Ajuntament informa que, llevat de dues de les persones interessades, la resta no estan empadronades al municipi perquè no han aportat el títol que legitima l'ocupació de l'habitatge i no se n'ha fet cap més tràmit.</p>

La inscripció al padró ha de ser com més exacta millor i el títol possessori no és un requisit per a la inscripció, sinó només la via ordinària per acreditar la residència, que també pot ser comprovada per altres vies. El padró ha de reflectir els ciutadans que viuen en el municipi i, per tant, no es pot veure distorsionat per qüestions de naturalesa jurídicoprivada sobre la titularitat de l'habitatge. El fet que algú no tingui títol d'ocupació de l'habitatge no legitima la denegació de la inscripció al padró quan es pot comprovar que la persona resideix a l'habitatge declarat, encara que sigui sense títol.

Consideracions

Si passen tres mesos de la presentació de la sol·licitud d'inscripció al padró sense haver emès i notificat la resolució, s'aplica el silenci positiu. D'aquesta manera la persona interessada ha de quedar empadronada en el municipi des de la data de la sol·licitud. Entenem que no és possible invocar la prohibició de l'obtenció de drets o facultats per silenci *contra legem* (clàusula de salvaguarda en virtut de la qual s'eximeix l'Administració de recórrer a la revisió d'ofici i l'habilita per dictar un acte exprés denegatori, encara que sigui fora de termini) perquè constitueix una excepció a la regla general del silenci administratiu positiu i, com a tal, ha de venir recollida expressament a la llei. Així mateix, l'aplicació del silenci positiu no eximeix l'Ajuntament de l'obligació de dictar una resolució expressa que, en tot cas, s'ha d'emetre amb plena vinculació al sentit del silenci (article 21.1 i 24.3 a) de la Llei 39/2015), i amb la notificació de la qual es posi fi al procediment.

L'obligació legal de donar resposta a les sol·licituds o peticions que les persones adrecen a l'Administració (resoldre-les) forma part del dret a una bona administració. Aquesta inacció, des del punt de vista del procediment, no està fonamentada en l'ordenament vigent; tampoc ho està la decisió de no inscriure algú en el padró per aplicació del silenci positiu, o de no dur a terme els tràmits per comprovar l'efectiva residència de les persones dins del termini de tres mesos.

Recomanacions

- ☑ Tramitar, per aplicació del silenci positiu, la inscripció en el padró de les persones promotores de les queixes, prèvia comprovació de la documentació que n'acrediti la identitat.
- ☑ Modificar la pràctica de no resoldre expressament i notificar les resolucions de les sol·licituds d'empadronament en aquells casos en què les persones interessades no poden lliurar el títol que els legitima l'ocupació.

L'Ajuntament de Martorell manté la decisió de no empadronar els ciutadans que no poden lliurar un títol jurídic d'ocupació i entén que aquest criteri es fonamenta en la legalitat vigent. Només fa una excepció en el cas de famílies amb infants menors d'edat.

La institució manté que no tota ocupació d'un habitatge constitueix la figura delictiva d'usurpació prevista a l'article 245 del Codi penal. Precisament, centrem l'atenció en el punt 2 de la Instrucció 1/2020, de 15 de setembre, de la Fiscalia General de l'Estat, sobre els criteris d'actuació per a la sol·licitud de mesures cautelars en els delictes de violació del domicili i d'usurpació de béns immobles. Aquest punt precisa que, per a la comissió del delictes d'usurpació, es requereix:

a) Que hi hagi una ocupació, sense violència o intimidació, d'un immoble, habitatge o edifici que en aquell moment no constitueixi domicili d'alguna persona, feta amb certa vocació de permanència.

b) Que la pertorbació possessòria pugui ser qualificada penalment com a ocupació, ja que la interpretació de l'acció típica s'ha de fer des de la perspectiva del bé jurídic protegit i del principi de proporcionalitat que informa el sistema penal.

c) Que qui fa l'ocupació no tingui títol jurídic que legitimi la possessió; en el cas d'haver estat autoritzat per ocupar l'immoble, encara que fos temporalment o com a precarista, l'acció no pot considerar-se delictiva, i el titular haurà de recórrer a l'exercici de les accions civils per recuperar-ne la possessió.

d) Que el titular de l'immoble hagi deixat constància que no tolera l'ocupació.

e) Que hi hagi dol en l'autor de l'ocupació.

L'exercici de la potestat d'inscripció s'ha d'efectuar d'acord amb el principi de legalitat, sense que sigui possible fer-ne un ús per a finalitats diferents de les establertes per la norma. Conseqüentment, mantenir la decisió municipal de denegar l'empadronament pel fet d'ocupar un habitatge sense títol habilitant implica vulnerar l'ordenament jurídic, ja que els ajuntaments no poden adoptar decisions o criteris que impliquin utilitzar el padró per a finalitats diferents de les que li atorga l'ordenament jurídic, com ara erradicar les ocupacions dels habitatges buits tot denegant-ne la inscripció a qui realment hi viu. El títol possessori no és un requisit per a la inscripció al padró, sinó només la via ordinària per acreditar la residència, que també pot ser comprovada per altres vies.

Tancament

Tancament	<p>Mentre no hi hagi una resolució judicial ferma, cal respectar la presumpció d'innocència de les persones. Els poders públics, que han d'actuar amb subjecció a la Constitució i a les lleis, han de complir amb l'obligació d'inscriure en el padró els ciutadans que resideixin habitualment en el seu municipi. Així mateix, no es pot denegar la inscripció a aquells ciutadans que no aportin un títol que habiliti l'ocupació de l'habitatge sempre que es comprovi, per altres mitjans, que hi resideixen habitualment. Cal tenir en compte que la inscripció al padró en cap cas atorga legitimitat legal a l'ocupació.</p> <p>A més, l'Ajuntament està obligat a dictar una resolució expressa de les sol·licituds d'inscripció padronal que rebí; en cas contrari, la manca de notificació de la resolució dins del termini de tres mesos comporta l'aplicació del silenci positiu, el qual no eximeix l'Ajuntament de dictar la resolució amb plena vinculació al sentit del silenci.</p> <p>Finalment, la síndica ha apel·lat al dret a la bona administració per demanar a l'Ajuntament de Martorell que reconsideri el seu capteniment en aquesta qüestió i que deixi de mantenir la pràctica habitual de no resoldre aquestes sol·licituds d'inscripció, la qual cosa denota una inacció municipal no fonamentada en l'ordenament vigent.</p>
Q 08721/2023	<p>Responsabilitat patrimonial per canvi de data en proves selectives d'estabilització</p>
Objecte	<p>La persona interessada denuncia la manca de tramitació de la sol·licitud d'un expedient de responsabilitat patrimonial formulat el 13 de juny de 2023. Hi reclama l'import de les despeses d'un viatge que va haver d'anul·lar perquè van canviar la data d'unes proves selectives d'estabilització.</p>
Posició de l'Administració	<p>La Secretaria d'Administració i Funció Pública confirma la recepció de la sol·licitud d'inici de l'expedient i de les consultes de la persona interessada a través del gestor CQS (consultes, queixes i suggeriments). Informa que les consultes van ser ateses i que es va informar la interessada que s'havia iniciat d'ofici un procediment de responsabilitat patrimonial pels danys i perjudicis ocasionats pel canvi en les proves selectives. El procediment es va tancar el 9 de novembre de 2023 i s'hi podia interposar un recurs de reposició o un recurs contenciós administratiu.</p>

No consta que la sol·licitud registrada electrònicament de la persona interessada hagi estat tramitada ni resolta expressament.

En el procediment de responsabilitat patrimonial que el Departament va iniciar d'ofici, el dany que s'estima produït s'identifica com un dany moral (90 euros), que fa referència a un patiment físic i a la inquietud per les proves, amb irregularitats generalitzades.

Ara bé, la tramitació d'aquest procediment de responsabilitat patrimonial iniciat d'ofici en cap cas no ha de ser incompatible amb la tramitació de les sol·licituds a títol individual que es formulin amb motiu dels danys materials.

Consideracions

Recomanació

Iniciar, sense més dilació, la tramitació del procediment de responsabilitat patrimonial per no demorar-ne la resolució expressa.

Tancament

La Secretaria d'Administració i Funció Pública considera que l'escrit de reclamació per danys materials de la interessada es va atendre dins del procediment de responsabilitat patrimonial iniciat d'ofici pel Departament de la Presidència, raó per la qual es considera que no s'ha produït cap indefensió material als seus drets i interessos. Insisteixen que es va considerar que calia rebutjar les al·legacions que no fessin referència al dany moral.

Aquesta institució discrepa de les manifestacions de la Secretaria, es reitera en les pròpies consideracions i insisteix a demanar al Departament de la Presidència:

► Ordenar la tramitació del corresponent procediment, a risc d'incórrer, en el cas de no fer-ho, en una actuació contrària a l'obligació d'instruir i resoldre les sol·licituds dels ciutadans.

Finalment, el Departament dicta una resolució complementària per considerar que la reclamació de danys i perjudicis de la interessada no comporta un pronunciament exprés a l'hora de resoldre'l. Desestima expressament les al·legacions de la interessada i insisteix que l'únic dany que les persones aspirants no tenien el deure jurídic de suportar era el moral (angoixa i patiments produïts el dia de la celebració de les proves), atès que els danys materials deriven d'una situació escollida voluntàriament, com és la de participar en les proves.

En definitiva, es tracta d'una resolució que parteix de la mateixa fonamentació que el Departament ja havia traslladat. No compartim la fonamentació de la resolució i insistim en les nostres consideracions.

Q 10070/2023

Dret a la compensació econòmica de funcionaris interins en actiu que no superen el procés d'estabilització**Objecte**

La persona interessada comunica que li han desestimat una sol·licitud de compensació econòmica pel fet de no haver superat el procés selectiu d'estabilització de la plaça que havia ocupat amb caràcter temporal i de forma ininterrompuda des del 8 de maig de 2017 fins al 31 d'octubre de 2023, data del seu cessament. Com que no hi està d'acord, ha presentat un recurs de reposició, pendent de resolució.

Posició de l'Administració

Es considera que la persona interessada no reuneix els requisits recollits a la disposició addicional dissetena (DA 17ena) del Reial decret llei 14/2021, de 6 de juliol, de mesures urgents per a la reducció de la temporalitat.

Consideracions

La Llei 20/2021, de 28 de desembre, distingeix dos tipus de compensacions:

- ▶ Vint dies per any treballat per evitar que reproduïxin situacions d'abús de la temporalitat. Aquesta mesura s'aplica al personal temporal nomenat o contractat després de l'entrada en vigor de la Llei (30 de desembre de 2021).
- ▶ Vint dies per any treballat per indemnitzar els treballadors temporals que no superen el procés selectiu d'estabilització i han hagut de ser destituïts. Aquesta mesura no neix de l'abús, sinó que és una conseqüència de la no superació del procés.

Cal tenir en compte, a més, que la compensació econòmica prevista a la Llei 20/2021 (art. 2.6), a diferència de la DA 17ena, no està temporalment limitada al darrer nomenament. La desestimació de la sol·licitud en el cas de la persona interessada, doncs, no s'ajusta a dret: no s'ha atès el fet que la compensació reclamada és la prevista per al personal que no ha superat els processos d'estabilització de l'ocupació temporal.

Recomanacions

- Estimar el recurs de reposició segons les precedents consideracions i reconèixer la compensació econòmica corresponent, a l'empara de l'article 2.6 de la Llei 20/2021.
- Acordar la revocació del recurs, a l'empara de l'article 109 de la Llei 39/2015, en el cas que l'Administració hagi desestimat el recurs de reposició abans de rebre la resolució de la síndica.

Un cop emesa la resolució, la promotora de la queixa ens fa arribar la resolució desestimària del recurs de reposició. El Consell Comarcal de l'Alt Empordà no ens n'havia informat i quan ens hi reunim, justifica la denegació perquè la persona reclamant va participar en el procés des d'un lloc de treball no identificat com a plaça a estabilitzar.

Recomanacions	<p>Quan tornem a revisar la documentació, constatem que la persona reclamant sí que ocupava una de les places objecte d'estabilització. A més, cap de les resolucions es fonamenta en el motiu apuntat en la reunió. Insistim, doncs, que es revisi la decisió i que es reverteixi.</p>
Tancament	<p>El Consell Comarcal de l'Alt Empordà ens informa de la desestimació de les al·legacions de la promotora de la queixa i de la no acceptació dels nostres suggeriments de revisió.</p> <p>Tanquem l'expedient, doncs, i considerem les nostres recomanacions com a no acceptades, però insistim que la decisió adoptada no s'ajusta a l'ordenament jurídic i tornem a demanar que es reconsideri la decisió presa, i que, si es fa, que ens ho comuniquin.</p>
AO 00009/2024	<p>Possible error en la custòdia del material de les proves de la convocatòria 626</p>
Objecte	<p>Obrim aquesta actuació d'ofici per investigar una convocatòria pública en què es va penjar l'examen de tipus test (preguntes i respostes) en una carpeta de Teams d'accés públic per als treballadors de l'Administració. Es tracta de la convocatòria 626 del cos de diplomatura, enginyeria tècnica de forests (grup A, subgrup A2). Les proves van tenir lloc el 8 de juliol de 2023 i l'acte d'adjudicació de les cinc places convocades està prevista per al 23 de gener de 2024.</p> <p>En un primer moment, la institució demana informació de les actuacions fetes i recomana que se suspengui l'adjudicació de la convocatòria mentre no es dicti una resolució sobre la certesa dels fets denunciats i el seu abast.</p>
Posició de l'Administració	<p>La Secretaria d'Administració i Funció Pública informa de la suspensió de l'execució fins a aclarir la situació. No informa de cap protocol específic sobre aquest tema i indica que queda reportat qualsevol intent d'accés al OneDrive corporatiu o la compartició de documentació per part de persones no autoritzades. No remetrà a la síndica la còpia l'informe emès per la Inspecció General de Serveis de Personal perquè l'accés al document és limitat (art. 21.1 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre).</p> <p>Finalment, el 23 de juliol de 2024 la Direcció General de Funció Pública (DGFP) aixeca la suspensió cautelar perquè no s'ha acreditat la difusió activa del contingut de les proves selectives, ni l'entrada i sortida de persones alienes al tribunal qualificador a l'adreça web del grup de treball del tribunal qualificador abans de les proves selectives.</p>

En primer lloc, no es pot invocar la Llei 19/2014, de 29 de desembre, per limitar l'accés a la documentació que la institució demani en l'exercici de les seves funcions. De fet, hem rebut l'informe de la Inspecció a través d'una de les persones que ha presentat recurs de reposició i conclou que és aconsellable la suspensió immediata del procés selectiu.

Constata la possibilitat d'accedir a la documentació confidencial i que dos membres del tribunal formaven part del Grup de Treball ETF-EF (oposicions). Pel que fa als resultats de la prova, dues de les persones aptes van contestar totes les preguntes dels dos exercicis correctament i van assolir la màxima puntuació. Es detecta una diferència de punts anòmala amb la resta dels 21 aspirants declarats aptes.

Pel que fa a l'auditoria d'accessos, només es van acreditar els accessos entre el 28 de juny i el 28 de setembre de 2023 (noranta dies), tots posteriors a la celebració de la prova. Indica: "[és possible que] hi hagi hagut accessos en data anterior a la celebració de la prova de la fase d'oposició" i [...] "no es pot garantir que s'hagin preservat els principis d'igualtat, mèrit i capacitat exigibles en qualsevol procés d'accés a l'ocupació pública".

Consideracions

D'altra banda, considerava necessari posar en coneixement del Ministeri Fiscal l'objecte de les actuacions per determinar les possibles responsabilitats penals dels delictes tipificats en els articles 417.1 i 418 del Codi penal, dins del capítol IV, del títol XIX, sobre la infidelitat en la custòdia de documents i de la violació de secrets.

En definitiva, la decisió d'aixecar la suspensió per procedir a l'adjudicació dels llocs s'ha basat exclusivament en el resultat dels procediments disciplinaris incoats per l'anterior Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural contra els membres del tribunal. Aquestes resolucions han fonamentat la decisió de sobreseure i arxivar les actuacions en el fet que el coneixement dels membres del tribunal de les eines ofimàtiques corporatives és la pròpia d'un usuari mitjà. Consideren que no s'ha pogut acreditar que actuessin incomplint les ordres encomanades, ni el deure de reserva professional, ni incomplint les seves funcions de forma dolosa, imprudent, negligent ni amb una ignorància inexcusable.

Aquesta institució estima que el paràmetre per dilucidar la responsabilitat dels membres del tribunal ha de recaure en el nivell de diligència exigible pel fet de tenir aquesta condició i no en el nivell d'expertesa en les eines ofimàtiques com a usuari.

Recomanacions	<ul style="list-style-type: none"> ☑ Iniciar les actuacions pertinents per anul·lar el procediment selectiu de concurs oposició, codi de la convocatòria 626. ☑ Rebre informació sobre si la possible responsabilitat penal es va posar en coneixement del Ministeri Fiscal i quina ha estat la resposta obtinguda. En el cas que no s'hagués fet, recomana fer-ho de manera immediata. ☑ Rebre informació sobre les raons per les quals no s'ha efectuat una auditoria d'accessos des que es va constituir el grup de treball.
Tancament	<p>El Departament de la Presidència no accepta les nostres recomanacions. Ho justifica perquè considera que no hi ha elements probatoris ni indicaris suficients per acordar la nul·litat de les proves selectives i la seva consegüent repetició, ni per posar els fets en coneixement del Ministeri Fiscal. No considera necessari sol·licitar una nova auditoria perquè ja la va sol·licitar la Inspecció General de Serveis de Personal. A més, de l'informe de la Inspecció General de Serveis de Personal no es dedueix que no s'hagin garantit els principis constitucionals d'accés a l'ocupació pública, i no s'ha acreditat una difusió activa del contingut de les proves selectives.</p>
Q 01646/2024	<p>Cessament d'un càrrec directiu en un centre de formació d'adults (CFA) sense el procediment administratiu establert</p>
Objecte	<p>La persona interessada manifesta la seva disconformitat amb el seu cessament en un càrrec directiu d'un centre educatiu, ja que no se li va comunicar formalment, mitjançant una resolució, amb indicació dels motius del cessament i els recursos que hi podia interposar.</p>
Posició de l'Administració	<p>L'Administració entén que el cessament és vàlid, malgrat que no es va comunicar prèviament al claustre i al consell escolar, tal com estableix la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.</p>
Recomanacions	<ul style="list-style-type: none"> ☑ Declarar la nul·litat del cessament de la persona interessada. ☑ Retornar a la persona interessada els imports que ha deixat de percebre en concepte del càrrec que ocupa, i abonar de nou aquest import. <p>A partir d'aquí, si la direcció del centre considera que cal instar el cessament:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☑ Seguir el procediment establert, amb una resolució que expressi els motius del cessament i que inclogui la informació referent als recursos que s'hi poden interposar.

Tancament	<p>Les consideracions de la institució no han estat acceptades: l'Administració considera que el cessament està motivat i ha desestimat el recurs d'alçada que la persona interessada va presentar. Ara bé, consta que es va intentar una mediació.</p> <p>Es valora positivament que s'hagi intentat la mediació, i s'encoratja l'Administració a utilitzar aquesta eina i qualsevol altra que es consideri adequada per resoldre situacions de conflicte o malestar entre la comunitat educativa.</p>
Q 06258/2024	Manca de resolució expressa d'un recurs de reposició
Objecte	<p>La interessada va demanar gaudir d'una excedència voluntària per interès particular i l'Ajuntament de Barcelona la hi va denegar, fet que va ocasionar que formulés un recurs de reposició que no s'ha resolt de manera expressa.</p>
Posició de l'Administració	<p>L'Ajuntament va dictar resolució denegatòria perquè no es complia el termini mínim de cinc anys que exigeix la normativa vigent d'aplicació.</p>
Consideracions	<p>La interessada va formular el recurs mitjançant la seva advocada. Té més de sis anys de serveis prestats en l'Administració (des del 20 de setembre de 2017). Hi ha un decalatge en la concatenació de diversos nomenaments previ al de funcionària (30 de març de 2023), que va donar lloc a tres períodes de manca de cotització a la seguretat social (tres, tres i catorze dies).</p>
Recomanació	<p>☒ Dictar sense més demora i de forma expressa la resolució del recurs.</p>
Tancament	<p>L'Ajuntament de Barcelona ha resolt expressament el recurs de la interessada i ha desestimat la sol·licitud d'excedència voluntària. Considera que la prestació de serveis ha d'haver estat ininterrompuda.</p> <p>La institució insisteix en la seva disconformitat amb aquesta interpretació. No es pot equiparar l'exigència d'una prestació "immediatament" anterior al concepte "ininterrompudament". A més, els serveis computats han estat prestats en la condició de funcionària interina, amb diferents nomenaments que, en aquest cas concret, han suposat dues interrupcions de tres dies i una darrera de catorze dies.</p>

Consum / Serveis bàsics

Q 00682/2023

Disconformitat amb una factura d'aigua per no tenir en compte que el consum ha estat generat durant un període superior a tres mesos

Objecte

La persona interessada no està d'acord amb una factura d'aigua pel fet de no tenir en compte, en l'aplicació dels trams, que el consum facturat ha estat generat durant un període superior a tres mesos.

Consideracions

En la factura del segon trimestre es van liquidar 0 metres cúbics de consum, perquè no es va poder prendre la lectura real. Aquest fet va repercutir en la factura del tercer trimestre (liquidada per un nou gestor del servei) perquè es van aplicar tots els metres cúbics d'aigua consumits en sis mesos en una sola factura, de manera que es va calcular l'aplicació dels trams com si el consum s'hagués generat en tres mesos.

Caldria adoptar mesures per evitar que l'abonat al servei d'aigua es veiés perjudicat per un canvi de gestió en el servei i caldria repartir linealment entre diferents períodes el consum que s'ha facturat en un període de facturació de tres mesos, tenint en compte que el consum s'ha generat durant un període superior.

Recomanació

Revisar les factures del servei de subministrament d'aigua del segon i tercer trimestres, en el sentit d'anul·lar-les i emetre noves factures, en què els metres cúbics consumits siguin repartits linealment entre els diferents períodes de facturació transcorreguts entre les dues lectures reals.

Tancament

Segons el Reglament regulador del servei d'aigües vigent és responsabilitat de la persona col·laborar en les lectures i, en cas contrari, es fan lectures estimades, amb les consegüents desviacions de trams que això pot implicar en períodes de facturació successius.

L'Administració entén el malestar, l'Ajuntament (amb l'assessorament de l'Agència Catalana de l'Aigua i de l'ORGT de la Diputació de Barcelona) no ha aconseguit trobar cap fórmula que sigui tècnica ni jurídicament viable per modificar els trams de la factura, ja que no es pot falsejar la lectura ni tampoc es pot falsejar el tram resultant d'aquesta i derivat del sistema vigent a Catalunya.

Entenem, doncs, que la nostra recomanació no ha estat acceptada.

Educació i recerca

Q 02804/2022

Desacord amb el preu del menjador d'un centre d'educació especial perquè és molt superior al dels centres ordinaris

Objecte

La família d'un alumne que cursa ensenyaments en un centre d'educació especial (CEE) de titularitat pública exposa el seu desacord amb el preu del servei de menjador perquè és molt superior al que ha de satisfer l'alumnat que s'escolaritza en centres ordinaris i el consideren molt elevat.

Posició de l'Administració

El Departament d'Educació informa que el preu del servei en aquesta escola es justifica per la reducció de la ràtio d'alumnes/monitoratge, que incrementa significativament el preu diari. Les mesures adoptades per a l'ajuda a les famílies són les mateixes que als centres ordinaris: les famílies poden sol·licitar ajudes de menjador i, en el cas dels alumnes de fora del municipi, se'ls concedeix la gratuïtat. S'ha plantejat a l'Ajuntament del municipi una possible ajuda per a les famílies que no tenen beca.

Consideracions

El Departament d'Educació determina cada curs escolar el preu màxim del servei de menjador escolar, que s'aplica com a límit en els centres educatius públics. Els centres públics d'educació especial, però, queden exceptuats d'aquest límit, i poden establir un preu superior que han d'assumir les famílies. En el cas que motiva la queixa el preu establert és superior al doble del preu màxim que satisfan les famílies d'alumnat de centres ordinaris.

Aquesta situació, tot i que admesa per la normativa, contravé els principis d'equitat, igualtat d'oportunitats i no discriminació que regeixen el sistema educatiu. L'alumnat escolaritzat en centres públics d'educació especial no hauria de veure's obligat a assumir un cost de menjador superior a la resta d'alumnat, amb un preu màxim amb independència del fet que tinguin reconegudes necessitats educatives especials (NEE).

Recomanació

Establir un preu màxim del servei de menjador de l'alumnat que s'escolaritza en centres d'educació especial de titularitat pública, per garantir-ne l'accessibilitat en les mateixes condicions que l'alumnat que s'escolaritza en centres ordinaris.

Tancament

El Departament d'Educació ha incorporat una modificació en les convocatòries d'ajuts de menjador per al curs 2023/2024 en el sentit de donar més cobertura a l'alumnat amb discapacitat reconeguda a partir del 33 %.

S'ha constatat que la pràctica totalitat de l'alumnat que cursa estudis en un CEE és tributari de rebre un ajut individual de menjador, a més de l'ajut per a alumnes amb necessitat específica de suport educatiu (NESE) del Ministeri, que, recordem, inclou el menjador i, per tant, complementa el cost que pugui significar aquest servei per a les famílies.

A més, la convocatòria d'ajuts per a alumnat amb NEE del Ministeri ha incorporat els darrers anys un subsidi de 400 euros per a despeses relacionades amb l'escolarització, per a tots els alumnes que presentin aquestes necessitats, independentment de la renda familiar.

Finalment, s'han dut a terme actuacions d'assessorament als equips dels CEE per tal que acompanyin en aquests tràmits a les famílies, a fi d'aconseguir que totes presentin les sol·licituds amb la documentació necessària a totes les convocatòries a què es poden acollir.

Per part nostra, constatem que la nova regulació estableix avantatges per a l'alumnat que acrediti una discapacitat igual o superior al 33 % i per a les famílies amb membres amb discapacitat, però no resol la situació de discriminació indirecta que es planteja.

Si bé és cert que les noves mesures permeten ampliar l'abast de les beques dins del col·lectiu dels alumnes amb discapacitat i de les famílies amb membres amb discapacitat, no sembla que s'hagi eliminat el greuge comparatiu entre l'alumnat escolaritzat en escoles ordinàries que no compleixen els requisits de renda per ser beneficiaris dels ajuts individuals de menjador i l'alumnat en iguals condicions de renda escolaritzat en CEE amb autorització excepcional per augmentar el preu del menjador.

Per aquest motiu, es dona per finalitzada la tramitació d'aquesta queixa individual, però es manté oberta l'actuació d'ofici oberta en relació amb aquest assumpte per fer noves recomanacions a l'Administració educativa.

Q 01966/2023

Denegació d'una beca de suport educatiu per a un alumne escolaritzat al centre d'educació especial**Objecte**

La persona interessada està en desacord amb la denegació d'una beca de suport educatiu per a un alumne escolaritzat a un centre d'educació especial per al curs 2022/2023. D'acord amb un informe de l'EAP, l'alumne presenta una discapacitat intel·lectual severa i un retard maduratiu global molt significatiu que comporta un retard important en l'adquisició del llenguatge i en la seva autonomia.

Posició de l'Administració

El Departament d'Educació recorda que, per ser beneficiari de l'ajut per a reeducació pedagògica o del llenguatge, la inspectora ha de certificar-ne la necessitat. En un centre d'educació especial ja existeix atenció psicopedagògica, atès que és un recurs intensiu, a diferència del que passaria en un centre ordinari, on sí que podria donar-se la possibilitat que l'atenció pedagògica resulti insuficient. Les beques i ajuts per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu estan pensades per a alumnes escolaritzats en centres educatius no intensius.

Recomanacions

- No excloure l'alumnat amb necessitats educatives especials severes escolaritzat en centres d'educació especial dels ajuts relacionats amb la reeducació pedagògica i del llenguatge.
- Determinar a partir de quin criteri l'EAP determina que, en aquest cas, les 5 hores de reeducació rebudes al centre d'educació especial són suficients per garantir la reeducació de les necessitats educatives especials i assolir el màxim desenvolupament possible.

Tancament

El Departament d'Educació exposa que en cap moment s'exclou l'alumnat escolaritzat en centres d'educació especial. L'EAP determina quantes hores són suficients per a la reeducació del llenguatge i pedagògica (en aquest cas, 5 hores setmanals) i analitza si ja estan cobertes pel centre educatiu.

De fet, el Departament d'Educació pot concedir l'ajuda per reeducació pedagògica o del llenguatge tot i estar escolaritzat en un centre específic d'educació especial si les hores impartides al centre no es consideren suficients.

Per al curs 2023/2024, la persona interessada finalment ha obtingut una valoració favorable per rebre l'ajut, però encara està pendent de resolució.

Infància i adolescència

Q 10223/2020

Presència en webs de l'Administració d'un enllaç d'assessorament sobre gestació subrogada

Objecte

La persona interessada denuncia que al web del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies es deriva al web d'una entitat, que, entre d'altres, ofereix assessorament en relació amb processos de gestació subrogada. L'enllaç també està disponible al web de l'Ajuntament de Barcelona.

Recomanació

Eliminar l'enllaç perquè, a banda d'oferir assessorament sobre una pràctica il·legal, també pot induir a pensar que es dota de cobertura legal una pràctica no permesa dins l'ordenament vigent i que posa en risc els drets dels infants i les dones, i pot confondre la ciutadania.

Tancament

El Departament indicat tramet les nostres recomanacions al Departament d'Igualtat i Feminismes. De resultes de la migració dels continguts del web del Departament de Treball Afers Socials i Famílies al Departament d'Igualtat i Feminismes, l'apartat del Consell Nacional LGTBI no té enllaços web a cap entitat.

D'altra banda, l'Ajuntament informa que l'entitat en qüestió fa assessorament en matèria de gestació subrogada i ofereix xerrades periòdiques adreçades a persones LGTBI sobre aspectes legals vinculats a la reproducció assistida, les adopcions, els acolliments i, entre d'altres, la gestació subrogada. Aquestes xerrades estan emparades pel dret a la llibertat d'expressió, sempre que ofereixin informació sobre la consideració de la gestació subrogada dins el nostre ordenament jurídic o sobre el tractament que aquesta pràctica té en altres països i ordenaments jurídics. L'abril de 2021 es comunica de manera formal a l'entitat que les activitats que es desenvolupen al centre han de respectar l'ordenament jurídic vigent.

El Síndic reitera a l'Ajuntament que retiri l'enllaç objecte de queixa. L'Ajuntament de Barcelona informa que s'ha reunit amb l'entitat i que es va acordar que l'entitat modificaria la seva pàgina web: suprimiria el terme "acompanyament" i especificaria que en cap cas s'ocupa de fer cap tràmit o gestió al respecte, igual que en la resta de serveis d'assessoraments que es duen a terme des de l'entitat. S'ha comprovat que s'ha dut a terme la modificació esmentada.

Q 02270/2022

Manca de SIEI en un centre educatiu concertat**Objecte**

La persona interessada exposa que el seu fill ha cursat Infantil 3 (I3) en un centre educatiu concertat de Tarragona i que té un diagnòstic de trastorn de l'espectre autista (TEA). L'han informat que cal escolaritzar-lo en un centre amb suport intensiu per a l'escolarització inclusiva (SIEI) i demana que es doti d'aquest recurs a l'escola on es troba escolaritzat actualment, per no haver de canviar de centre.

Consideracions

Segons l'informe rebut, el centre té escolaritzats nou alumnes susceptibles de ser atesos per un SIEI i altres centres de la zona tenen SIEI amb un nombre inferior d'alumnes.

El marc normatiu reconeix el dret de l'alumnat a ser atès amb pràctiques educatives inclusives i atribueix a l'Administració el deure de dotar els recursos necessaris per fer-ho possible. Dins aquests recursos, el Decret 150/2017, de 17 d'octubre, estableix els suports intensius a l'escola inclusiva (SIEI) com a tipologia de suport per a l'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials (NEE) derivades de limitacions molt significatives, que requereixen mesures i suports intensius per poder relacionar-se, participar i aprendre.

La millora de l'escolarització equilibrada de l'alumnat amb NEE entre sectors de titularitat, que és un dels elements que cal garantir dins la programació de l'oferta educativa i el procediment d'admissió d'alumnat, hauria de comportar la revisió, també, del finançament públic de recursos de suport als centres concertats.

Recomanació

Adoptar les mesures necessàries per dotar el centre educatiu en qüestió d'un suport SIEI amb els recursos que correspongui per atendre els alumnes que es troben en situació de rebre'l.

Tancament	<p>El Departament d'Educació assenyala que el centre de moment no disposarà del recurs SIEI. Donada la limitació del pressupost destinat a educació inclusiva, s'han prioritzat altres necessitats per fer una distribució eficient i equitativa dels recursos disponibles. El centre continuarà tenint mestre d'educació especial i monitoratge per a alumnes amb NEE que manifesten dificultats en l'autonomia personal i la regulació de la conducta, i també per a l'alumnat amb necessitats especials en l'àmbit de la salut.</p> <p>Per part nostra, donem per finalitzada la tramitació de la queixa. Això no obstant, tenim previst plantejar novament aquesta situació al Departament d'Educació en el marc de l'actualització de l'informe sobre educació inclusiva a Catalunya que estem treballant per presentar al Parlament.</p> <p>Constatem que els centres concertats tenen una dotació de recursos intensius més baixa que els centres públics, tot i que també existeixen desequilibris en l'escolarització de l'alumnat amb NEE entre centres ordinaris en funció de la seva titularitat. Per aquest motiu, l'Administració, com a responsable de programar l'oferta educativa i el mapa de recursos de l'educació inclusiva, hauria d'establir uns criteris de dotació dels recursos, i el suport SIEI s'hauria de poder assignar als centres educatius amb un nombre d'alumnes suficient amb proposta d'aquest recurs.</p>
Q 07259/2022	<p>Desacord amb les declaracions a la premsa d'un centre educatiu per una denúncia d'abús sexual</p>
Objecte	<p>Una d'alumna de 2n ESO va relatar haver patit tocaments per un professor i els fets van ser denunciats pel centre hospitalari que la va atendre. La mare de la menor exposa el desacord amb les declaracions sobre els fets que l'escola va fer als mitjans de comunicació.</p>
Posició de l'Administració	<p>Si un infant, adolescent o jove pateix una situació de violència, cal preservar-ne la intimitat i cal que el tracte sigui adequat. Només així es garanteix la no revictimització o victimització secundària.</p> <p>La Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència (USAV) protegeix la víctima i acompanya el centre educatiu per a una intervenció enfocada i centrada en les necessitats i els drets de la infància i l'adolescència. No filtrar informació a la premsa és una mesura de prevenció. El centre educatiu ha de protegir al màxim totes les dades dels menors.</p>

La informació que l'escola facilita als mitjans de comunicació no té en compte la necessitat d'evitar danys addicionals ni s'ajusta als documents existents: "Com informar dels maltractaments infantils. Manual d'estil per a mitjans de comunicació" (2014) i "Recomanacions per a professionals quan hi ha una revelació de violència sexual en nens, nenes i adolescents" (2021).

Consideracions

L'escola planteja que es pot tractar només d'una percepció. Per tant, evidencia que no va considerar en primer terme l'interès de la noia i el patiment que podia generar la difusió als mitjans d'un comunicat que podia ferir clarament la seva sensibilitat. Va qüestionar la veracitat dels fets denunciats i va equiparar el seu patiment amb el del docent. El comunicat, a més, no va ser objecte de cap esmena posterior, tot i que la interessada va demanar que l'escola es retractés públicament de les declaracions.

Recomanacions

- ☑ Adreçar-se al centre educatiu per promoure que doni resposta a la petició de la persona interessada.
- ☑ Facilitar informació i orientació al centre educatiu per evitar que es tornin a produir situacions similars i perquè es preservi els infants afectats en la informació que es difon als mitjans de comunicació i se segueixin els documents de recomanacions esmentats.
- ☑ Oferir informació bàsica als centres educatius en els casos en què intervingui la USAV per evitar la victimització secundària en la informació que es tramet als mitjans de comunicació.

Tancament

El Departament d'Educació exposa que la USAV dona indicacions per procedir a l'obertura del protocol, fer les actuacions pertinents, derivar l'alumnat als recursos i serveis necessaris, i acompanyar els centres educatius durant tot el procés sempre que sigui necessari. En cap cas, però, es donen indicacions sobre com cal procedir davant els mitjans de comunicació, atès que aquesta qüestió s'escapa de l'especialització en violències.

La informació publicada per l'agència de notícies deriva d'una entrevista entre la direcció del centre i un mitjà. No és resultat de la informació tramesa per l'escola, que no se'n sent responsable. El centre també considera que la informació que es facilita als mitjans s'empara en l'exercici de l'autonomia de centre.

<p>Tancament</p>	<p>El Síndic ha donat per finalitzada la tramitació de la queixa, però recorda que l'autonomia de centre s'ha d'exercir amb ple respecte del marc normatiu. L'Administració té el deure legal de supervisar que les escoles protegeixen l'alumnat de la violència, també de la victimització secundària (Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència, LOPIVI).</p> <p>Les situacions de violència són un àmbit prioritari de la institució del Síndic i es tindrà en compte aquesta situació i la necessitat d'incidir en la informació que es facilita als mitjans.</p>
<p>Q 08839/2022</p>	<p>Manca d'abonament complet del tractament d'ortodòncia de dues joves tutelades per l'Administració</p>
<p>Objecte</p>	<p>La tia de dues joves que van estar tutelades i acollides en família extensa exposa el desacord amb el fet que la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) no es faci càrrec de la part del tractament d'ortodòncia que van començar abans de complir divuit anys i que va quedar pendent.</p>
<p>Posició de l'Administració</p>	<p>Les sol·licituds dels dos d'expedients econòmics per cobrir el tractament d'ortodòncia es van presentar quan les joves eren menors d'edat, i es va resoldre quan ja havien fet els divuit anys. Els expedients econòmics tenen la categoria de contractes menors, es tramiten per anualitats. La despesa per cobrir el tractament un cop fets els divuit anys no es pot finançar perquè ja no es troben tutelades per la DGAIA, en haver assolit la majoria d'edat.</p>
<p>Consideracions</p>	<p>Aquestes dues joves ja no es troben sota la tutela de la DGAIA i aquest fet comporta limitacions en la tramitació d'expedients econòmics. Això no obstant, en aquest cas es van produir dèficits en la informació facilitada a la família acollidora, que va iniciar el tractament sense tenir coneixement que el seu finançament no podria tenir continuïtat. Les joves han sol·licitat la prestació econòmica per a joves extutelats, però el tractament d'ortodòncia constitueix una despesa excepcional, poc accessible econòmicament pel seu cost elevat, i no s'inclou en la cartera de prestacions de salut.</p>

Recomanacions

- ☑ Estudiar alternatives per finançar la part de tractament d'ortodòncia pendent de les joves a través de possibles ajuts que es puguin atorgar en el marc del pla de suport als joves extutelats.
- ☑ Facilitar suport i orientació subsidiàriament perquè el tractament pugui ser assumit per altres entitats en condicions d'accessibilitat econòmica per a les afectades.

Tancament

L'Administració informa que, a partir de la majoria d'edat, els joves tutelats poden ser beneficiaris de la prestació per a joves extutelats prevista a l'article 19 de la Llei 13/2006, de 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic. És una prestació de dret subjectiu, de caràcter temporal i és aplicable als joves extutelats des dels divuit anys i fins als vint-i-tres. A partir dels divuit anys, un cop acabada la institució de la tutela, aquesta prestació té la finalitat de contribuir que els joves extutelats per la Generalitat puguin viure d'una manera autònoma. Ambdues germanes van fer la corresponent sol·licitud de prestació per a joves extutelades.

No hi ha alternatives per finançar la part del tractament d'ortodòncia pendent de les joves.

Medi ambient i qualitat de vida

Q 10712/2020	Possibles irregularitats amb l'activitat d'un bar d'una associació
Objecte	El promotor de la queixa denuncia presumptes irregularitats amb l'activitat d'un bar d'una associació de veïns del Vendrell.
Posició de l'Administració	L'Ajuntament del Vendrell indica que l'ús del sòl destinat a l'associació de veïns i bar restaurant és urbà consolidat i definit com a clau 4, que no comprèn l'exercici de l'activitat de bar, només admet l'ús sociocultural. Ara bé, l'activitat de bar restaurant és un ús complementari a l'exercici de les activitats lúdiques, socials i cíviques que s'hi exerceixen, i és habitual que els locals de les entitats del municipi disposin d'un bar, com a servei complementari i dinamitzador de les seves activitats socials i cíviques. En aquest cas, l'activitat de bar no implica que l'horari del bar coincideixi amb les activitats proposades.
Consideracions	Des del moment que aquest bar està treballant fora dels horaris en què tenen lloc les activitats, donant servei a persones que es puguin desplaçar al local únicament per fer ús del bar, queda del tot desvirtuada la funció d'ús complementari que té assignada; encara més si l'activitat de bar s'exerceix en els mateixos horaris que la resta de bars del municipi.
Recomanació	☒ Limitar els horaris de tancament de l'activitat de bar del local social de l'associació als horaris de finalització de les activitats socioculturals que s'hi desenvolupen.
Tancament	<p>Rebuda la resposta, constatem que és la mateixa que ens van facilitar fa més d'un any.</p> <p>Considerem que el transcurs de més d'un any entre la tramesa dels dos informes és un termini més que suficient per haver pogut regular aquest assumpte, si hi ha voluntat de fer-ho. La resposta de tràmit que ens han fet arribar denota una manca de voluntat de col·laborar amb aquesta institució.</p> <p>Considerem la recomanació com a no complerta i reiterem la resolució efectuada el 10 de novembre de 2022.</p>

Q 05583/2022	Impacte acústic per la recollida de la fracció vidre en horari nocturn a Llinars del Vallès
Objecte	La persona interessada denuncia les molèsties per sorolls que provoquen en horari nocturn els camions d'escombraries durant la recollida de la fracció vidre.
Posició de l'Administració	L'Ajuntament informa que la modificació de la recollida del vidre en horari diürn implicaria una variació del contracte no prevista en els plecs tècnics i administratius.
Consideracions i recomanació	Els plecs de condicions tècniques no estableixen en quin horari s'ha de fer aquest tipus de recollida. Per aquest motiu, recomanem: ☒ Valorar efectuar la recollida en horari diürn, tal com es fa a la majoria dels municipis, per evitar l'impacte acústic de la recollida d'aquesta fracció en horari nocturn.
Tancament	La correcta prestació del servei significa que la ciutadania ha de suportar algunes càrregues per obtenir un benefici superior de manera individual i per al conjunt de la col·lectivitat. Una molèstia d'uns minuts no té prou fonament per legitimar un canvi en la prestació del servei públic, ja que el valor mitjà del temps de recollida de la fracció vidre pel tram on resideix la persona interessada és de tres minuts. Finalment, informen que, amb el servei de porta a porta, es minimitza substancialment el soroll, perquè es fa amb cubells de 40 litres per la recollida de la fracció vidre. Només han rebut una queixa pel soroll en l'operació de descàrrega mecànica, sigui pels vehicles o per la recollida de vidre.

Q 08611/2022	Males olors per un restaurant a la planta baixa d'un edifici
Objecte	La persona interessada expressa disconformitat amb l'actuació de l'Ajuntament de Roda de Berà per unes olors provinents d'un restaurant ubicat a la planta baixa del seu edifici i, ara com ara, el problema persisteix.
Posició de l'Administració	El titular de l'activitat, en resposta a la resolució emesa, presenta l'estudi tècnic que conclou que la sortida de fums compleix els requisits tècnics de l'Ajuntament.
Recomanacions	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Fer una inspecció per comprovar si la xemeneia compleix les prescripcions tècniques. ☒ Informar de possibles solucions que es poden fer adoptar a l'activitat per evitar les molèsties de pudors que genera la sortida de fums d'aquesta xemeneia.
Tancament	<p>L'Ajuntament facilita una còpia de l'estudi tècnic sobre el compliment normatiu de la sortida de fums, signat per l'enginyer municipal el gener de 2019. No disposen de normativa que reguli aspectes com el recorregut de la conducció de la xemeneia per la paret lateral. Ara bé, es farà una inspecció per valorar la sortida de fums, comparant-la amb la documentació inicial i l'aportada posteriorment, així com amb el compliment normatiu.</p> <p>S'ha demanat a l'Ajuntament que instin la comunitat de propietaris a reconduir l'actual instal·lació per un dels celoberts de la comunitat. L'Ajuntament, però, no considera aquesta possibilitat: la xemeneia està en un pati interior i la reubicació s'ha de fer en el marc de les relacions de veïnatge.</p> <p>Tanquem la queixa com a no acceptada, però avisem la persona interessada que té la possibilitat d'afrontar la problemàtica per la via civil entre particulars.</p>

Q 08052/2023	Soroll de la zona comunitària d'una finca veïna
Objecte	El promotor de la queixa manifesta que, arran de les obres efectuades per resoldre uns vessaments d'aigües residuals, es produeixen molèsties per un soroll continu, en horari nocturn, semblant al soroll d'una depuradora. Aquest soroll els impedeix el descans nocturn. Sembla que prové dels serveis comunitaris (piscina, dutxes i jardí) de la finca del costat. La persona interessada va presentar al consistori un estudi sonomètric que estaria dins els valors límit que estableix la normativa, però s'assenyala que el mesurament no es va realitzar conforme a les exigències de la normativa.
Posició de l'Administració	L'Ajuntament de Calafell es limita a informar de l'estudi sonomètric aportat per la part interessada.
Recomanació	☒ Valorar efectuar una sonometria en les condicions que permetin obtenir un resultat objectiu (maquinària/motor aturats i en funcionament) per obtenir uns resultats objectius.
Tancament	<p>L'Ajuntament de Calafell dona per vàlida la sonometria aportada perquè compleix amb els valors límit i no considera necessari realitzar un altre mesurament.</p> <p>Finalitzem l'expedient, però fem arribar a l'Ajuntament unes consideracions sobre bones pràctiques administratives. D'altra banda, també informem la persona interessada de l'altra via per afrontar la problemàtica, que li ofereix el dret civil català mitjançant l'acció negatòria.</p>
Q 10112/2023	Inacció de l'Ajuntament de Malgrat de Mar davant un problema d'insectes que entren en un domicili
Objecte	La persona interessada denuncia que l'Ajuntament de Malgrat de Mar no soluciona un problema causat pels insectes que entren al seu domicili provinents d'un arbre de la via pública.
Recomanació	☒ Comprovar, si no s'ha fet, l'estat de l'arbre per reduir les possibles afectacions que els insectes poden causar a la persona interessada.
Tancament	L'Ajuntament informa que, durant els mesos d'estiu, es fa un control periòdic amb visites d'un tècnic especialista dels arbres de la zona, però no comunica accions concretes en l'arbre en qüestió. Per tant, considerem que no ha acceptat de manera explícita el suggeriment presentat per la nostra institució.

Mobilitat

Q 05683/2023

Prohibició d'estacionament nocturn per a autocaravanes a Deltebre

Objecte

La persona interessada denuncia la prohibició d'estacionar les caravanes i les autocaravanes de 00:00 h a 08:00 h a la urbanització Riumar i a tot el nucli urbà de Deltebre. L'Ordenança número 3 reguladora de la circulació i mobilitat estableix que l'estacionament d'aquests vehicles entre aquestes hores es presumeix ocupació de la via pública i és una infracció sancionable.

Posició de l'Administració

L'Ajuntament de Deltebre al·lega que la llei li reconeix competències pròpies en matèria d'ordenació del trànsit i d'estacionament als carrers del seu municipi. Considera que la prohibició de pernoctar afecta a tota mena de vehicles, segons l'Ordenança reguladora de la circulació i la mobilitat al municipi i, en conseqüència, no és una disposició discriminatòria.

Consideracions

D'acord amb els aclariments efectuats per la Direcció General de Trànsit del Ministeri de l'Interior, considerem que la disposició si que és discriminatòria respecte de les caravanes i autocaravanes perquè l'article en qüestió de l'Ordenança número 3 reguladora de la circulació i mobilitat està situat en el capítol XIV (estacionament i pernoctament de caravanes i autocaravanes). En conseqüència, aquesta mena de vehicles tenen un règim especial d'estacionament pel qual, des de les 24 hores fins a les 8 hores, el seu estacionament es presumeix que és per pernoctar i passa a ser considerat ocupació de la via pública, amb independència que els seus ocupants hi siguin o no a dins.

A més, en els senyals de trànsit sobre la restricció només es fa referència a les caravanes i a les autocaravanes. El pictograma no fa referència als vehicles en general. En conseqüència, d'aquest senyal es deriva un tracte discriminatori perquè fa referència un tipus molt concret de vehicles i, al mateix temps, no informa sobre la prohibició als propietaris d'altres vehicles.

Recomanació

Modificar l'Ordenança número 3 reguladora de la circulació i mobilitat per tal que es reguli l'estacionament de tots els vehicles de forma motivada i fonamentada en raons objectives (les dimensions exteriors del vehicle o la seva massa màxima autoritzada), excloent l'esment a la presumpció de pernoctació.

Tancament

L'Ajuntament de Deltebre envia un informe elaborat pels serveis jurídics que conclou que no és procedent la modificació de l'Ordenança.

En conseqüència, considerem no acceptades les nostres recomanacions i finalitzem la nostra intervenció en aquest assumpte, però ens reservem la possibilitat de fer pública la decisió municipal pels mitjans que la llei posa al nostre abast.

Salut

Q 02754/2024	Llista d'espera per a la intervenció d'una hèrnia inguinal a l'Hospital de Santa Caterina
Objecte	Una persona es queixa que el termini d'espera d'una intervenció d'hèrnia inguinal que s'ha valorat amb prioritat bàsica és massa llarg (365 dies). Exposa que les patologies prèvies es poden agreujar en aquest termini tan llarg.
Posició de l'Administració	El cap de cirurgia ha revalorat la clínica del pacient i considera que no cal modificar el criteri de prioritació.
Recomanació	☒ Fer un seguiment trimestral del pacient, si no es programa la cirurgia abans, per canviar el criteri de preferència, si escau.
Tancament	<p>L'Administració no accepta el nostre suggeriment i indica que, si el pacient empitjora, pot acudir al servei d'urgències o bé al metge de capçalera perquè el valorin.</p> <p>Informem la persona interessada de la resposta rebuda i expliquem que no podem revisar clínicament els motius que justifiquen l'adopció del criteri de preferència, ja que no disposem de coneixements tècnics per fer-ho.</p>

Seguretat ciutadana i justícia

Q 07743/2022	Problemes amb l'Ajuntament de Moià per obtenir una còpia d'un informe policial
Objecte	La persona interessada planteja que l'Ajuntament de Moià no li dona resposta a dues instàncies presentades en què demana una còpia d'un informe policial que l'afecta.
Consideracions	Es recorda a l'Administració el deure legal de donar resposta escrita a les qüestions que les persones li plantegin també per escrit, tant en el marc d'un procediment administratiu, com quan formulin suggeriments, propostes, queixes o demandes d'informació, com és el cas que ens ocupa, per no causar indefensió i inseguretat jurídica a les persones que s'hi adrecen.
Recomanació	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Explicar per què no s'ha lliurat la documentació sol·licitada i informar sobre el tràmit que s'ha donat a les dues instàncies presentades i sobre les actuacions que s'han dut a terme. ☒ Atendre el que demana la persona interessada. ☒ Acompanyar l'informe d'una còpia de la documentació relacionada.
Tancament	<p>L'Administració considera que la documentació que es demana forma part d'unes diligències policials lliurades al jutjat i, per tant, no en lliura còpia.</p> <p>L'article 55 de la Llei 24/2009, de 23 de desembre, del Síndic de Greuges, determina que les autoritats i el personal al servei de les administracions, els organismes, les empreses i les persones subjectes a supervisió han de facilitar al Síndic de Greuges els expedients, les informacions, les dades i la documentació que els sol·licitin que estiguin relacionats amb l'objecte d'una investigació. El termini per trametre aquesta informació és de quinze dies, de conformitat amb l'article 42.2 de la Llei 24/2009.</p> <p>L'article 61.2.a) de la llei esmentada considera que hi ha una obstaculització de l'actuació del Síndic de Greuges en el supòsit que s'impedeixi l'accés del síndic o síndica o dels seus adjunts als expedients, les informacions, les dades i la documentació necessària en el curs d'una investigació.</p>

Serveis socials

AO 00275/2021

Exigència de compte bancari per tramitar la sol·licitud de renda garantida de ciutadania

Objecte

La institució obre aquesta actuació d'ofici per estudiar l'exigència d'un compte bancari per tramitar la sol·licitud de renda garantida de ciutadania. Es valora que això comporta una càrrega per a algunes persones que sol·liciten la prestació, ja que, si finalment no se'ls concedeix la prestació, hauran hagut de fer una gestió inútil que, a més, a vegades els suposa una despesa afegida.

Posició de l'Administració

El Departament de Drets Socials informa que no es pot valorar una sol·licitud sense l'acreditació d'un compte bancari, perquè el pagament s'ha de fer per transferència bancària. Així ho estableix la normativa reguladora de la prestació.

Consideracions

La institució posa de manifest que la Llei 14/2017, de 20 de juliol, estableix que el pagament s'ha de fer per transferència bancària, però no que l'aportació del compte bancari sigui necessària en el moment de presentar la sol·licitud. En canvi, el Decret 55/2020, que la desplega, incorpora això com un requisit en el moment de fer la sol·licitud.

Recomanació

Analitzar la raó de ser de l'exigència del compte bancari per avaluar la possibilitat de modificar-la, si escau, en un sentit més beneficiós per a les persones.

El fet d'obrir un compte bancari quan la persona no en disposa prèviament no aporta per si mateix elements de judici rellevants per avaluar la concurrència o no dels requisits establerts per tenir dret a la prestació.

Facilitar que el compte bancari es doni un cop ja s'han avaluat les condicions i els requisits per poder ser persona beneficiària de la prestació; per exemple, un cop feta la proposta de resolució o un cop concedida la prestació, però abans del pagament. D'aquesta manera, el pagament es podria fer igualment mitjançant transferència bancària, com estableix la llei.

Tancament

La resposta de l'Administració és desfavorable. Argumenta que aquest canvi implicaria alterar els circuits establerts en les prestacions socials que gestiona la Generalitat de Catalunya, i que no s'adequaria a criteris de simplificació, eficiència i eficàcia administrativa.

La institució recorda que cal valorar també l'afectació que aquests circuits tenen en les persones, sobretot quan es tracta de procediments que van adreçats precisament a persones que no disposen de recursos econòmics. Tanmateix, el Departament de Drets Socials ratifica el seu criteri i no accepta la recomanació efectuada.

Q 02985/2022	Denegació de la prestació de renda garantida de ciutadania
Objecte	La persona interessada presenta una queixa perquè li han denegat la renda garantida de ciutadania i no ha rebut la resolució del recurs d'alçada que va presentar.
Posició de l'Administració	El Departament de Drets Socials informa que ha resolt el recurs d'alçada i que l'ha desestimat: la persona interessada no havia reclamat judicialment l'impagament de la pensió d'aliments abans de la sol·licitud, tot i que sí que ho va fer posteriorment. L'Administració considera que la denúncia ha d'estar presentada quan es presenta la sol·licitud de l'ajut de renda garantida de ciutadania.
Consideracions	<p>La institució analitza les previsions de la normativa reguladora d'aquesta prestació pel que fa als requisits i a les situacions en què preveu que no hi ha dret a la prestació. La qüestió clau consisteix a determinar la data en què s'ha de complir el requisit d'haver reclamat judicialment la pensió compensatòria o d'aliments per poder tenir accés a la prestació.</p> <p>D'una banda, la interpretació del Departament sobre les previsions de la normativa reguladora de la renda garantida de ciutadania és restrictiva.</p> <p>D'altra banda, el requisit de la reclamació judicial no implica que s'hagi d'haver fet en el moment de la sol·licitud. És a dir, seria possible presentar la reclamació durant la tramitació del procediment.</p> <p>Aquesta segona interpretació i l'actuació proactiva de l'Administració gestora del procediment per facilitar el compliment de les condicions exigides resulta més coherent amb l'objecte i la finalitat d'aquesta prestació: que tothom disposi de recursos per mantenir una vida digna.</p>
Recomanació	☒ Reconsiderar la decisió adoptada en aquest cas, i reconèixer a la persona interessada el dret a la prestació, com a mínim, des de la data en què va interposar la reclamació judicial per impagament de la pensió d'aliments.
Tancament	El Departament insisteix en la resposta negativa. La institució insisteix que cal reconsiderar el criteri aplicat i adoptar el criteri proposat, tant amb relació al cas concret objecte de la queixa com amb caràcter general. Tanmateix, el Departament no accepta el suggeriment.

Q 07133/2022	Problemes d'una persona en cadira de rodes per accedir a la feina
Objecte	La promotora de la queixa denuncia que la seva filla es desplaça en cadira de rodes i no se li facilita un transport adaptat per anar a treballar. No hi ha transport públic a la zona.
Consideracions	Els beneficis que suposa per a una persona amb discapacitat tenir accés a l'àmbit laboral en una empresa ordinària són evidents. Entenem que les administracions han de treballar per facilitar la integració normalitzada en la societat de les persones amb discapacitat i garantir el seu desenvolupament laboral i la seva autonomia personal.
Recomanacions	<ul style="list-style-type: none">☒ Tornar a valorar la sol·licitud d'ajuda de la interessada, encabint-la en l'àmbit del servei de transport adaptat, tenint en compte el contingut de la cartera de serveis; subsidiàriament, valorar algun tipus d'ajut individual.☒ Estudiar la possibilitat de preveure un servei de transport especial econòmic que pugui beneficiar la població de la zona amb mobilitat reduïda.
Tancament	Les administracions implicades no consideren que es pugui encaixar la situació que es planteja en la prestació del transport adaptat. A més, es recorda que es tracta d'una prestació no garantida, subjecta a pressupost.

Q 08602/2022	Extinció de la renda garantida de ciutadania per no presentar-se a una oferta de treball comunicada sense justificant de recepció
Objecte	La persona interessada planteja una queixa per l'extinció de la prestació de renda garantida de ciutadania i per la manca de resolució del recurs d'alçada que va interposar contra aquesta resolució.
Posició de l'Administració	El Departament de Drets Socials ha resolt i desestimat el recurs d'alçada. La prestació es va extingir perquè la persona interessada havia rebutjat una oferta de treball que es considerava adequada. No es va presentar a una oferta de feina per a un pla d'ocupació i, en canvi, li havien trucat per telèfon i li havien enviat un correu electrònic.
Consideracions	<p>La institució valora que en aquest cas el punt clau és acreditar la recepció de l'avís per a l'oferta de feina. La persona interessada afirma que no va rebre les trucades ni el correu electrònic, de manera que desconeixia la data i lloc on s'havia de presentar.</p> <p>La forma com es fa la comunicació de l'oferta de feina esdevé un element essencial, i hi ha d'haver unes garanties formals per evitar indefensió a les persones interessades. En aquest cas, no s'han respectat aquestes garanties, ja que la comunicació es va fer per telèfon i per correu electrònic, i que no deixen constància fefaent de la recepció per part de la persona ni de la data de la recepció.</p> <p>Recordem que aquesta prestació té com a objecte atendre situacions de manca de recursos econòmics i, per tant, perdre-la pot incrementar la vulnerabilitat de les persones afectades. Aquesta qüestió és rellevant des d'una perspectiva general.</p>
Recomanacions	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Revocar l'extinció de la prestació de renda garantida de ciutadania que és objecte d'aquesta queixa. ☒ Mantenir el dret de la persona interessada a la prestació, sens perjudici de les modificacions que pertoquin segons les circumstàncies esdevingudes durant aquest temps.
Tancament	<p>El Departament comunica que ha revisat les comunicacions enviades a la persona interessada i considera que no pertoca revocar l'extinció de la prestació.</p> <p>La institució tanca les actuacions en aquesta queixa, però insta l'Administració a extremar les mesures i les garanties procedimentals en aquestes situacions, encara amb més intensitat quan se'n poden derivar conseqüències com la pèrdua de la prestació.</p>

Q 09914/2022	Extinció de la prestació de renda garantida de ciutadania (RGC) i desacord amb la unitat familiar
Objecte	La persona interessada presenta una queixa per la manca de resposta al recurs d'alçada que havia presentat contra la resolució d'extinció de la prestació de l'RGC.
Posició de l'Administració	El Departament de Drets Socials informa que va extingir la prestació perquè no s'havia acreditat documentalment la unitat familiar. Tot i que la persona interessada havia manifestat que la seva mare no vivia amb ella, el volant de convivència incloïa les dues persones al mateix domicili. El departament també informa que ha resolt i desestimat el recurs d'alçada per la mateixa raó.
Consideracions	Constatem una discordança entre les dades del padró i les aportades per la persona interessada sobre el lloc on viu, com ella mateixa reconeix; d'altra banda, les causes d'extinció de la prestació estan previstes a la normativa reguladora. Davant la discordança detectada, s'ha de considerar la possibilitat d'aportar altres elements de prova. A més, cal justificar que les circumstàncies de convivència determinin la pèrdua dels requisits per mantenir la prestació, cosa que no s'ha justificat amb la documentació aportada.
Recomanacions	<ul style="list-style-type: none">☒ Reconsiderar la decisió adoptada i revocar l'extinció de la prestació.☒ Donar continuïtat al procediment i requerir a la persona interessada que porti documents i elements de prova per acreditar les circumstàncies reals de la unitat de convivència.☒ Valorar de nou el manteniment o no de les condicions establertes per tenir dret a la prestació.
Tancament	El Departament de Drets Socials comunica que considera acreditat que mare i filla conviuen al mateix domicili i que la unitat disposava d'ingressos superiors al límit aplicable. Ratifica, doncs, la decisió d'extingir la prestació.

Q 02133/2023	Denegació de la prestació de renda garantida de ciutadania
Objecte	La persona interessada presenta una queixa sobre la denegació de la prestació de renda garantida de ciutadania i la manca de resolució del recurs d'alçada interposat contra aquesta resolució.
Posició de l'Administració	El Departament de Drets Socials informa que ha resolt expressament el recurs d'alçada, i que l'ha inadmetès perquè no s'ha acreditat la representació de la persona que el va interposar.
Consideracions	La institució posa de manifest, en primer lloc, que la comunicació que va enviar l'Administració per acreditar la representació de la persona que va interposar el recurs era confusa, i, en segon lloc, que en l'expedient administratiu consta un escrit de l'interessat en què autoritza aquesta persona a representar-lo per als tràmits. Considerem, per tant, que s'ha d'entendre com a vàlid l'acte de presentació del recurs.
Recomanacions	☒ Revocar la resolució d'inadmissió del recurs. ☒ Retrotraure les actuacions, avaluar de nou el cas i dictar una nova resolució.
Tancament	El Departament de Drets Socials ratifica que és procedent inadmetre el recurs, atès que no es va acreditar suficientment la representació de la persona interessada. Assenyala també que la documentació aportada indicava que no es complia el requisit d'insuficiència d'ingressos.
Q 04601/2023	Acumulació d'andròmines en un domicili
Objecte	Una persona es queixa que el seu veí acumula objectes, andròmines i escombraries en el seu domicili, amb el perill que això suposa. Va presentar un escrit a l'Ajuntament d'Almacelles el maig de 2023.
Posició de l'Administració	El Consell Comarcal del Segrià informa que el gener de 2021, arran d'un escrit de la mateixa persona interessada, van obrir actuacions i no van valorar síndrome de Diògenes. Des de llavors no n'han tingut més notícies.
Consideracions i recomanació	Tenint en compte el temps transcorregut des de l'última actuació i l'escrit de maig de 2023, i per evitar que la situació pugui derivar en algun tipus de sinistre no desitjat, recomanem: ☒ Actualitzar la situació per corroborar la conclusió de 2021 o, en cas contrari, intervenir-hi.
Tancament	El Consell Comarcal es remet de nou a l'informe que ja ens va fer arribar. Tot i que insistim en la nostra recomanació, el Consell Comarcal no considera que hagi de fer cap altra actuació.

Q 01914/2024	Demora en la citació per valorar un grau de discapacitat
Objecte	La persona interessada va sol·licitar el grau de discapacitat l'abril de 2023 i encara no n'ha obtingut resposta.
Recomanació	☒ Resoldre al més aviat possible la resolució de grau i aportar-nos una còpia de la resolució..
Tancament	<p>La Direcció General dels Serveis Territorials a Barcelona del Departament de Drets Socials comunica que citaran la persona interessada durant el mes de juliol de 2024 (sense concretar-nos en la data).</p> <p>Remarquem que la implementació de les mesures per agilitzar aquests tipus de tràmits no pot anar en detriment del temps d'espera de la ciutadania.</p>
Q 03676/2024	Retard del pagament de la prestació econòmica derivada de la situació de dependència
Objecte	La mare de la persona interessada té reconegut un grau II de dependència amb efectes a partir del 26 de juliol de 2023, però encara no ha rebut la resolució amb la concessió de la prestació econòmica derivada d'aquesta situació.
Recomanació	☒ Informar-nos dels motius d'aquest retard. ☒ Abonar la prestació a la persona interessada al més aviat possible.
Tancament	La Direcció dels Serveis Territorials del Departament de Drets Socials i Inclusió ens informa que els responsables territorials de Mataró estan avaluant els expedients que es van registrar el novembre de 2022. Atès que l'expedient de la persona interessada té efectes del mes de juliol de 2023, encara trigaran mesos a resoldre-la.
Q 03889/2024	Demora en la citació per valorar un grau de discapacitat
Objecte	La persona interessada va sol·licitar la revisió del grau de discapacitat el juliol de 2023 i encara no n'ha rebut resposta.
Recomanació	☒ Citar la persona interessada al més aviat possible per valorar-la.
Tancament	La Direcció dels Serveis Territorials del Departament de Drets Socials a Barcelona ens ha informat que, transcorregut gairebé un any de la presentació de la sol·licitud de la revisió del grau de discapacitat, encara no disposa d'una data de citació de la persona interessada i que no es tracta d'un cas que mereixi prioritització.

Q 04106/2024	Disconformitat amb la denegació de la renda garantida de ciutadania i manca de resposta al recurs d'alçada presentat
Objecte	La persona interessada manifesta que va rebre una resolució denegatòria de la renda garantida perquè suposadament tenia ingressos. És víctima de violència masclista; viu acollida amb els seus pares i li han tingut en compte els ingressos de la unitat familiar, comptant els pares.
Recomanacions	☒ Deixar sense efectes la resolució de denegació. ☒ Aprovar la prestació amb els efectes econòmics a la data de presentació de la sol·licitud.
Tancament	La Direcció General de Prestacions Socials ha desestimat el recurs d'alçada presentat i ha confirmat la denegació de la prestació perquè considera que la interessada disposa d'ingressos, malgrat trobar-se en una de les situacions expresses de l'article 13 que regula circumstàncies excepcionals.
Q 04272/2024	Disconformitat amb la modificació d'un grau de dependència
Objecte	La persona interessada va rebre una resolució del grau de dependència de la seva germana, segons el qual li atorguen un grau I. Inicialment, tenia un grau II (grau provisional) i la situació ha empitjorat. Sembla que no s'han tingut en compte malalties cròniques que ja constaven en la primera resolució. Per això, la persona interessada ha presentat una sol·licitud de revisió prèvia a la via social.
Recomanació	☒ Revocar la decisió de disminuir-li el grau de dependència.
Tancament	L'Administració implicada ha decidit mantenir el grau de dependència rebaixat. Malgrat no haver-hi irregularitat, és evident que no s'ha tingut en compte la nostra recomanació.

Q 06550/2024	Demora en la citació per valorar un grau de discapacitat
Objecte	La persona interessada manifesta que va sol·licitar una revisió del grau de discapacitat el desembre de 2023 per modificar el barem de mobilitat i que encara no n'ha rebut la citació.
Recomanació	☒ Citar la persona al més aviat possible i modificar, si escau, el barem de mobilitat.
Tancament	Segons el Departament de Drets Socials i Inclusió, no poden fer una previsió concreta per a la citació. Els temps de resposta són superiors als sis mesos i, actualment, s'estan valorant les sol·licituds presentades anteriorment.
Q 06655/2024	Demora en la citació per valorar el grau de discapacitat
Objecte	La persona interessada va sol·licitar la valoració del grau de discapacitat del seu fill el mes de gener de 2024 i encara no ha rebut la notificació amb la citació.
Recomanació	☒ Citar la persona interessada al més aviat possible.
Tancament	La Direcció dels Serveis Territorials a Lleida del Departament de Drets Socials i Inclusió ens ha comunicat que la data prevista per la citació de la persona interessada és el mes de gener vinent, aproximadament un any després de presentar la sol·licitud de valoració.
Q 06657/2024	Demora en la citació per valorar un grau de discapacitat
Objecte	La persona interessada esmenta que va sol·licitar la valoració pel grau de discapacitat el mes de gener de 2024 i que encara no ha rebut la citació per la valoració.
Recomanació	☒ Citar la persona interessada al més aviat possible.
Tancament	El Departament de Drets Socials i Inclusió ens informa que el temps d'espera és superior a sis mesos i que s'estan atenent les sol·licituds presentades prèviament.

Q 06810/2024	Demora en la citació per valorar un grau de discapacitat
Objecte	La persona interessada esmenta que va sol·licitar la valoració del grau de discapacitat i que encara no ha rebut la citació corresponent.
Recomanació	☒ Citar la persona al més aviat possible.
Tancament	La Direcció dels Serveis Territorials a Barcelona del Departament de Drets Socials i Inclusió ens ha comunicat que la citació està prevista per al juliol o agost de l'any vinent; és a dir, entre quinze o setze mesos després de la presentació de la sol·licitud. Tenint en compte que el marc legal obliga a resoldre i notificar la resolució del grau de discapacitat en el termini de sis mesos des de la data de la presentació de la sol·licitud en el registre de l'òrgan competent per resoldre, podem concloure que es tracta d'una irregularitat: el departament en qüestió quasi triplica el termini establert i no s'acull a la recomanació del Síndic de Greuges.
Q 06814/2024	Demora en la citació per revisar un grau de discapacitat
Objecte	La persona interessada va sol·licitar la revisió del grau de discapacitat l'abril de 2023. Encara no ha rebut la notificació corresponent amb la citació.
Recomanació	☒ Citar la persona al més aviat possible.
Tancament	La Direcció dels Serveis Territorials a Barcelona del Departament de Drets Socials i Inclusió ens ha informat que citaran la persona interessada entre els mesos de febrer o març de 2025, uns vint-i-tres mesos després de presentar la sol·licitud.
Q 06832/2024	Demora en la citació per valorar un grau de discapacitat
Objecte	La persona interessada va sol·licitar cita per a la valoració del grau de discapacitat el mes de febrer d'enguany. Encara no ha rebut la notificació de citació.
Recomanació	☒ Citar la persona al més aviat possible.
Tancament	La Direcció dels Serveis Territorials a Barcelona del Departament de Drets Socials citarà la persona entre els mesos de febrer i març de l'any vinent.

Q 06921/2024	Demora en la citació per valorar el grau de discapacitat
Objecte	La persona interessada denuncia que va sol·licitar la valoració del grau de discapacitat el març de 2023 i que encara no ha rebut la citació corresponent.
Recomanació	☒ Citar la persona al més aviat possible.
Tancament	La Direcció dels Serveis Territorials a Barcelona del Departament de Drets Socials ens ha comunicat que la citació està prevista per al mes de gener o febrer de 2025; és a dir, vint-i-tres mesos després de la presentació de la sol·licitud.
Q 07002/2024	Demora en la citació per valorar un grau de discapacitat
Objecte	La persona interessada va sol·licitar la valoració del grau de discapacitat el mes d'abril de 2023. Encara no ha rebut la notificació amb la citació.
Recomanació	☒ Citar la persona al més aviat possible.
Tancament	L'Administració informa que la previsió de la citació és entre els mesos de febrer i març de 2025, uns vint-i-quatre mesos després de la presentació de la sol·licitud.
Q 07105/2024	Demora en la citació per valorar un grau de discapacitat
Objecte	La persona interessada esmenta que va sol·licitar la valoració inicial del grau de discapacitat el mes d'abril de 2023 i encara no ha rebut la notificació per a la citació.
Recomanació	☒ Citar la persona al més aviat possible per fer-li la valoració.
Tancament	El Departament de Drets Socials i Inclusió ens ha comunicat que la citació de la persona interessada està prevista per al mes de febrer o març de l'any vinent; és a dir, entre vint-i-dos i vint-i-tres mesos després de la presentació de la sol·licitud.

Q 07775/2024	Demora en la citació per valorar un grau de discapacitat
Objecte	La persona interessada va presentar la sol·licitud de valoració del grau de discapacitat el mes d'abril de 2023. Encara no ha rebut la notificació amb la citació.
Recomanació	☒ Citar la persona al més aviat possible.
Tancament	Segons dades del Departament de Drets Socials i Inclusió, la previsió de citació és per al mes d'abril o maig de 2025, uns vint-i-quatre mesos després de la presentació de la sol·licitud.
Q 09022/2024	Demora en la citació per valorar un grau de discapacitat
Objecte	La persona interessada va sol·licitar el reconeixement del grau de discapacitat el mes d'octubre de 2022 i encara no ha rebut resposta.
Recomanació	☒ Citar la persona al més aviat possible.
Tancament	Els Serveis Territorials a Barcelona del Departament de Drets Socials i Inclusió ens ha informat que citaran la persona interessada entre els mesos de febrer o març de 2025; és a dir, uns vint-i-set mesos després d'haver registrat la sol·licitud.
Q 09330/2024	Demora en la citació per valorar un grau de discapacitat
Objecte	La persona interessada esmenta que va sol·licitar el reconeixement del grau de discapacitat el mes de maig de l'any 2023 i que encara no ha rebut la citació corresponent.
Recomanació	☒ Citar la persona al més aviat possible.
Tancament	Els Serveis Territorials a Barcelona del Departament de Drets Socials i Inclusió ens ha informat que el centre responsable de la valoració està citant persones que van presentar la sol·licitud amb anterioritat a la persona interessada i que, de moment, no hi ha data de previsió per a la persona interessada.

Transports

Q 06533/2023

Desacord amb la denegació per l'Àrea Metropolitana de Barcelona de la sol·licitud de la targeta rosa metropolitana

La persona interessada denuncia que l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) li ha denegat la sol·licitud de la targeta rosa metropolitana basant-se en dades econòmiques diferents dels documents d'IRPF que va presentar amb la sol·licitud.

Objecte

En el revers de l'imprès de sol·licitud de la targeta rosa es demana que la persona interessada aporti la darrera declaració de la renda en cas que 1) no autoritzi que l'AMB consulti les dades en altres administracions públiques o 2) les dades siguin diferents. Això és el que va fer la persona interessada. La normativa vigent de l'AMB no la faculta a escollir dades econòmiques en aquest cas.

Posició de l'Administració

L'AMB defensa que va consultar les dades dels anys anteriors per mitjà de l'Administració Oberta de Catalunya perquè encara no tenia accés a la darrera declaració d'IRPF presentada per la persona interessada.

Consideracions

Les administracions públiques han de respectar el principi de seguretat jurídica. Cal mantenir la coherència entre el que disposa l'ordenança corresponent i el que s'indica al revers del full de sol·licitud de la targeta rosa metropolitana.

Recomanació

Modificar el text de l'Ordenança metropolitana reguladora del sistema de tarifació social del transport per recollir expressament que els ingressos econòmics que es tindran en compte per a l'obtenció de la citada targeta seran els corresponents a la declaració presentada per la persona sol·licitant relativa a l'últim període impositiu de l'IRPF, amb el termini de presentació vençut, en el moment de la sol·licitud de la targeta.

Tancament

L'Administració no accepta el suggeriment.

La petició es va fer el 17 de novembre de 2022, però es va tramitar el 20 de gener de 2023, tal com s'indica en l'informe corresponent. Si la petició s'hagués tramitat dins de 2022, se li hauria concedit la targeta rosa reduïda, però a partir de gener de 2023, la persona interessada ja no complia els requisits econòmics per ser beneficiària de la targeta rosa.

Tributs

Q 05855/2022	Manca de resposta per un error en la superfície computada d'una finca que afecta l'IBI
Objecte	La persona interessada denuncia la manca de resposta a les instàncies presentades en relació amb una finca d'Alella. Hi havia un error en la superfície computada en la finca a efectes cadastrals, es va instar la rectificació de les dades cadastrals i es va modificar tant la superfície com el valor cadastral. A posteriori, la interessada ha presentat tres instàncies davant l'Organisme de Gestió Tributària (ORGT) per sol·licitar l'aplicació del nou valor cadastral i la rectificació de la liquidació de l'impost sobre l'increment de valor dels terrenys de naturalesa urbana (IIVTNU) en els rebuts de l'impost sobre béns immobles (IBI) anteriors, però no n'ha obtingut resposta.
Consideracions	<p>Quan l'Administració procedeix a la rectificació del valor cadastral a conseqüència d'un error de fet, material o aritmètic, no pot tenir-se en consideració el valor cadastral erroni en les liquidacions tributàries: el valor cadastral modificat sobre la base de les dades correctes de les finques s'ha de retrotraure a les liquidacions tributàries emeses i no prescrites.</p> <p>La jurisprudència estableix que, en cas d'errors de superfície, es pot considerar que el nou valor cadastral té efectes retroactius, i considera que es poden retornar les quantitats ingressades de més.</p>
Recomanació	<p>☒ Resoldre de manera expressa les instàncies presentades per la interessada, tot tenint en consideració la possible retroacció dels efectes cadastrals a les liquidacions tributàries no prescrites, per tractar-se d'un error en la superfície de la finca.</p>
Tancament	L'Administració no accepta les recomanacions i hem de posar fi a aquest expedient, però obrirem una actuació d'ofici per analitzar els efectes fiscals de les variacions de dades cadastrals.

Q 02490/2023	Manca de resolució en una sol·licitud de bonificació en l'impost sobre béns immobles (IBI) per una instal·lació fotovoltaica
Objecte	La persona interessada manifesta la seva disconformitat amb la manca de resolució a una sol·licitud de bonificació en l'impost sobre béns immobles per raó d'una instal·lació fotovoltaica. Mitjançant instància, va comunicar que en l'any 2021 s'havia posat en funcionament la instal·lació fotovoltaica. Per això, demanava l'aplicació de la bonificació fiscal establerta en l'Ordenança fiscal reguladora de l'IBI. Exposa que, tot i el temps transcorregut, no ha obtingut resposta.
Recomanacions	☒ Rebre informació sobre l'assumpte exposat. ☒ Resoldre de forma expressa o motivada la sol·licitud presentada o posar-la en tràmit oportunament per a la seva resolució.
Tancament	<p>L'Ajuntament de Blanes fa saber que la Tresoreria Municipal no disposa de personal tècnic suficient per atendre tota la càrrega de feina que té assignada. Mentre no s'ordini el contrari, els esforços s'adrecen als tràmits i gestions imprescindibles per al normal funcionament de l'Ajuntament i, per tant, no es pot determinar en quin moment s'evacuaran els expedients relatius a subvencions, ajuts i bonificacions.</p> <p>En el cas concret de les bonificacions d'IBI per la instal·lació de plaques solars, a més, s'ha d'establir el protocol per a la tramitació d'aquesta tipologia d'expedients. Cal que personal amb coneixements suficients en instal·lacions fotovoltaïques acrediti que es reuneixen els requisits de l'ordenança.</p> <p>En vista de la informació aportada, donem per tancades les nostres actuacions, sens perjudici que iniciem una actuació d'ofici per raó del retard acumulat per part de l'Administració, fet que comporta vulneració dels drets de la ciutadania.</p>

Urbanisme

Q 01719/2020	Obres no declarades en un habitatge de Molins de Rei
Objecte	<p>La persona interessada exposa que, segons l'Ajuntament de Molins de Rei, la persona titular de les obres havia presentat un assabentat d'obres per col·locar plaques de guix. Tanmateix, sembla que a l'habitatge s'hi estan duent a terme altres actuacions.</p>
Posició de l'Administració	<p>L'Ajuntament informa que, abans de la declaració de l'estat d'alarma arran de la covid-19, l'inspector d'obres municipal es va personar en l'habitatge en qüestió, però no va respondre ningú ni se sentia soroll d'obra a l'interior de l'habitatge, motiu pel qual no es va poder comprovar si les obres s'ajustaven al que es va comunicar.</p> <p>Posteriorment, va entrar en vigor l'estat d'alarma i l'Ajuntament va donar prioritat als procediments urgents per no posar en risc el personal municipal. A més, mitjançant la disposició addicional tercera del Reial decret 463/2020, de 14 de març, es van interrompre i suspendre els terminis per a la tramitació dels procediments administratius.</p> <p>L'última pròrroga de l'estat d'alarma va finalitzar el dia 21 de juny de 2020. No obstant això, l'Ajuntament va establir les mesures preventives, de protecció i organitzatives d'aplicació al personal municipal vigents fins a l'inici de la fase 1 de desescalada.</p>
Consideracions i recomanacions	<p>En el moment de redactar la resolució, el personal de l'Ajuntament ja havia reprès les seves funcions amb les mesures de prevenció i d'higiene establertes pel Govern de la Generalitat. Per tant, suggerim a l'Ajuntament de Molins de Rei:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Dur a terme la inspecció necessària per determinar si correspon iniciar un expedient de protecció de la legalitat urbanística arran de la denúncia del promotor de la queixa. Aquesta inspecció s'ha de dur a terme amb l'aplicació de les mesures necessàries per protegir tant el personal de l'Ajuntament que la dugui a terme com el mateix titular de l'obra del contagi de la covid-19. ☒ Notificar al promotor de la queixa, com a denunciant, el resultat de la inspecció i, en concret, l'obertura de l'expedient de protecció de la legalitat urbanística o l'arxivament de les actuacions, sigui quin sigui el cas.
Tancament	<p>L'Ajuntament ens fa saber que s'ha informat l'interessat que les obres estan emparades per un comunicat d'obres, però no s'ha fet inspecció per saber si s'hi ajusten.</p> <p>Considerem la nostra resolució com a no acceptada parcialment.</p>

Q 08462/2021 Q 03479/2024	Presència de fibrociment en un solar
Objecte	<p>La promotora de la queixa exposa que va informar l'Ajuntament d'Esparreguera de l'existència d'envans pluvials de fibrociment trencats que confronten amb dues finques del municipi, i va aportar un informe emès per un arquitecte col·legiat, d'acord amb el qual les plaques de fibrociment poden emetre pols i ser perjudicials per a la salut pública. Per tant, va demanar que s'incoés una ordre d'execució per la retirada del fibrociment. Tot i això, no ha rebut resposta.</p>
Recomanacions	<ul style="list-style-type: none">☒ Dur a terme la inspecció oportuna per esclarir els fets.☒ Valorar la situació de risc per a la salut de les persones i els béns.☒ Determinar quines actuacions cal dur a terme.☒ Donar resposta a l'escrit presentat per la promotora de la queixa.
Tancament	<p>Ens hem adreçat en diverses ocasions a l'Ajuntament reiterant les consideracions i suggeriments. L'Ajuntament només dona trasllat de la denúncia per existència de fibrociment a la comunitat de propietaris i demana informes a la persona denunciant. Ens contesta amb evasives. Per tant, hem de considerar que no s'han acceptat les nostres recomanacions.</p>

08378/2022	Manca d'execució del planejament i perjudicis als propietaris d'un terreny afectat
Objecte	La promotora de la queixa és una immobiliària propietària d'un solar a Sants. Segons el Pla general metropolità (PGM), el solar era edificable i van demanar llicència per construir un edifici d'habitatges. Mentre es tramitaven els informes de la llicència, però, el PGM va canviar i va passar a qualificar-se com a parc urbà. L'Ajuntament es va comprometre a indemnitzar-los quan s'executés la unitat d'actuació, però han passat vint anys i encara no s'ha executat.
Posició de l'Administració	Tot i que s'està estudiant com dur a terme l'execució, encara no hi ha cap calendari d'actuacions.
Consideracions i recomanació	Recordem a l'Ajuntament que ningú pot ser privat dels seus béns i drets sense la corresponent indemnització i suggerim: ☒ Agilitar l'execució del pla o indemnitzar els propietaris.
Tancament	L'Ajuntament no concreta quines previsions té per a l'execució, la indemnització als propietaris o la resposta als escrits de l'interessat. Per això, considerem que no ha acceptat les nostres recomanacions perquè es reparés el perjudici patrimonial que va causar l'actuació municipal.

SÍNDICA

LA DEFENSORA
DE LES PERSONES

Síndic de Greuges de Catalunya

Passeig Lluís Companys, 7

08003 Barcelona

Tel 933 018 075 Fax 933 013 187

sindic@sindic.cat

www.sindic.cat

